ANUL XXVI - N.º 27

FEBRUARIE - MARTIE 1981

Carpații

Depósito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

MISCAREA LEGIONARA SI PROBLEMA MUNCITOREASCA

Nicolae ROSCA

EGIUNEA Arhanghelul Mihail, născută dintr'o profundă dragoste de neam a lui Cornelio Zelea CODREANU — Căpitanul, cum l-a numit toată generația lui — cu scopul de a regenera viața politică a poporului românesc, a îmbrățișat (cum era normal într'o mişcare naționalistă) şi problema muncitorească a neamului nostru.

In România, după primul războı mondial, ca peste tot in lume, problema muncitorească devenise acută. O mare agitată de talazurile nemulțumirilor. Acestea, născute din stări de lucruri ajunse la limita răbdării omului, amenințau aşezările româneşti.

Doi factori contribuiau la această nelinişte a muncitorilor:

a) *Starea materială precară* in care se găseau, şi

b) *Noile turburări provocate de revoluția comunistă in Rusia*, care, aflându-şi acolo un punct de sprijin, agita (prin agenții lansați in toată lumea) masele muncitoreşti.

Din partea guvernelor țării noastre, nu se vedea niciun gest de ințelegere, de simpatie pentru cauza lor şi nu se lua nicio măsură pentru ameliorarea stărilor sociale existente, măsuri ce ar fi putut stânjeni efectele propagandei bolşevice. Societatea românească desorientată şi desorganizată de războiul din care abia ieşise, işi desprinsese atenția dela problema grea a muncitorilor, lăsându-i, practic, în voia sorții.

Lipsiți de ajutor statal şi de ințelegere din partea societății muncitorii işi îndreaptă privirile peste granițele țării. Agitația comunistă îi învăluie pe îndelete cu promisiuni mincinoase, inveninându-le sufletul şi incercând să-i recruteze pentru revoluția proletară.

* * *

Apariția Căpitanului pe arena politică românească curmă acest proces.

El se apropie de muncitori cu dragoste de frate, cu ințelegere profundă pentru necazurile şi durerile lor. El le deschide larg porțile Legiunii, unde muncitorii vor găsi încurajare şi sprijin pentru lupta lor socială dreaptă. Dar ei vor mai găsi aici şi un mediu sănătos de prietenie, de căldură sufletească, de exaltare patriotică, în mijlocul căruia işi vor manifesta în viitor credințele lor într'un românism integral.

PROCESUL ISTORIC AL PROLETARIATULUI

Problemele muncitoreşti, devenite conflicte in ultimele timpuri fac parte din lanțul unui proces lent de *degradare a forțelor interioare ale omului*. Alunecarea din spirit spre

SFANTA BASARABIE

Noi,
dacă ne-am fi născut
peste Nistrul fără Prut,
ne-ar putea'ntreba vrăjmaşii:
cari vă sunt înaintaşii?
Moşii noştri,
însă,
'n jug
n'au arat nicicând pe Bug,
cum nicicând țarini străine
noi n'am cotropit
la nime!

Ne-am întins de-a pururea
cât ni-i...
B a s a r a b i a !

Ei,
de n'o ştiu Ruşii azi,
noi i-am dat
şi vii
şi brazi,
largi livezi de pruni
şi meri,
mii şi mii de primăveri!

Azi...
amarnic plânge Ea,
Sfântă B a s a r a b i a ,
cea care sub Sfânt Ştefan
era pavăză'n Divan
şi care-a'ncăput sub greu
cnut,
străin de Dumnezeu!
EA,
care ne fu din Veac,
Neamului nostru sărac,
drag izlaz
şi scumpă vie...

Domnul
peste Veac
ne-o ție!...

EMANOIL CARABAS

materie a închircit sufletele, a răvășit conviețuirile omenești, a topit solidarități și a deschis drumul unui fel anarhic de a înțelege viața. Acest proces s'a copt dealungul mai multor secole, determinând pe încetul, ca *esențele spirituale* ale omului să ia forme din ce în ce mai amorfe, care l-au condus la alterarea întregei sale vieți, atât individuală cât și colectivă.

Proiectându-și aplecările nestăpânite, în social, omul distruge puțin câte puțin legăturile dintre el și semenii lui. Se depărtează de aceștia, se crispează pe egoisme proprii care-i denaturează sensul vieții. Interesele materiale comune devin baza claselor sociale, care fatal se detestă reciproc.

Această separare a societății în clase (ceeace marxiștii numesc mersul istoriei, dându-i un sens de fatalitate) a învrăjbit omenirea în așa măsură încât a aprins în sânul ei o ură implacabilă, o dorință de distrugere reciprocă a diferitelor straturi. Comunitățile naționale, fenomene naturale ale destinelor omenești pe pământ, s'au rupt în bucăți și intrând într'o efervescență corosivă, au distrus coeziunea internă a popoarelor.

Procesul a mocnit dealungul multor secole. Azi, omenirea stă sub amenințarea unor forțe sociale deslănțuite și distrugătoare. Lipsa de stabilitate socială se inițiază în momentul în care omul, într'o beție nestăpânită de orgoliu, părăsește drumul destinului său.

Afirmațiile moderne că omul n'ar fi decât *«materie autoorganizată»* într'un lung proces evolutiv, dându-se deci numai o explicație materialistă vieții, nu pot fi adevărate. OMUL ESTE MULT MAI MULT DECAT ASTA.

Omul este o creație a lui Dumnezeu. Este și materie, fără îndoială, un bulgăre de pământ, dar IN CARE DUMNEZEU SI-A IMPRIMAT SUFLUL. Astfel, a căpătat *«lumină»*, a devenit scânteetor ca un astru și răspândește strălucirea lui peste toată creația. Prin această lumină omul a căpătat un destin superior care depășește neinsemnata-i materie. Este o ființă țâșnită spre absolut, spre întâlnirea cu Dumnezeu.

Și cum Dumnezeu este *armonie* și omul trebue să fie armonie, când este autentic. Și cum Dumnezeu este *dragoste* și omul trebue să ardă în dragoste, atâta timp cât este fidel drumului său de înălțare.

Drumurile omului s'au încurcat însă și acesta s'a depărtat de destinul său.

Gânditorii creștini situează momentul istoric al depărtării omului de adevăratul rost al vieții lui, în secolul XV. Până atunci, omul păstrase în formă mai mult sau mai puțin pură, această substanță spirituală ce-i fusese revelată prin creștinism. Credința îi armoniza tot interiorul și-i netezea asperitățile ivite pe linia componenței lui materiale. Omul imprima un sens superior existenței sale.

Renașterea răstoarnă această armonie. Cu ea începe declinul spiritual al omului. Intâi, și-a debilitat credința. Acest foc interior care-i dăduse o dimensiune transcendentală (credința este ancora omului în transcendent) se stinge încet. Debilitarea treptată a credinței s'a proiectat și în lumea ideilor. Apre filozofia *raționalistă* care devine tot mai îndrăzneață. Or, Dumnezeu trecut prin ciurul rațiunii, se împuținează în om și ajutorul lui descrește. Iar omul, fugind de Creatorul său, rămâne din ce în ce mai singur în fața unor probleme de existență pe care nu le mai poate domina.

Tot ca o consecință a filozofiei raționaliste, se desvoltă, în viața politică, *«liberalismul»*. Acesta smulge pe om (el spune că-l «liberează»), din armonia legilor divine. Cu el, totul este permis. Nu mai există îngrădiri morale (considerate prejudicăți obscurantiste, sau frâne care împiedecă expansiunea naturală a omului politic). Deaceea, lozinca e desprinderea politicei de legile morale.

Ca urmare, dragostea, solidaritatea cu aproapele, noblețea în acțiunile politice, dispar. Omul *«adevărat»* — se afirmă — este numai acela care poate domina mai mult. Liberalismul este o concepție politică fără credință, pentru care nu există nici adevăr nici minciună. Orice poate deveni *«adevăr»* sau *«minciună»*, prin simplul joc de urne și de majorități bine dirijate.

Liberalismul pătrunde și în economie, dând naștere *«capitalismului»*. Adică, materia ca scop ultim de viață. Secolul XIX — explozie a sistemului capitalist în lume — a fost unul din cele mai triste din punct de vedere al trăirii intime a omului, al iubirei de absolut, al raporturilor omului cu ceilalți oameni. Individul se întoarce numai spre el, devenind arid, insensibil, acaparant, egoist și crud.

Capitalismul adâncește diferențele materiale între oameni și dă naștere exploatării omului de către om. Acest capitalism, care a dat atâtea roade frumoase în câmpul creării bogățiilor, a fost incapabil să le distribue echitativ. I-au lipsit virtuțile esențiale: *înțelegerea* și *dragostea de oameni*.

In această concepție, stau fața'n față două forțe materiale: BANUL care cumpără și EFORTUL care se închiriază. Deci, cumpărători de energie și vânzători de energie — capitaliștii și muncitorii. Această situație a creat nemulțumiri cu scrâșniri de dinți și sclipiri de ură.

MARX, un evreu crescut la căldura filozofiei raționaliste germane, și-a dat seama de această situație explozivă și de forța enormă pe care o reprezenta muncitorimea, forță care putea fi ușor manipulată, ținând seama de starea creată și de nivelul cultural scăzut al maselor muncitorești. Ea putea fi întrebuințată mai ales pentru țeluri nemărturisite muncitorimii. Astfel Karl Marx lansează formula *«proletariatului internațional»*.

Așadar, din păcatele capitalismului se naște comunismul. Capitalismul de clasă se transformă în *capitalism de stat*. Născut pe linia unor părinți cu tare genetice, comunismul este un accident tragic în viața umanității. Este viziunea infernală a aspirațiilor omului, o negație totală a tuturor valorilor umane. Sub domnia comunismului, omul atinge cea mai joasă treaptă a desumanizării lui.

O CADERE ABISMALA

In lungul acestui proces, omul a coborît necontenit în materie, despuindu-se de îmbrăcămintea sa spirituală. El și-a pierdut esența și deci și rosturile. Din omul acela, centru al Creației, devine o biată ființă purtată încoace și încolo de dorinți și ambiții pervertite. Din subiect devine obiect. Din grăunte de lumină se transformă în bucată de humă, în proton deținător de energie.

Aici a ajuns omul, văzut în lumina teoriilor materialiste și încorsetat în marxism — *o simplă unitate producătoare de energie* în procesul de creare de bunuri. Acesta este noul său destin în viață: forță de producție. Un destin cu aripile plumbuite.

Teoria marxistă care, repetăm, este o consecință abjectă a filozofiei liberale, elimină omul ca determinant al procesului istoric al omenirei. După ea, germinarea istoriei este pur și simplu produsul condițiilor de viață materială, deci al condițiilor economice. Prin urmare, omul nu ar fi creat după *«chipul și asemănarea lui Dumnezeu»*, ci după *«chipul problemelor economice»* în care este scufundat. Ar reieși că NU omul (cu capacitatea sa intelectuală, fizică și morală) crează conturul economic al vieții lui, CI invers: nevoile economice i-ar crea chiar și viața lui interioară. In asemenea condiții, tot procesul istoric al omenirii ar avea drept cauză numai digestia pântecelor.

Economicul este cheia cu care marxismul vrea să deschidă poarta istoriei. Idealuri, aspirații înalte, religie, cultul patriei, cinste, omenie și multe alte calități specifice omului, ar fi simple *născociri* a unor minți scufundate în marea utopiilor. Ele trebuesc distruse, stinse din conștiința oamenilor, pentruca aceștia să se *«libereze»* de prejudecăți, să se golescă de conținutul lor divin, pentru a putea încăpea în noile forme imaginate de mintea lui Karl Marx.

Iată cum liberalismul, în neputința lui de a sorbi din roua răcoritoare a absolutului, a ciuntit forța spirituală a omului și l-a aruncat în brațele comunismului. In acest din urmă sistem omul își pierde și puținul conținut ce i-l mai lăsase liberalismul: *libertatea individuală*, aceea de a nu fi de acord cu ceva sau cu cineva și chiar de a trăzni cu pumnul când nu se mai poate suporta o situație ajunsă la limită. In societatea comunistă omul devine o simplă piesă într'un mecanism, un element de muncă pierdut într'un aparat colectiv colosal. In marxism omul pierde libertatea și propria-i personalitate; în plus i se smulge credința și aspirațiile naționale. Vechiul *«opresor capitalist»* este substituit cu *«Statul opresor»*, nemărginit mai puternic și neomenos decât celălalt. In fața acestui monstru, omul, muncitorul, nu mai pot face nimic. El se scufundă într'un colectiv amorf ce-i înăbușește existența.

Din destinul înălțător cu care a pășit în viață, omul, din cauza egoismului deslănțuit și-a greșelilor lui succesive, s'a transformat într'o simplă viețuitoare. Muncitorul, sub stăpânirea sistemului comunist, pierde culoarea sa umană și devine o umilă unitate de materie producătoare de forță, ca și cărbunele sau țițeiul. Un robot...

NU MATERIA ESTE FORTA

Acestei interpretări materialiste a vieții, care a provocat toată tragedia lumii muncitorești, înfundând-o în imperiul sclaviei marxiste, se opune cu decizie Mișcarea Legionară.

Căpitanul neagă materialismul istoric!

Nu materia este forța principală a istoriei. Istoria este proiectarea eforturilor omenești spre atingerea țelurilor finale ale existenței. Iar această finalitate, atât a omului cât și a națiunilor, este *«împlinirea»* în ordinea stabilită de Dumnezeu, cum spune Căpitanul.

Pentru realizarea acestui marș în istorie nu este suficientă materia. Mai importante decât ea sunt *resursele interioare ale omului*, motorul său spiritual. Marile curente de gândire care au dat impuls istoriei, nu au nimic de-aface cu teoriile marxiste. Din contră, de când acestea și-au deschis drum în lume, acest impuls interior a fost frânt.

Bine'nțeles, viața-i acțiune. Pentru a-și procura bunurile de traiu, omul trebue să muncească. Numai prin acțiune omul devine ceeace poate fi, adică ceeace facultățile lui latente îi permit să fie. In concepția legionară omul, înainte de a fi producător și consumator, este *purtător al unor valori morale*. Deaceea, problema muncitorească nu poate fi rezolvată fără a se ține seama de aceste realități profunde ale omului: Nu luptă de clasă, ci LUPTA PENTRU RIDICAREA OMULUI LA NIVELUL DEMNITATII SI-A ROSTURILOR LUI.

Omul transformă bogățiile naturale ale pământului nu numai pentru a-și astupa trebuințele proprii, ci pentru a emula creația din care purcede, schimbând în permanență înfățișarea acesteia prin intervenția sa. Așadar, în concepția legionară, lucrul este *aportul omului conștient de substanța lui la marea armonie a Creației*. Munca este un destin care emană dintr'o forță interioară, este un îndemn divin la acțiune. Efortul depus pentru dominarea factorilor naturali devine DEMN pentrucă este executat de o ființă care poartă în ea DEMNITATEA. Prin esența ei, munca omului este și o realitate spirituală.

In concepția marxistă, esența persoanei umane este forța sa de producție; în cea legionară, este *lumina sa interioară* din care emană toată activitatea lui pe pământ, deci și munca. Deaceea, marxismul generează SCLAVI, pe când legionarismul desvoltă OAMENI LIBERI, ce-și poartă în lume bucuria de a trăi.

CAPITALUL SI MUNCA SE INTREGESC

Concepția materialistă a creat o prăpastie fără fund între *«capital»* și *«muncă»*. Dar lupta care se dă între acești doi factori ce determină viața economică a națiunilor, este total absurdă.

Această luptă, care a inveninat viața oamenilor și-a națiunilor, este o consecință, *a greșelilor* săvârșite de către deținătorii capitalului, pe de o parte, și *a manevrelor marxiste* care exploatează aceste greșeli, pe de altă parte. Ori, între aceste două forțe, VICTIMA ESTE TOTDEAUNA MUNCITORUL.

Marxismul nu intervine ca factor moderator al unor deficiențe omenești, ci *el ațâță necontenit focul neînțelegerilor sociale*, pentru a trage toate foloasele. El nu este preocupat în realitate de situația materială a muncitorilor. Nu aspectul nevoiaș al acestei clase îi mișcă pe comuniști. Dovada este situația economică catastrofală în care se sbate societatea proletară rusă, după mai bine de 60 ani dela impunerea puterii absolute a comunismului, acolo. Același lucru se constată și în celelalte țări căzute sub domnia marxistă.

In niciunul din aceste spații geografice NU S'A REALIZAT JUSTITIA SOCIALA. Peste tot domnește foamea, lipsurile, mizeria, opresiunile crunte, «gulag»-urile. Proletariatul lumii socialiste este, în realitate, *cel mai nenorocit, cel mai lipsit de un minimum de viață omenească*, atât pe plan material cât și pe cel spiritual. Bucuria de a trăi a dispărut din aceste țări. Si în ciuda sârmelor ghimpate, a câinilor polițiști, a mitralierelor, din nicio parte a lumii nu se fuge ca din aceste imperii concentraționare, din aceste imperii ale groazei...

In realitate, comunismul nu urmărește altceva decât captarea puterii în Stat. Prin dominarea acestuia el transformă forța muncitorească într'o puternică armă politică în slujba unor interese ce se situează în afara problemelor muncitorești.

Capitalul și munca nu sunt două entități antagonice, cu toată truda ce depun marxiștii ca să ne convingă de contrariu. Dinpotrivă, născute din sânul aceleași națiuni, ele se completează în sforțarea de înfăptuire și existență a popoarelor.

Munca și capitalul au un destin comun. Niciunul nu se poate realiza fără ajutorul celuilalt, fără colaborarea strânsă c ucelălalt. Nici capitalul fără mâna de lucru a muncitorimii, nu ar realiza dividende; nici muncitorii, fără intervenția capitalului creator de posturi de lucru, nu ar avea salariile necesare existenței lor. Numai printr'o dreaptă colaborare a acestor două elemente producătoare de bogăție, se va putea ajunge la un traiu mai bun pentru muncitorime.

Problemele ce s'au născut între ele au fost, dela început, rău dirijate. Ele s'au cristalizat pe *antagonisme*, în loc să fie îndreptate spre *rectificarea cauzelor* care au dus la aceste rupturi. *A rupe uniunea, armonia dintre muncă și capital, înseamnează a distruge coeziunea națională.* Inseamnă A SFARAMA NATIUNEA! Aceasta este ceeace urmărește, în realitate, marxismul internațional.

LEGIUNEA SE OPUNE ACESTOR LUPTE FRATRICIDE, din care învingători nu pot ieși decât dușmanii națiunii. *«Condamnăm și înlăturăm cu dispreț doctrina care ridică categorii lucrătoare și productive împotriva altor categorii lucrătoare și productive. Ceeace trebue urmărit și realizat este fuzionarea și organizarea temeinică a acestora...»*, spune Vasile MARIN.

Așadar, atât egoismele nefrânate ale deținătorilor de capital (crecuți într'un liberalism euforic, rău înțeles și rău aplicat) cât și ura semănată de comuniști în sufletele muncitorilor, sunt absurde și criminale. Sloganele anti-capitaliste ale comuniștilor nu sunt nici măcar sincere. In realitate nici comunismul nu neagă rolul capitalului. Căci ce este comunismul, dacă nu *un supra-capitalism*, ridicat la nivel de guvernare? Este o potențializare a capitalismului în niște forme absolutiste pe care niciodată nu le-a putut atinge prin sistemul liberal.

Prin urmare, CAPITAL SI MUNCA IMPREUNA CREIAZA BUNASTAREA SOCIALA, pe baza dragostei creștine, pe care o preconizează și pentru care luptă Mișcarea Legionară. Dreptatea socială nu se va putea realiza niciodată prin revoluția marxistă, care este de altă esență decât cea pe care o preconizează bunul simț și sentimentul de justiție al fiecăruia. Nu mai este vorba de materialism istoric, ei de esență intimă umană și în această intimitate trebue dusă lupta. Dreptatea socială este o armonie, rezultat al armoniei interioare din om.

PROBLEMA MUNCITOREASCA ESTE A NATIUNII

Problema muncitorească, în niciun caz nu trebue desprinsă de națiune. Muncitorimea provine din sânul acesteia și poartă amprenta destinului ei istoric. Mișcarea Legionară îi precizează că ea, ca grup social, este o *pătură importantă* în sânul națiunii, care-i este matcă, așa cum și capitalistul când este național (adică, legat de legile, de necesitățile și aspirațiile nației lui) trăește același destin istoric ca și muncitorimea.

Noțiunea de *«clasă»* independentă de națiune (formulă creată de marxism), este o concepție abstractă pe care Legiunea o respinge. Clasele sociale nu au granițe delimitate. Un om încadrat astăzi uneia, poate aparține mâine, alteia. Câți muncitori nu au devenit, prin munca și istețimea lor, prin tenacitatea lor, patroni. In istorie, spune Horia Sima, nu există clase. Există indivizi și națiuni. Clasele sunt accidente temporale.

Omul se poate afirmă, cu toate valențele lui, numai când rămâne ancorat în acest substrat național, în această magmă caldă ce-i învăluie toată existența. Un *proletariat internațional* este invenția rece a unor intelecte speculative, care timp de mii de ani NU AU SIMTIT PAMANTUL PATRIEI PROPRII SUB PICIOARELE LOR« Deaceea, au creat un tip de om abstract, a-național, prin mijlocirea căruia să se poată menține oriunde pe drumul diasporei și al întrupării propriului lor destin.

Internaționalismul, așa cum este întruchipat de susținătorii lui, este lipsit de baze profunde. O PERSOANA ECHILIBRATA SUFLETESTE NU POATE LUA PARTE LA DISTRUGEREA NATIUNII SALE, în favoarea unui vag și insesizabil internaționalism.

Ce înseamnează această mistificare a realității? Nu-ți poți urî *nația* și iubi *omenirea*, după cum nu-ți poți iubi *națiunea* și urî *familia*, cu toate păcatele pe care le-ar pute avea fiecare la un moment dat. Pe linia sentimentelor sănătoase ale sufletelor nedeformate, iubirea se înalță armonic și înalță omul, de la particular la general. Așa cum ne-a învățat Cristos: iubirea de Dumnezeu trece prin iubirea omului, a aproapelui.

La fel și în comportamentul social. Pentru a ajunge să înțelegi și să stimezi marea comunitate omenească, trebue înainte de toate să iubești și să jertfești pentru mica ta comunitate națională. Să o înalți continuu, nu s'o combați.

Aici stă marea tragedie a tuturor socialismelor internaționale. Deslegate de națiune și ajunse în contradicție cu ea, nu mai sunt capabile să realizeze postulatul lor principal: *bunăstarea materială și morală a omului, a muncitorului*. In nicio parte din lume nu s'au putut realiza. Toate guvernele marxiste, când prind puterea în vreun Stat, devin recesive și represive.

Singurele *«socialisme»* care au realizat o dreptate socială indiscutabilă, au fost tocmai acelea care și-au lepădat învelitoarea marxistă. Socialismele naționale spre exemplu. Acestea au reușit să integreze mai perfect omul-muncitor în societatea lor, realizând pe plan social ceeace marxiștii (care se intitulează pompos și mincinos *«partide muncitorești»*) nu au putut face: justiția distributivă a bunurilor materiale necesare vieții, precum și încadrarea muncitorilor în viața politică și culturală a societății naționale. *«In nicio altă țară* — spune Horia Sima, referindu-se la Germania Național Socialistă — *pătura muncitorească n'a trăit într'o conviețuire mai intimă cu restul populației, nu s'a simțit mai la ea acasă, mai angrenată în comunitatea națională»*.

Știm că asemenea afirmații nu sunt agreate astăzi. Dar, dacă vrem să privim istoria socială contemporană fără părtinire și mai ales, fără ură, nu putem să nu considerăm ca fundate afirmațiile de mai sus. Succesele pe care le-au cules socialismele naționale au fost datorite tocmai tratării acestor probleme delicate și explozive cu *terapeutică națională*.

Pe plan românesc, Căpitanul deschide larg muncitorimii porțile vetrei naționale. Cheamă pătura muncitorească ca și pe toți ceilalți Români, în egalitate de drepturi, dar și de datorii, la ridicarea națiunii lor pe locul ce-l merită între celelalte popoare ale lumii. El scoate problema muncitorească de sub apăsarea materiei, pentrucă a pătruns și înțeles sufletul necăjit al muncitorului și aspirațiile lui. «AU DREPT LA PAINE SI DREPT LA ONOARE», spune Căpitanul. A considera problema lor ca a unei mase gregare cu preocupări exclusiv biologice, este o degradare și o insultă pentru acești oameni.

Așezarea omului în *demnitatea sa de om*, trezirea mândriei sale de a fi român, este grija de căpetenie a Căpitanului. «*Miscarea Legionară*, spune el, *va da muncitorimii mai mult decât un program, mai mult decât o pâine albă, mai mult decât un pat bun. Ea va da muncitorimii dreptul de a se simți stăpână pe țară, deopotrivă cu toți ceilalți Români.*»

Căpitanul desleagă așadar problema socială pe care a încâlcit-o marxismul. Pentru ridicarea stării materiale și morale a celor desmoșteniți, nu este absolut necesar să distrugi Patria. Nu trebue gâtuită Națiunea. «*Muncitorii n'au nevoie să atenteze la integritatea națiunilor pentru a-și îmbogăți mijloacele de traiu. Drumul revendicărilor nu trece în mod obligatoriu peste ruinele Patriei*», spune, deasemenea, Horia SIMA.

Intre granițele națiunii se pot realiza perfect de bine toate necesitățile muncitorului. Dacă națiunea prosperează, tot poporul (deci și muncitorimea) prosperează. Si invers, dacă națiunea sărăcește, toate forțele ei sociale se resimt. Deaceea trebue să considerăm că interesele națiunii sunt primordiale și depășesc particularismele sociale, care sunt legate de epocă și generație.

Națiunea este eternă, căci este formată din toate generațiile care au fost și cele care vor fi. Nu este de vină NATIUNEA dacă într'un anumit moment istoric o generație abdică dela misiunea ei și crează o stare de tensiune explozivă. *Este de vină numai acea generație care a pierdut pulsul neamului ei*, și numai ea trebue trasă la răspundere. Națiunea întreagă, în cazul acesta, este o victimă, căreia i-a fost alterată armonia socială. Deci, nu putem să-i întoarcem spatele, să o părăsim, să o atacăm. Mai mult ca oricând, în aceste situații, ea are nevoie de ajutorul și de căldura tuturor fiilor ei.

Din afara națiunii nu este posibilă o ameliorare a vieții muncitorilor, căci acolo NIMENI nu vibrează la durerile lor. Agitațiile pe chestia muncitorească, care pornesc din aceste spații extra-naționale, NU AU NIMIC DEAFACE CU PROBLEMELE MUNCITORESTI REALE. Ce fericire poate visa bolșevismul rusesc pentru viața muncitorului român sau polonez? Sau a celui german sau spaniol?

«*Socialismul*, spune Horia SIMA, *este o problemă care nu aparține decât neamului să o rezolve și nu reclamă o soluție pe scară internațională, sau constituirea unui Stat mondial al proletariatului.*» Numai o interpretare greșită a rosturilor de bază ale muncitorimii la consolidarea propriilor State, i-a îmbarcat în aventura internaționalistă. Numai insensibilitatea criminală a unora față de dreptele năzuințe ale semenilor lor, a desprins muncitorimea de destinul națiilor respective.

Mișcarea Legionară proclamă că este absolut urgent să se pășească la eliminarea acestor anomalii, care netezesc drumul unor puternice grupuri extra-naționale, spre dominarea totală a lumii. Pentru aceasta, ea crede necesară *o acțiune de re-naționalizare a muncitorilor*, prin:

— *reîncadrarea muncitorimii în sânul comunității naționale*, cu care va conviețui în raporturi de egalitate și de dreptate socială:

— *educarea maselor muncitorești în spirit creștin și național*, și obținerea unei instrucții școlare sănătoasă;

— *apărarea muncitorimii prin legi echitative* și severe contra egoismului claselor avute.

Justiția socială adevărată nu se poate înfăptui decât sub pecetea națională, stabilind o ordine morală sănătoasă în sânul întregei comunități. Deaceea Căpitanul pune mare preț pe educația morală și națională a muncitorimii, pentru a o scoate de sub influența nefastă a urei de clasă.

Legionarismul respinge, pentrucă sunt inumane și nedrepte, atât sistemul capitalist eploatator cât și sistemul marxist ultra-exploatator, și distrugător al persoanei umane.

Acestora le opune Mișcarea Legionară organizarea societății noastre pe baze creștine, de dragoste și înfrățire a tuturor păturilor sociale românești.

LEGIUNEA SI MUNCITORIMEA

Corneliu CODREANU consideră munca o onoare. Si tot onorabilă este persoana care o înfăptuește corect. Prin muncă, când este cinstită, omul se depășește pe el însuși, devenind stăpânul materiei. Nicio muncă oricât de joasă ne-ar părea, nu este înjositoare. Realizată de o creatură a lui Dumnezeu, orice muncă se înnobilează. «*Nu uita* — spune Corneliu Codreanu camarazilor săi muncitori — *că orice funcție vei îndeplini, măturător, piccolo, chelner, bucătar, la tejghea, la pivniță, etc. te bucuri de aceeași dragoste și de aceeași onoare. Nicio funcție bine îndeplinită nu este inferioară alteia.*»

Atât de mult prețuește Căpitanul munca, încât o ridică la rang de «*lege*» în sistemul său educativ. Orice om, tânăr sau bătrân, negustor sau țăran, intelectual sau muncitor, trebue să se supună, pentru a deveni legionar, acestei «*Legi a Muncii*», care zice: «*Muncește. Muncește în fiecare zi. Muncește cu drag. Răsplata muncii să-ți fie nu câștigul, ci mulțumirea că ai pus o cărămidă la înălțarea Legiunii și la înflorirea României*».

CU ACEASTA CONCEPTIE INALTA DESPRE MUNCA, SI DESPRE CEI CARE O INFAPTUESC, SE APROPIE CAPITANUL DE MUNCITORI.

* * *

Mișcarea Legionară se opune și combate filozofia materialistă a vieții, susținută de marxiști.

In realitate, omul este miezul creației divine și prin urmare este atins de geniul acesteia. Rostul său în viață este de esență transcendentală. Omul se manifestă în istorie prin forță spiritului, pe când materia este numai o substanță în slujba lui. Materia nu capătă greutate, valoare, decât prin contactul cu valorile nepieritoare ale omului.

In această lumină trebue văzută și problema muncitorească în concepția legionară. Mișcarea scoate muncitorimea de sub dominația strictă a materiei și o transformă în element de luptă întru recâștigarea valorilor spirituale omenești. Dece? Pentrucă destinul omenesc se va împlini armonic, când interiorul individului va fi curățat de sgura acumulată în decursul secolelor și va străluci din nou în lumina lui originară.

ACEASTA TRANSFORMARE INTERIORA A OMULUI O ADUCE MISCAREA LEGIONARA IN LUPTA SOCIALA A MUNCITORIMII ROMANE.

* * *

Dacă societatea națională nu a tratat muncitorimea așa cum se cuvenea, se datorește numai faptului că însăși Națiunea era bolnavă. Atinsă de virusul gândirii raționaliste, care i-a provocat și o profundă criza materialistă cu caracter anarhic, întreg organismul social s'a îmbolnăvit.

Situatia trebue restabilită ținându-se seama de această stare de suferință a națiunii. Nu se va rezolva niciodată problema muncitorească, în orice colț al pământului ar fi, provocându-se distrugerea Națiunii, ci dinpotrivă, *luptând pentru însănătoșirea ei*.

LA ACEASTA MARE CAMPANIE NATIONALA CHEAMA MISCAREA LEGIONARA PE MUNCITORII ROMANIEI.

* * *

După concepția Mișcării Legionare, toate problemele sociale sunt reflectări în exterior a unor forme de gândire și înțelegere a lucrurilor și fenomenelor umane cu care venim în contact și pe care trebue să le îmbrăcăm în sentimente nobile pentru a le putea da soluțiuni juste și binefăcătoare societății noastre.

Dacă această proiecție în afară este deformată, înseamnă că oglinda interioară a omului este deteriorată. Motorul sufletului său este vătămat. Să nu uităm, ne spune Căpitanul, că «*răul vine dela suflet*». Nicio problemă socială nu va putea fi rezolvată până nu se va pune ordine în sufletul oamenilor și al națiunilor.

Numai *dragostea creștină*, această minunată simfonie care scaldă sufletul omenesc în lumină și-i dă sensibilitatea necesară pentru a înțelege just toate problemele vieții, va putea conduce națiunile spre limanul dreptăților sociale. Iubind omul, nu-l poți leza nici în necesitățile lui materiale, nici în cele morale.

In această ordine de idei, Căpitanul tratează problema muncitorească de pe o *poziție strict morală*. Pe Căpitan îl interesează în special *interiorul omului*, cu rănile ce s'au putut deschide acolo, din cauza nesocotinței cu care e tratat în societate. Este o crimă, spune Căpitanul, să împarți pe fiii unei națiuni după gradul de avuție materială și să le acorzi parcele îngrădite în societate numai pe această bază minoră.

Diferențele între oameni se stabilesc, în ordinea naturală, numai pe calitățile lor etico-morale. Numai acestea pot crea diferențe între unii și alții. Eliminarea acestor nedreptăți, așezarea muncitorului pe platforma demnității lui de om, pe baza calităților, și încadrarea lui în societate cu drepturi egale ca ale tuturor celorlalți oameni, sunt puncte esențiale în doctrina legionară.

Căpitanul a prins adevărata dimensiune a problemei care turbură atât de mult muncitorimea. «*Le este sete de dreptate*», spune el, într'una din intervențiile sale în Parlament.

Iar altă dată, tot acolo, precizează «*... în aceste timpuri grele, mizeria morală, inegalitatea de tratament, rănește mai mult dacât mizeria materială*».

ASTFEL, MISCAREA LEGIONARA OFERA LUMII ROMANESTI, CA ARMA INVINCIBILA PENTRU REPARAREA NEDREPTATILOR CAUZATE CLASELOR MUNCITORESTI: *IUBIREA*.

* * *

Mișcarea Legionară luptă pentru *înfrățirea claselor* în care este împărțită societatea. In sânul Legiunii, cuprinși de acelaşi entuziasm național care înfiorează mulțimile și le poartă spre marea întâlnire cu «*sufletul Neamului*», se întâlnesc muncitori și patroni, săraci și bogați, intelectuali și țărani. Intre ei se stabilește un fluid de iubire, de camaraderie, de solidaritate. Muncitorul și patronul nu se mai simt streini și dușmani unul în fața celuilalt. Ei devin, în Legiune, frați de sânge, frați în cuget și aspirații.

La marea căldură a chemărilor românești, căreia i-a dat naștere Legiunea, se topesc ca o ceară toate antagonismele sociale.

LEGIUNEA OPUNE DEZORGANIZARII NATIONALE — PE CARE O URMARESTE COMUNISMUL — PRINCIPIUL ARMONIEI SOCIALE.

* * *

Smulsă brutal din sânul Bisericii — acest opium al poporului, cum spun dușmanii ei — muncitorimea este purtată, prin ateism, până la marginea prăpăstiei unde se prăbușesc definitiv speranțele omenești.

Legiunea oferă din nou concepția creștină de viată celor induși în eroare de lozincile comuniste.

TRADITIE, CREDINTA IN ROSTURILE INALTE ALE OMULUI SI LEGATURA STRANSA CU BISERICA, SUNT CAILE DE SALVARE PE CARE MISCAREA LEGIONARA LE DESCHIDE LARG MUNCITORILOR ROMANI.

* * *

Pe planul revendicărilor materiale, Mișcarea Legionară le consideră juste când nu se găsesc în contradicție cu interesele întregei națiuni și când nu sunt mânate de voințe străine și dușmane neamului.

Muncitorii, ca toți fiii aceleiași națiuni, au dreptul la o *viață demnă* și la adăpost de lipsuri pentru a-și putea crește și educa satisfăcător urmașii. Sistemul socio-economic care a dus la o repartiție nedreaptă a bogățiilor naționale și a creat proletariatul cu neajunsurile lui, trebue rectificat.

Moravurile actuale ale societății, stabilite în mod exclusiv pe interese egoiste de clasă, trebuesc schimbate radical. O acțiune de reechilibrare materială a claselor sociale este necesară și justă. Dar ea nu trebue obținută prin coborea nivelului de viață al întregii comunități naționale (cum au făcut marxiștii în țările comunizate) ci prin *înălțarea evolutivă a claselor sărace la nivele materiale mai ridicate*.

NU EGALITATE IN MIZERIE, CI NIVELE DE TRAIU SUPERIOARE PRINTR'O REPARTIZARE DREAPTA A BUNURILOR, ESTE SOLUTIA PRECONIZATA DE MISCAREA LEGIONARA INTRU REALIZAREA JUSTITIEI SOCIALE.

* * *

Căpitanul nu a avut timp — uciderea lui a curmat procesul — ca să cristalizeze el însuși, în forme definitive, un program social. Dar el a avut totuși timp să stabilească niște principii, să traseze o schemă clară a problemei.

Aceste puncte programatice constitue temelia doctrinei legionare în câmpul muncii:

1. Dreptul muncitorului la o *viață demnă*, în virtutea respectului datorat oricărei persoane umane.
2. Dreptul la un *post de lucru*, în conformitate cu capacitatea profesională a fiecăruia.
3. Dreptul la un *salariu suficient*, pentru asigurarea decentă a vieții lui și a familiei.
4. Dreptul de *a profita*, într'o proporție echitativă, *la beneficiile rezultate din munca sa.*
5. Dreptul la o *asistență medicală* potrivită și permanentă, pentru el și familia sa.
6. Drept de *pensie* just și suficient, care să-i asigure o bătrânețe liniștită, la adăpost de neajunsuri.
7. Dreptul la o *viață politică activă*, conformă simțămintelor personale.
8. Dreptul de *a se integra în cultura poporului său*, printr'o instrucție permanentă și sănătoasă.
9. Dreptul de *activitate sindical-națională*, întru apărarea drepturilor sale muncitorești și sociale.

MISCAREA LEGIONARA VA INDRUMA MUNCITORIMEA IN EFORTURILE EI PENTRU IMBUNATATIREA CONDITIILOR DE VIATA, IN CADRUL LEGILOR TARII SI ALE INSTITUTIILOR CE VOR FI CREATE IN ACEST SCOP.

MUNCITORII IN LEGIUNE

Inainte de primul război mondial, România nu a avut o problemă muncitorească propriu zisă. Tară agrară prin excelență, muncitorimea ei nu era nici numeroasă nici organizată. Ideile socialiste, care scuturau puternic societatea europeană, la noi s'au manifestat discret, numai la anumite nivele intelectuale, fără să aibă contact cu masele.

După primul război însă, datorită exploziei bolșevice din Rusia, muncitorimea română intră și ea în efervescență, atinsă de propaganda comunistă. Câțiva ani de zile în șir s'au simțit și la noi agitații sociale, cu greve, ocupări de fabrici, manifestații turbulente și antinaționale.

Această radicalizare a muncitorilor, ațâțată de propaganda comunistă, era ajutată de anumite stări de lucruri specifice locului:

a) *Sărăcia permanentă* în care se sbăteau muncitorii români. *Haosul economic* produs de răzoi, *inflația* galopantă și *greutățile de creștere* și echilibrare pe care le suferea națiunea română, ocupată cu reorganizarea unei societăți ce-și dublase numărul de locuitori, sleiseră păturile cele mai umile ale țării, deci și pe muncitori.

b) *Invazia enormă de profitori*, formată mai ales din elemente eterogene, care veneau în România să se căpătuiască bine și repede pe spinarea unui popor bun și tolerant. Prin influențe oculte, prin cumpărări de conștiințe și chiar prin acțiuni directe de defăimare a celor ce li se opuneau și-i demascau, acești intruși ajung să acapareze mare parte din bogățiile țării, îngreuind și mai mult situația muncitorimii.

c) *Lipsa de ideal și de dinamică națională* a conducătorilor politici, incapabili să entuziasmeze mulțimile și să le poarte spre un obiectiv național comun, sustrăgându-le astfel preocupărilor materiale.

d) *Lipsa unui «Program social» sănătos* în preocupările partidelor politice ce apăruseră după război, nu putea decât să neliniștească și mai mult muncitorimea, asvârlită la periferia societății, în propria ei țară.

Toate aceste defecte clătinau profund încrederea muncitorilor români în dreptele așezări ale Statului. Pe linia sistemului partidelor ne mai întrevăzând nicio posibilitate de refacere, muncitorii își îndreptă auzul spre cântecele sirenelor de peste graniță. Ei se încurcă din ce în ce mai mult în promisiunile comuniste care, deși străine mentalității lor, le potolea aparent, setea de justiție socială, pe care le-o refuzau ceilalți. Astfel, ei se aruncă într'un proces revoluționar ce le îngreuiază și mai mult soarta. Iată cum descrie Corneliu CODREANU acea situație: «*Masa muncitorească ieșeană, cuprinsă aproape în întregimea ei de comunism, stătea gata să izbucnească în revoluție. In fabrici se lucra foarte puțin. Se țineau ceasuri întregi comitete, consilii, adunări. Se făcea mai mult politică. Ne găseam în plină sabotare sistematică, făcută cu plan și din ordin: sfărâmați, distrugeți mașini, creați starea de mizerie materială generală, care duce la izbucnirea revoluției. Si în adevăr, cu cât ordinul se executa mai bine, cu atât mizeria se întindea, foamea se proiecta mai amenințătoare și revolta creștea în sufletul mulțimilor*».

O reacțiune contra acestei stări primejdioase se produce însă, tot în sânul muncitorimii. Un om, Constantin PANCU, meseriaș din Iași, dă strigătul de alarmă și înființează în 1919, o organizație de luptă anti-comunistă, intitulată «GARDA CONSTIINTEI NATIONALE».

La început, numărul adeziunilor este mic. Dar militanții ei formează o mică insulă românească bătută de valurile înfuriate ale unui ocean ce se agită amenințător în jurul ei. Grupului Pancu se alătură încă dela început, tânărul student Corneliu Zelea CODREANU. El aduce în lupta pentru smulgerea muncitorimii din tentaculele marxiste, o dinamică nouă: *înfruntarea cu bandele comuniste oriunde și oricum. Cu orice riscuri, chiar unul contra o sută.* Exploatarea forței muncitorești române pentru finalități anti-românești, trebuia oprită. El mai aduce deasemeni cu el o *credință fără margini în destinul neamului*, un *entuziasm contagios* și o *mistică creștină*.

Se dau lupte pe străzi și în fabrici: «*ciocnirile între cele două tabere ,ciocniri inerente, sângeroase, erau aproape zilnice. Din ele noi ieșeam cu mulți răniți*», ne spune Căpitanul. Dar până la urmă «GARDA CONSTIINTEI NATIONALE», care între timp și-a mărit în mod considerabil efectivele, învinge. Marxiștii sunt obligați să se retragă de pe străzi. Agitatorii care învrăjbeau muncitorimea, dispar. Apele se liniștesc atât în Moldova cât și în întreaga țară.

Dar lupta cea mare, lupta definitivă de distrugere a marxismului și smulgerea lui din sufletele oamenilor, o va duce în continuare Corneliu CODREANU cu ajutorul organizației lui: MISCAREA LEGIONARA.

Apariția Mișcării Legionare aduce în lupta românească a muncitorimii un naționalism limpede și o prospețime în gândirea politică, care provoacă o sguduire profundă în sufletul muncitorilor. Pentru prima dată se strecoară o lumină de speranță în lumea necazurilor lor. Pentru prima oară se apropie cineva de ei cu inimă de frate. Pentru pri-

ma oară li se deschid în față niște drumuri pline de înțeles, pe care își puteau purta și necazurile, și neliniștile sociale, și speranțele lor românești.

Corneliu CODREANU, omul care-i chema la luptă, nu numai pentru rezolvarea problemelor lor proprii, ci și pentru ordonarea întregului edificiu național, nu le era străin. In contrast cu hoarda de agitatori marxiști, ale căror nume aveau rezonanțe specifice (Ghelerter, Spiegler, Schreiber, Moscovici, Leibovici, Pauker, etc.), Codreanu venea din aceeași lume necăjită ca și ei, era hrănit cu aceeași cultură ca iș ei, simțea durerea neamului ca și ei.

El nu-i îndeamnă la revoltă. Din contră, le vorbește dela suflet, așa cum de mult doreau ei să audă cuvântările conducătorilor lor. Le vorbește de amărăciunile și greutățile prin care trece țara, de primejdiile ce-o amenință din exterior și din interior. Le vorbește de exploatarea nemiloasă pe care o suferă Românul în propria lui țară, provocată de dezertarea rușinoasă și mișelnică a oamenilor politici dela misiunea de luminători și apărători ai poporului. Le vorbește de invazia străinilor pe ogorul patriei. Le spune că suntem amenințați să ajungem *«străini în țară străină»*, dacă nu reacționăm la timp.

Si numai la urmă de tot, le vorbește și de necazurile lor muncitorești, de durerile și lipsurile care-i apasă. Si le explică că toate acestea nu sunt decât consecința necazurilor ce s'au abătut peste țara lor și a dezordinei morale care bântuește în sufletele fiilor ei. Aici trebuește dată lupta.

Căpitanul nu promite muncitorilor stări materiale nemaipomenite. El nu face demagogie cu suferințele lor! Dar îi cheamă la luptă pentru neamul lor apăsat de greutăți și primejdii, care are nevoie de ei în acest moment de răscruce istorică.

Nu pe calea rațiunii reci, ci pe calea sufletului, a chemării interioare, aprinde Căpitanul, în toată muncitorimea română, *mistica națională* care, ne spune el *«nu este decât contactul omului sau al mulțimilor cu sufletul neamului lor, printr'un salt pe care aceștia îl fac, din lumea preocupărilor personale în lumea eternă a Neamului. Nu cu mintea, căci aceasta o face orice istoric, ci trăind cu sufletul lor»*.

Iată cum povestește un muncitor, prima lui întâlnire cu Căpitanul: *«A dat mâna cu mâinile noastre bătătorite de muncă. Ochii lui reflectau o bunătate nemărginită și eu și ceilalți care erau cu mine, am avut atunci impresia că în cuvintele ce ne adresa era și o părticică din inima lui, că participa din tot SUFLETUL LA DURERILE SI NEVOILE MUNCITORIMII. Ne vorbea dela suflet la suflet»*.

Acest salt uriaș, eroic, îl fac muncitorii români — din lumea necazurilor proprii în mistica națională — la chemarea lui Corneliu Zelea CODREANU.

* * *

Inscrierea muncitorilor în Legiune este progresivă. Ea crește pe măsură ce crește și prestigiul acesteia în românime.

Intâi, s'au apropiat de Mișcare cu timiditate, ca niște făpturi stinghere, lipsite de sprijin, ce suferiseră adânci decepții în contact cu politicianismul demagog. *«Intr'o duminecă după masă*, ne mărturisește un muncitor devenit legionar, *am plecat pe bulevardul Elisabeta... In fața grădinii restaurantului Carpați se adunase multă lume și privea peste gard. Curios m'am dus și eu să văd ce este... La o masă, Corneliu Georgescu și Ionel Moța — amândoi în costume naționale — beau bere cu câțiva prieteni... Ce-ar fi dacă m'aș alătura lor!»*

In felul acesta s'a desfășurat procesul de apropiere și de sudare a muncitorilor cu Mișcarea Legionară. Intâi s'au apropiat sfioși la gard ca să privească cu atenție și curiozitate la ce se petrecea acolo. Plăcându-le ceeace vedeau, au intrat încetișor în curte ca să observe mai bine. Să înțeleagă. Să se convingă. Si la un moment dat, când fructul inimii lor se copsese, fiorul național le dă brânci *«Ce-ar fi dacă m'aș alătura lor?»*

Muncitorii nu s'au precipitat cu nesocotință în lupta legionară. Ei nu s'au aprins ca un foc de artificii, care se mistuie repede într'o lumină orbitoare. *Aderența lor la Legiune este gândită și cumpănită.* Numai când își dau seama de adevărul noii credințe, în care se oglindește propriul lor adevăr, numai atunci dau pasul decisiv. Să intre în Mișcare. Să se dăruiască Neamului. Deaceea, odată intrați, nimeni nu-i va mai putea desprinde de ea. Numai moartea îi va scoate din lupta legionară. Si cu aceasta, muncitorii români, se vor întâlni adesea în timpul agitatei lor vieți...

După marea prigoană deslănțuită în 1933 și pedepsirea celui vinovat pentru fărădelegile comise împotriva Mișcării, curentul muncitoresc spre Legiune se întețește considerabil. Muncitorimea înțelegea că de-acum încolo timpul bunului plac, nedreptățile sociale și exploatarea nemiloasă a Românilor, se apropia de sfârșit. O voință românească se ridicase neînfricată pentru a însănătoși mediul politic al țării.

Cuiburile de muncitori se înmulțesc cu repeziciune, împânzind toată țara, în ciuda greutăților și a primejdiilor ce întâlnesc în cale. Numai la București, numărul muncitorilor încadrați în cuiburi atinge 8.000. Pentru acea epocă, reprezentă deja considerabilă.

Deaceea, în 25 Octombrie 1936, Căpitanul înființează «CORPUL MUNCITORESC LEGIONAR», care a devenit după aceea, alături de Corpul Studențesc, o formație de elită.

«In lupta voastră de până acum, ați rătăcit pe sute de cărări piezișe și ați fost învinși. Toate încercările voastre au fost sdrobite... Imi asum răspunderea întreagă a celor ce vă spun acum: De data aceasta veți birui sub semnul legionar, jertfa voastră va fi răsplătită cu răsplată de învingători și de stăpâni pe țară... Camarazi muncitori din toată România, la datorie deci. Dar să vină numai acela care poate păși cu hotărire, cu încredere nešovăitoare și cu inimă de frate, în aceste rânduri sfinte.» Cu aceste cuvinte ale Căpitanului a început marea epopee a muncitorimii legionare. Era un act de recunoaștere și de apreciere a credinței și-a încrederii pe care o depozitaseră muncitorii români în Legiune.

Muncitorii legionari erau definitiv smulși din ițele activităților antinaționale și anticreștine în care încercaseră să-i încurce agenții comuniști. Deacum sunt ai țării lor, suferă și se revoltă când aceasta este lovită, urmează tradiția și legea românească și privesc cu încredere numai spre cerul înseninat al patriei.

Puțin după aceea, pentru a le arăta marea importanță și cinste pe care le-o da, Căpitanul cere să se compună un imn închinat muncii, care să întreacă în măreție *«Internaționala»* comunistă. După multe eforturi, ia naștere, din geniul poetic al lui Radu GYR și din sensibilitatea muzicală a lui Nelu MANZATU, falnicul «IMN AL MUNCITORILOR», unul dintre cele mai frumoase și înălțătoare cântece legionare.

Primul șef al Corpului Muncitoresc a fost inginerul Gheorghe CLIME, unul dintre oamenii cei mai apropiați de Căpitan.

* * *

Importanța Corpului Muncitoresc în activitatea politică și de redresare morală a țării, pe care o întreprinde Legiunea, a fost considerabilă.

Cei doi piloni puternici, pe care se sprijină întreg edificiul legionar, sunt muncitorii și studenții. Nu există inițiativă politică, propagandă electorală sau bătălie economică, la care să nu ia parte și Corpul Muncitoresc. Toate dispozițiile Căpitanului, toate îndrumările lui, găsesc în muncitori niște făuritori entuziaști.

«Corpul Muncitoresc Legionar» era puternic atât prin numărul celor înscriși, cât și prin simpatiile de care se bucura în întreaga masă muncitorească. Aceștia vedeau în Legiune întruchiparea tuturor năzuințelor românești, care erau în realitate și ale lor. Legiunea electrizase muncitorimea, o ridicase la conștiința importanței ei și-i arătase locul pe care avea dreptul să-l ocupe în sânul națiunii române.

Insă nu toți muncitorii care ar fi dorit, puteau face parte din Mișcarea Legionară. Două erau greutățile pe care le întâmpinau:

1) *Prigoanele deslănțuite* contra a tot ce era legionar. Clima de înaltă teroare, susținută cu toate mijloacele de care dispuneau guvernele timpului, a ținut mulți muncitori în umbră, în special pe cei cu greutăți familiare mari.

2) *Frâna pe care o punea însăși Mișcarea*, înscrierilor neverificate. Căpitanul nu vrea încadrarea a câți mai mulți muncitori, ci a celor mai buni. Nu elementul cantitativ este țelul Mișcării, ci elementul calitativ. Dispozițiile erau categorice: *«Se vor lua cele mai severe măsuri cu privire la recrutarea noilor elemente, în așa fel încât să nu pătrundă decât acelea capabile de credință în Dumnezeu și viitorul acestui neam, precum și numai acelea corecte în viață lor publică și particulară. Cel ce nu are credință și nu este corect nu poate intra în acest corp»*, spune Căpitanul.

Toți cei care, dintr'un motiv sau altul, rămâneau în afara Mișcării, dar care împărtășeau idealurile și elanurile ei, formau așa numitul grup de «simpatizanți legionari», atașați sufletește de Legiune, pe care o ajutau când și cum puteau și a carei traiectorie au urmato cu aceeași fidelitate cași militanții direcți.

Iată cum, MUNCITORIMEA, clasa aceea obijduită, necăjită, lipsită de speranțe și înghesuită la mahalaua întunecoasă a societății, este prinsă deodată în lumina interesului românesc, punându-se în relief adevărata ei valoare și onorabilitate. Ca pătură socială este înnobilată prin încrederea ce-o depozitează în ea Căpitanul Face un salt uriaș din situația de desrădăcinată în aceea de ELITA NATIONALA. Căpitanul repune astfel muncitorimea româna în drepturile pe care i le smulsese o societate politică egoistă.

Prin «Corpul Muncitoresc Legionar» și simpatizanții lui, se poate spune fără exagerare, că marea majoritate a muncitorimii române, începând cu anul 1934, gravitează în jurul Legiunii lui Codreanu. In această explozie națională a muncitorimii noastre, se frâng definitv ultimele încercări marxiste de a o acapara și întrebuința pentru scopurile unui internaționalism apatrid. Comunismul se împotmolește într'o indiferență totală în țară la noi. Numai tancurile și prezența chinuitoare sovietică, după sfârșitul războiului, îl vor scoate iarăși la suprafață.

* * *

Drumul muncitorimii în Legiune nu a fost deloc ușor. El a fost semănat de pericole, dureri și chinuri. Cruzimi, infamii și ure bestiale se vor prăvăli peste muncitorii legionari. In rând cu toată Legiunea au înfruntat închisori și moarte!

Muncitorii vor cunoaște din plin *«căile legale»* prin care *sistemele democratice* își combăteau potrivnicii politici. In special, Partidul Liberal s'a distins cel mai mult prin cruzimile lui, prin metodele expeditive cu care a încercat *«sa-rezolve»* probleme legionară.

Printre primii legionari care cad răpuși de această ură deslănțuită, este și muncitorul Niță CONSTANTIN. Este mișcător de remarcat înfrățirea, chiar și în moarte, a celor trei straturi sociale românești — fundament al Mișcării Legionare: *studențimea, muncitorimea* și *țărănimea*. O înfrățire mistică, de un cutremurător simbolism pentru România nouă ce se năștea din speranțele și din durerile tuturor. Căci primii martiri ai Legiunii sunt:

— Virgil TEODORESCU, *student*, ucis de jandarmi la 22.11.1933.
— Nița CONSTANTIN, *muncitor*, ucis de jandarmi la 28.11.1933.
— Nicolae BALAIANU, *țăran*, ucis de jandarmi la 9.12.1933.

Un student, un muncitor și un țăran, uciși la un interval de două săptămâni, din ordinul guvernului... Cu aceștia, România claselor oligarhice, își începe masacrele, iar Legiunea, și cu ea muncitorimea, pătrund în *«pădurea cu fiare sălbatece»*.

Drumul jertfelor va fi o constantă dramatică de-alungul existenței Corpului Muncitoresc Legionar. Fălcile monstrului politicianist (fals numit democrat) vor zdrobi tot mai multe trupuri de muncitori necăjiți, de oameni însetați de dreptate. Parcă înadins se proceda în felul acesta demențial, pentru a o arunca din nou în brațele marxiștilor.

Manevra nu reușește însă. Deslipirea acestor oameni de Legiune nu mai este posibilă. Sensul național al luptei legionare era profund înrădăcinat în ei și muncitorii legionari își vor duce cu demnitate și curaj destinul lor, până la sfârșit.

Câți muncitori români au căzut pe drumul idealului lor? Mulți! Foarte mulți! Rugul legionar a fost atât de uriaș încât nu-l pot cuprinde cifrele. Acestea sunt numai date statistice cu o valoare strict documentară. Pe când sacrificiile, aceste *«vifore de dăruire»* — care sunt posibile numai în stările de mare iluminare interioară — se cântăresc cu alte unități care scapă legilor comune.

Aceste jertfe dau adevărata valoare credințelor în care s'au botezat muncitorii români și condamnă definitjv acea faună politicianistă, crudă și tembelă, în mâinile căreia căzuse destinul țării noastre. Cu fiecare căzut, cu fiecare *«craniu de lemn»* ce-și culca între scândurile strâmte ale unui sicriu, sentimente și aspirații, credințe și doruri, se văduvea substanța românească de nebănuite posibilități de realizare. Iată adevărata valoare pe care-o capătă aceste pierderi umane, provocate de niște oameni cu suflete de criminali, răsărite, nu se știe cum, pe ogorul românesc.

* * *

Dacă stăm să facem un bilanț al activității muncitorimii române sub steagurile legionare, pe deasupra multor realizări politice, profesionale, etico-morale, se desprind, cu profile uriașe, două: CREDINTA și JERTFELE lor. Credința, pe care nu le-a putut-o clătina nimic și nimeni; jertfa supremă a vieții pe altarele acestei credințe, rar întâlnită în lume.

Așa zisul *«comunism românesc»* este obligat să scurme pe sub dărâmăturile cutremurelor naturale pentru a-și făuri câțiva martiri.

Legionarismul românesc îi întâlnește la fiecare pas al amintirilor, în fiecare etapă a vieții sale, pe fiecare colțișor de pământ românesc.

Când se poate muri pentru o credință, așa cum au murit muncitorii români, înseamnează că aceea credință este vie și nepieritoare. ESTE PRAG VIITOR!

Falnicul *«Corp Muncitoresc Legionar»* formal a fost distrus de ura oamenilor condensată în cele trei forțe politice care s'au perindat prin viața publică românească: dictatura *«democraților»*, dictatura *«dictatorilor»* și la urmă, dictatura *«marxiștilor»*. Toți au lovit cu ferocitate în muncitorii legionari, pentru a-i sili să-și stingă candelele. Si totuși, LUMINA ACESTORA PALPAE MEREU IN FUNDUL SUFLETELOR MULTORA SI SE APRINDE VIJELIOS IN FUNDUL SUFLETELOR ALTORA.

Entuziasmul patriotic și sacrificiul unei întregi generații, transmise fără întrerupere altor generații, pe cărările ascunse ale simțirei românești, vor făuri DIN NOU neînfricate cohorte de muncitori, care să realizeze INTR'O ZI acea viață de demnitate omenească, de onoare și de dreptate, pe care le-a oferit-o Corneliu Zelea CODREANU prin Mișcarea Legionară.

Trecutul, când este curat în simțire și bogat în jertfe, trasează liniile de forță ale viitorului.

VAMILE BETLEEMULUI

Nedeparte, Neaproape,
vii de dincolo de ape,
fără nume și soroc
vii de dincolo de foc
și de aer și pământ.

Ușa'i strâmtă la cuvânt
și-aș deschide-o curcubeu!

Oglindit din eu în eu...
Simplu, totuși nepătruns
ești și jertfă și răspuns.
Intre ele clipă nu e
în schimbare să te suie.

Cer de cer nu Te-a cuprins,
în grădină te lași prins
înscriind în fiecare
cercul drumului a soare.
Te înalți și ești umil...
Dormi sub geană de copil!

Dumitru Ichim

REMARQUES AU SUJET D'UN MEMORANDUM HONGROIS

par George BICNITIU

NOUS ne sommes pas de ceux qui portent dans leur coeur le régime marxiste de Bucarest et moins encore de ceux qui ont l'impertinence de chanter les louanges des bourreaux de la nation roumaine.

Nous sommes ouvertement contre ce régime que nous dénonçons chaque fois que cela nous est possible, en portant à la connaissance de l'opinion mondiale ses méfaits politiques et ses crimes contre l'homme et sa liberté. Donc, en aucun cas nous ne pouvons être accusés d'une quelconque complicité ou de la moindre coopération avec ce régime.

Nous nous trouvons sur des positions antagonistes, irréconciliables et définitives. C'est pourquoi, toute allusion dans ce sens serait injuste et calomnieuse s'il y a des moments où notre position peut avoir un certain parallélisme ou même coïncidence de buts avec la position de ce gouvernement que nous désavouons par ailleurs.

C'est lorsque un «cas» d'une importance exceptionnelle pour la nation ou l'Etat roumain, met en danger *l'essence même* de la communauté nationale et de l'intégrité de l'Etat. Dans une pareille occurence, notre devoir est de prendre une position ferme, indépendamment des actions du gouvernement communiste qui règne en Roumaine. Il y aura toujours une *différence d'esprit*, principe fondamental dans l'etablissement de la vérité.

* * *

Cette précision préliminaire était indispensable pour mettre fin, dès le début, aux interprétations et commentaires malveillants qui surgissent toujours, quoiqu'on fasse.

Le problème qui nous préoccupe est assez grave pour que l'exil combattant prenne une attitude vigoureuse. C'est notre droit et notre devoir à la fois, car il s'agit *du sort de notre pays et de l'avenir de notre nation.*

A l'occasion de la Conférence de Madrid, une organisation qui s'intitule *«Fédération Socialiste des Hongrois de Roumanie»* a envoyé un «MEMORANDUM», en anglais, dont le contenu ne corespond nullement à la réalité locale et dont les exigences exprimées dépassent la compétence de l'Assemblée de Madrid. Il y dans ce document une intention bien arrêtée qui corrobore les efforts déployés, un peu partout, par la propagande magyare. Propagande insideuse et mensongère qui s'attaque à tous les Etats voisins où vivent encore des minorités hongroises, avec une prédilection irrédentiste pour la Roumanie.

Dans sa première partie, le MEMORANDUM énumère les accusations portées par la susdite Fédération à la situation actuelle en Roumanie.

1. On affirme que les intérêts des Hongrois ne sont pas pris en considération, qu'il y a une discrimination contre les non-Roumains, que les droits de l'homme ne sont pas respectés lorsqu'il est question des populations minoritaires.

De telles déclarations sont totalement dépourvues de sens étant donné le régime qui gouverne en Roumanie. Puisque l'idéologie cosmopolite et égalitaire constitue la base du système, il n'y a pas, pour le gouvernement en place, des Roumains et des non-Roumains. Il y a une masse uniforme de *«travailleurs»* qui doivent se fondre et se confondre dans un même idéal prolétaire. Ce qui ne peut pas être antipatiques à ces Hongrois de Roumanie qui se considèrent ouvertement comme des communistes convaincus.

Dire que seule les minoritaires sont persécutés, c'est *faire de la discrimination à l'envers.* Les Roumains sont tout aussi opprimés que les autres, supportent les mêmes pressions et la même négation des droits de l'homme. D'après ce que tout le monde sait, les camps de concentration, les prisons et les hôpitaux psychiatriques SONT BOURRES DE ROUMAINS et nullement de membres de la Fédération Socialiste des Hongrois de Roumanie!

Il apparait donc audacieux, sinon incorrect, de mettre en relief un effet par dicochet, en le considérant comme essentiel et insupportable. L'aspect tragique de la condition humaine en Roumanie communiste est une réalité dans doute (comme partout dans les pays d'au-delà du Rideau de Fer) MAIS qui touche tout le monde sans exception. On pourrait même soutenir que les minoritaires, sont sensiblement moins touchés par les abus du régime, car ce sont eux qui ont trouvé dans le communisme un moyen de montrer leur hostilité à l'égard des Roumains, en y adhérant en masse et en y formant les cadres du parti communiste, rejeté par les Roumains.

2. On soutient aussi, avec une désinvolture caractéristique de la vanité magyare, qu'il y a en Roumanie, TROIS MILLIONS DE HONGROIS, qui vivent sans droits et sans égalité.

Bien entendu, pour ceux qui ne connaissent pas la réalité des choses, de telles affirmations gratuites peuvent provoquer un trouble de conscience. Et c'est le cas de tous ceux qui ne cherchent pas à connaitre les statistiques. Car il y a certaines constantes dans les problèmes démographiques qu'on ne peut pas transgresser sans courir le risque de devenir ridicule. En voici la preuve:

Selon LES STATISTIQUES HONGROISES de 1910, lorsque la Transylvanie se trouvait encore sous la domination des magyares, la situation démographique locale était la suivante:

Total des habitants	5.257.000	
Roumains	2.828.000	(54,0 %)
Hongrois	1.663.000	(31,6 %)
Autres	766.000	(14,4 %)

Selon LES STATISTIQUES ROUMAINES, la situation a évolué de la manière suivante:

En 1930 (premier recensement après la 1-ère guerre — 20 ans d'intervalle)

Total des habitants	5.546.000	
Roumains	3.207.000	(57,8 %)
Hongrois	1.352.000	(24,4 %)
Autres	987.000	(17,8 %)

Remarque — Le nombre des Hongrois a sensiblement diminué comme suite au changement de souveraineté. *Plusieurs centaines de milliers* de Hongrois ont préféré retourner en Hongrie plutôt que de rester sujets minoritaires en Roumanie. Les Hongrois, qui aujourd'hui font un tel bruit autour du NOMBRE, ne tiennent pas compte de ce fait qui a réduit leur total de 311.000 personnes à la fin de la première guerre mondiale.

Le recensement de 1966 (36 ans d'intervalle) nous révèle la situation suivante, conforme à l'accroissement naturel des populations locales:

Total des habitants	6.737.000	
Roumains	4.419.000	(65,6 %)
Hongrois	1.684.000	(25,0 %)
Autres	634.000	(9,4 %)

Remarque — Cette fois-ci, c'est le nombre des Allemands qui a diminué (— 353.000 à la suite de la deuxième guerre mondiale. Une partie avait accepté de devenirs sujets du Reich hitlérien; une autre partie avait été envoyée en Sibérie par les Soviétiques.

Pour le présent, 1981 (15 ans d'intervalle), nous ne pouvons faire que des interpolations en gardant comme base de calcul les pourcentages de 1966, ce qui doit être favorable aux populations d'origine hongroise, reconnues moins prolifiques que celles d'origine roumaine:

Total des habitants	7.550.000	
Roumains	4.950.000	(65,6 %)
Hongrois	1.890.000	(25,0 %)
Autres	710.000	(9,4 %)

On constate, sur le laps de temps de 70 ans (1910-1980) une évolution logique des résultats démographiques, compte tenu des deux événements très importants qui ont modifie à deux reprises les chiffres des populations minoritaires en Roumanie. On voit bien que *depuis toujours* la population majoritaire en Transylvanie a été constituée par l'élément roumain, ainsi que le reconnaissent même les statistiques hongroises.

Maintenant, EN SUPPOSANT VERIDIQUE L'ALLEGATION HONGROISE, qui affirme qu'actuellement vivent en Roumanie plus de 3.000.000 de Hongrois, cela nous amènerait à des résultats démographiques invraisemblables, anormaux.

Malgré la saignée soufferte après la 1-ère guerre mondiale, le nombre des Hongrois aurait doublé en cet espace de 70 ans (+ 1.337.000) par rapport à 1910. Tandis que celui des Roumains aurait eu une croissance fort réduite pendant le même laps de temps (+ 1.012.000), malgré leur nombre supérieur en 1910. En chiffres ,selon l'allégation hongroise, la situation se présenterait ainsi:

	Total des habitants	Roumains	Hongrois	Autres
1910	5.527.000	2.828.000 (54,0 %)	1.663.000 (31,6 %)	766.000 (14,4 %)
1980	7.550.000	3.840.000 (50,9 %)	3.000.000 (39,7 %)	710.000 (9,4 %)

Cette manière de considérer les choses, favorable à la magyare, laisserait entendre à l'opinion internationale que, pendant ce laps de temps de 70 ans, SEULS LES HONGROIS auraient augmenté en nombre, tandis que les Roumains auraient même perdu le pourcentage reconnu par les statistiques magyyares avant que la Transylvanie revienne à la mère-Patrie. Calculs obtus qui frisent la démence...

Nous faisons appel à la logique et au bon sens.

Une telle évolution est-elle possible? Peut-on prendre en considération de tels chiffres jetés dans le circuit mondial sans l'appui d'aucune preuve? Peut-on se fier à des affirmations de ce genre qui n'ont rien à voir avec la réalité?

L'affirmation hongroise est FAUSSE à la base, dans son essence!

3. Ensuite, dans son MEMORANDUM, la Fédération en cause a l'audace de parler de l'existence de *«territoires des nationalités hongroise et allemande»* ENVAHIS PAR LES ROUMAINS.

C'est un point de vue impudent et imprudent, extrêmement nuisible à leur propre développement en tant que membres de la communauté nationale. Dans un Etat organisé, il ne peut pas y avoir de délimitations territoriales excentriques. On ne peut pas soutenir des dénominations particularistes ou imposer des interdictions, sous prétexte qu'on n'est pas de même origine raciale ou éthnique. Majoritaires ou minoritaires, tous font partie de la même communauté.

Dans un Etat organisé, il ne peut pas y avoir de *«territoires»* intouchables et moins encore d'*«envahissements»* par l'une ou l'autre des populations co-habitantes. Ce serait comme si en France, les Alsaciens, les Bretons, les Corses ou les Occitans déclaraient tout d'un coup, leurs régions *«territoires inaccessibles»* aux autres et considéraient l'arrivée des fonctionnaires ou des ouvries français comme un *«envahissement»*. Ne serait-ce donc une attitude inadmissible pour l'Etat français passible de mesures de surveillance redoublée sinon directement répressives!

Mais les Hongrois n'ont pas le sens des réalités ni du concevable. Ils prennent leurs rêves pour des réalités et poussent l'orgueil — eux, envahisseurs venus du fond de l'Asie — jusqu'à considérer les Roumains autochtones comme des envahisseurs de leur propre pays!

Ainsi, le MEMORANDUM accuse les Roumains de s'établir AUSSI dans les villes à majorité relative hongroise, cherchant à les *«roumaniser»*. Insidieusement, ils veulent transformer un courant naturel de migration — village/ville — en un problème politique. Pendant des siècle, les autorités hongroises ONT INTERDIT CRUELLEMENT l'établissement des Roumains dans les villes, voulant les tenir éloignés du commerce, de la culture et de la vie politique. Et ils voudraient qu'un tel régime discriminatoire se perpétue pour les Roumains, en Roumanie même! Si ce n'est pas une effronterie, c'est de l'inconscience pure!

4. Mais le clou de ce MEMORANDUM, c'est sa conclusion, qui constitue une perle de supercherie politique.

Nos Hongrois proposent tout simplement aux représentants de la Conférence de Madrid ,DE DETACHER la Transylvanie de l'ensemble roumain et de constituer une «REPUBLIQUE SOCIALISTE DE TRANSYLVANIE» au milieu des Nations Socialistes, avec échange de population (!!), reconnaissance de son statut international par l'ONU et garantie de la nouvelle République par les pays du Bloc Soviétique.

Pour nous, en tant que Roumains, le problème ne se pose même pas. Accepter une pareille proposition, ce serait rompre l'épine dorsale de la nation roumaine. Mais pour l'opinion mondiale, il est nécessaire de mettre au point une telle offre, car elle a un sens précis:

La Roumanie, ilot latin en travers de l'expansion russe, constitue un atout important dans la *«diplomatie du chantage»* des Soviétiques. Et les Magyares sont les premiers visés à cause de leur nostalgique politique d'une *«Grande Hongrie»* dominant les nations qui l'entourent, comme jadis, sous l'empire Austro-Hongrois. Dans ce rêve, la Transylvanie joue un rôle éminent.

Dans son jeu diplomatique, l'URSS pousse les Hongrois à manifester leurs revendications territoriales pour tenir en échec l'Etat roumain et pouvoir lui imposer sa volonté.

De leur côté, les Hongrois mènent une politique revancharde qui s'étale dans le monde sous les formes les plus diverses, dans le but de créer un courant de sympathie à leur cause. La Conférence de Madrid était une occasion à ne pas rater. Ce MEMORANDUM le prouve.

Cependant, le fait qu'un pareil document soit signé par une *«Fédération Socialiste des Hongrois de Roumanie»*, daté de *«Cluj, Oct. 1980»*, et exigeant la constitution d'une *«Transylvanie Socialiste»* A PART, montre que l'assentiment et l'appui soviétiques étaient préalablement acquis. Sans quoi aucune organisation n'aurait eu le courage de la faire.

D'autre part, on peut parfaitement imaginer la nostalgie des Hongrois de voir retomber la Transylvanie sous leur coupe, ou les voir faire une propagande effrénée pour la révision du Traité de Trianon. MAIS les entendre soutenir la création d'une Transylvanie socialiste indépendante, cela laisse entrevoir une finalité excentrique, sinon directement contraire à leur propre ambition nationale.

Car, QUEL SERAIT L'INTERET POUR LES HONGROIS de Transylvanie de se trouver, non pas au milieu de leurs frères de la «pouzsta», mais au milieu d'une société où ILS RESTERAIENT TOUJOURS UNE COMMUNAUTE MINORITAIRE!

Espèrent-ils que, par la suite, ils auraient l'occasion ou la force de pousser la nouvelle *«République Socialiste»* à s'attacher à la Hongrie?

Present-ils que les 5.000.000 de Roumains, qui forment une majorité plus qu'absolue, accepteraient la suggestion ou la pression des 1.850.000 Hongrois de rompre les liens sacrés d'avec leur patrie et d'entamner une telle aventure?

Croient-ils l'opinion internationale et les nations occidentales auxquelles ils s'adressent, tellement dépourvues d'objectivité et de bon sens pour qu'elles se laissent entrainer sur cette pente absurde?

En réalité, il est probable, que ceux même qui ont signé ce document ne peuvent pas croire à une telle utopie. Dans l'affirmative, ils apparaitraient aux yeux du monde comme des naïfs et des chasseurs de chimères. Mais ils ont essayé de faire quelque chose, en Hongrois qui se respectent:

Remuer la corde sensible de la Conférence de Madrid: les droits de l'homme, en faveur de leur nation.

Affaiblir la position de la nation roumaine dans le concert international.

Rouvrir si possible le problème transylvain à l'échelle mondiale.

Autant de tentatives extravagantes et mal fondées, qui n'ont fait qu'irriter notre patience et stimuler notre volonté de défendre CE QUI EST NOTRE, nos droits historiques et ethniques, la justesse de notre cause.

Ainsi, ce MEMORANDUM qui ne représente même pas un *«avertissement»* pour les Roumains, constitue pour les Hongrois un pitoyable leurre politique et une triste image de leur mentalité.

George BICNITIU

Cu plutele pe Bistrița.

Les paradoxes de la liberté

par Yvonne GOUDEMAND

Motto

Le bon sens est la chose du monde la mieux partagée; car chacun pense en être si bien pourvu que ceux même qui sont les plus difficiles à contenter en toute autre chose n'ont point coutume d'en désirer plus qu'ils en ont.

DESCARTES. «Discours de la Méthode»

LES PARADOXEX DE LA LIBERTE
par Yvonne GOUDEMAND

A liberté, dirons-nous, parodiant et contredisant Descartes et son bon sens simpliste, est la chose du monde *la moins bien partagée*, car chacun pense en être si mal pourvu que ceux qui en sont privés en sont réduits à envier ceux même qui, jouissant largement de toutes les libertés, ne cessent de clamer et de manifester au nom du monde tyrannique qui étrangle les libertés.

La liberté est aussi la chose du monde *la moins définie*. Elle consiste à faire tout ce qui ne nuit pas à autrui — ce qui est à la fois positif et négatif. On s'est voulu libres de penser, de s'exprimer, d'écrire, de croire, d'aller et de venir. La notion de liberté a pris, de nos jours, une orientation politico-économique qui aboutit à une subversion totale de cette notion même, alors qu'on n'en a jamais autant parlé.

«Liberté, que de crimes on commet en ton nom!».

Dans les pays de l'Est européen, on affirme s'être libéré de la tyrannie capitaliste, patronale et religieuse, pour, assignés à résidence, avoir droit à la liberté de vivre et de s'exprimer dans la stricte observance des règles implacables, selon un code établi une fois pour toutes, dont on ne peut s'écarter d'un iota sous peine de mort, physique, professionnelle ou morale.

Dans les pays de l'Ouest, où régnent toutes les formes de libéralisme, la conception de la liberté a pris aussi un tour radical, qui aboutit à la négation, d'une part, de toute valeur; d'autre part, de toute autorité. Et ceci dans un grand fracas de *mass media* téléguidées à la fois par des forces politiques de gauche et des forces d'argent, avouées ou occultes.

Ces forces, par un matraquage incessant, imposent insidieusement leur volonté à un public orienté, conditionné à son corps défendant, public qui, tout en n'ayant que le mot de *«liberté»* à la bouche, est devenu la victime et l'esclave de notions étrangères à sa propre formation. Si bien que se voulant le champion de toutes les libertés, l'Occident est devenu — en toute liberté, de sa propre volonté —la proie docile et le complice utile des forces qui veulent le détruire. Chose curieuse: les peuples de l'Europe Occidentale ne cessent de *réclamer pour eux-même*, chaque fois plus de liberté, tout en restant superbement indifférents au sort de leurs frères et voisins de l'Est. En décembre 1980, on a adopté à l'Assemblée Nationale Française, la loi *«Sécurité et Liberté»*, contre laquelle la gauche a voté, ce qui est symptomatique, puisque *la gauche refuse la liberté véritable* pour le peuple et prolifère sur le manque de sécurité de la société.

Etre libre consiste — dans la conception du moment — à SE DEPOUILLER DE TOUTE LES VALEURS FONDAMENTALES, valeurs édifiées sur des siècles de civilisation. Le libertinage est la règle de la vie sociale, littéraire et intellectuelle en Occident. Il s'étale au grand jour dans les moeurs et les propos.

Ainsi, le sexe est libre, le mariage et la conception aussi; on est libre de se délecter de films et de publications pornographiques, y compris celles qui mettent en scène des enfants; on est libre de faire du bruit, de déranger, de manifester contre tout. L'avortement est libre et remboursé par un Etat qui, d'un autre côté, offre des primes à la natalité, c'est-à-dire qu'il paie pour réparer ce qu'il a lui-éme contribué à détruire, au nom de la liberté des corps. On est libre de posséder des armes et de s'en servir, SAUF pour sa défense personnelle, auquel cas on est condamné sévèrement au nom de *la liberté professionnelle du cambrioleur*.

On peut danser dans les églises et y faire du jazz et on se couvre de ridicule si on respecte les rites traditionnels de resueillement. L' anarchie est une position philosophique et éthique, intellectuelle et morale. On discute savamment de la drogue, dont la société de consommation cherche à faire un sommet du nihilisme et des philosophies orientales en vogue, alors qu'elle n'est qu'une fuite et un rejet du libre exercice de la conscience et de la raison. On chante la liberté individuelle sous toutes ses formes, celle de la personne humaine qui estime avoir tous les droits parce qu'elle refuse tous les devoirs et toutes les responsabilités.

Dans l'atmosphère créée, l'ennemi de toutes les libertés est celui qui se refuse à céder à la pression et au snobisme de la gauche occidentale nantie et qui s'obstine à préserver son droit à sa foi, a sa position morale et spirituelle.

Que se passe-t-il à ce sujet à l'Est?

Pour le bloc communiste monolithique, la liberté ne se divise pas et les régimes d'ordre politique et moral unissent la conscience individuelle et la politique dans une même ligne. Le pouvoir soviétique, le plus puritain d'Europe, n'a qu'un mot pour flétrir *les intellectuels non conformistes* et les libertins: des *«voyous»*.

Et dans L'Occident à la dérive, qui sont les tenants les plus acharnés de la *«liberté»* absolue, de la déliquescence des concepts moraux, de la dissolution des meours? Chose curieuse, c'est la gauche qui a créé, ici, des étiquettes infamantes pour flétrir *ceux qui restent attachés à la vieille vertu traditionnelle*: ce sont des *«réactionnaires»*, terme chargé de tout un poids d'obscurantisme; ce sont des *«fascistes»*, terme clé de la propagande gauchiste. Le matraquage de cette propagande a gonflé ces termes progressivement à la mesure d'un épouvantail, d'un loup-garou et maintenant de la *«Bête de l'Apocalypse»*.

Le mot *«fascisme»* recouvre désormais tout un contexte d'horreur diffuse qui se cristallise jusqu'à l'hystérie au moindre prétexte quand ce ne sont pas des communistes qui sont concernés. On l'a vu en Octobre 1980, en France, lors du bizarre attentat contre une synagogue parisienne, au cours duquel il y a eu trois victimes, ce qui est bien peu au regard des victimes de l'invasión russe en Afghanistan, où les populations ont le tort de n'être pas juives et donc de ne pas déclencher le réflexe téléguidé du *«spectre fasciste»*.

Il parait que les FASCISTES sont les seuls terroristes dangereux de notre monde, ceux dont viennent tous les maux et qu'il faut sacrifier au courroux, non plus du ciel, mais de la foule endoctrinée. De ce fait, le fantôme de Hitler et ses crimes sont bien plus présents et vivants dans l'informations et la sensibilité occidentales que ceux de Staline ou de Mao, de Brejnev ou de Pol pot, lesquels sont bien pardonnables puisqu'ils s'en sont pris aux réactionnaires et aux traditionalistes... C'est à dire que les médias communisantes d'Occident ont toute liberté de clamer contre le grand défunct, à vrai dire contre un courant minoritaire dont les manifestations sont plutôt nostalgiques.

La haine du fasciste est une création juive et communiste pour masquer l'effroyable réalité présente: a) *celle du danger d'un communisme agressif*, dont les «5» Colonnes sont solidement implantées dans le monde libre et qui le minent; b) *celle de la décomposition stérile d'un Occident aveugle*, où les partisans honnêtes de la liberté individuelle, inspirée de la droite, ne sont plus libres de s'exprimer. La haine du fasciste ne fait que masquer une crainte bien plus réelle, celle de déplaire aux bourreaux actuels de la liberté des peuples, devant lesquels on juge plus prudent de s'aplatir dans l'espoir qu'ils nous épargneront.

Etre libre, en Occident, consiste aussi et surtout *à rejeter toute autorité*. Accuser un homme ou une institution d'autoritarisme, c'est le vouer aux gémonies. Exercer une autorité, c'est se ranger du côté des criminels. Résultats: L'autorité parentale est honnie; la sévérité d'un enseignant est la pire des fautes professionnelles; les cadres et les patrons sont présentés comme d'intolérables tyrans et sont violemment combattus par des syndicats *entièrement libres de s'exprimer et d'agir* au nom d'un Parti qui, ailleurs, là où fonctionne leur *modele idéal de société*, NIE L'EXISTENCE MEME DES SYNDICATS.

Quant à l'Administration et à la Police, elles sont condamnées en bloc, puisqu'elles représentent l'Autorité elle-même. La haine du *«flic»* est élevée à la hauteur d'une institution. C' est lui l'ennemi exécré, le SS, le fasciste, l'agresseur, le fauteur de troubles, celui qui n'est plus contemplé dans sa mission première qui est de protéger les honnêtes gens, mais haïchistes et des truands armés jusqu'aux dents, parce qu'il s'oppose à la *«liberté»* de détruire, de voler et de tuer. La haine du flic est savamment orchestrée de toutes parts par des *mass media* corrompues par l'intérêt et la couardise, pourries par le snobisme et la vanité.

Et cette gauche festive oublie allégrement que l'Etat communiste est avant tout et fondamentalement un ETAT POLICIER féroce qui domine ouvertement la vie privée de chacun, qui interdit et punit impitoyablement toute velléité d'action et d'expression. Le *«M. · de Berlin»*, où continuent de mourir les candidats à la liberté, est pourtant LA DEVANT NOUS et devrait ouvrir les yeux de ceux qui ne veulent pas voir...

En Occident, le libéralisme libertaire règne à tous les niveaux. Un libéralisme qui se veut débonnaire et fait preuve d'un laxisme inouï envers ceux qui, hors de nos frontières aussi bien qu'à l'intérieur, s'en prennent à la liberté individuelle, LA VRAIE: celle de penser, de prier, de choisir, d'élire, de juger en toute objectivité et même d'aller contre le courant général. En Occident, *tout est permis à tous dans le sens où le veut la gauche triomphante* et nul n'a d'autre devoir que de laisser faire. On est devenu libres d'accepter toutes les lâchetés, toutes les démissions, toutes les aliénations; libres aussi de se plier devant les puissances politiques socialo-communistes, qui sont aussi des puissances d'argent. Libres de hurler avec les loups, d'aller dans le sens unique voulu par ceux qui, par lâcheté et par une conception truquée du libéralisme, prônent LE REJET de toute notion *«dure»* de discipline, de devoir, de rigueur; par ceux qui cherchent systématiquement à pourrir le coeur et la tête des peuples encore libres, pour mieux les asservir.

L'obsseion libérale va tellement loin en Occident qu'elle s'étend aux criminels, même reconnus dangereux, même récidivistes, dont les états d'âme sont pris davantage en consideration que le sort des victimes.

Elle s'étend aux voleurs et aux agresseurs dont on prend la défense contre les honnêtes gens.

Elle s'étend aux communautés hippies, auxquelles on verse des *primes agricoles* et diverses indemnités substantielles pour leur permettre de cultiver du «H», du cannabis; surtout de profiter des avantages d'un système qu'ELLES REJETTENT, de vivre en parasites d'un état de choses qu'elles souhaitent détruire, sans rien mettre à sa place, parce qu'il est toujours bien plus facile de détruire que de construire.

Elle s'étend aux puissants syndicats, ouvertement communistes, pour leur permettre de saboter en toute impunité l'économie nationale.

Elle s'étend à la dictature militaire expansioniste et implacable du monde rouge, au nom de la liberté et de l'indépendance qu'elle apporte aux peuples conquis (!), délivrés ENFIN de leur vie nationale surannée (!!)...

Elle s'étend aux *«ex-peuples colonisés»* que les nations colonisatrices ont libérés dans la douleur, paralysées par les *«complexes de culpabilité»* que leur a inculqués la gauche, et que les pays communistes ont rapidement récupérés pour les armer et les exciter dans la haine des blancs occidentaux.

Elle s'étend à l'effroyable holocauste actuel du peuple vietnamien, parce qu'on est trop occupés à vitupérer contre un holocauste passé, démesurement amplifié et dénaturé par ceux qui prétendent que LES SEULES HORREURS COMMISES EN CE MONDE L'ONT ETE PAR LES NAZIS CONTRE LE PEUPLE JUIF, le seul qui mérite notre pitié, notre manseétude, notre attention...

L'OBSESSION LIBERALE s'étend en un mot à tous ceux qui à coups de milliards et de toutes sortes de pressions ouvertes et occultes, orchestrent l'immense entreprise de démoralisation et de démolition d'*un Occident aveugle et aveuli* par son confort, sa philosophie de libéralisme négativiste et son matérialisme léger et libertin.

La notion de liberté, en Occident, est vraiment chargée des paradoxes les plus étonnants de notre temps!

JOC PENTRU DRUM

de Florica BATU

mă cheamă — dar, cine? — la drum
... drum de nedrum şi altcum.

m'aşteaptă maşina la scară —
taxiul cu ochii de ceară.

Am hainele gata? Ciorapii? Vopseaua?
... In meri inflorind ticăia cucuveaua...

(şoferul porneşte la drum
şoferul maşinii de fum
... şi fumul
m'aşteaptă la scară...

e frig... şi
e seară?)

— sunt gata, iubitule! vin!
(iubitului — negru tain)

... şi zburăm... şi zburăm... şi zburăm...
... şi zburăm... şi zburăm... şi zburăm...

Câmpie — la umărul drept
la umărul stâng.
Inaltul din grâuri in luturi il strând—
geamăt de bulgări
frământări de ţărână.
... rămână
din mine
o mână — o mână,
măcar, de'ntrebare...

... tăcerea
răsare...
... uitarea
răsare...
(Si soarele, unde e? unde e? oare?)

ceaţă apasă,
apasă'n câmpie
când ziua invie,
când macii in sânge
invie!!!

(— ingăduie — spun — doar o clipă...
— grăbeşte, grăbeşte iubită!)

... câmpul se frânse...
... vin poduri şi poduri de-acum...
(grăbeşte, iubită!
grăbeşte la drum!)

— Am ajuns!
şopteşte şoferul.
Te'aşteaptă iubitul: Hingherul...

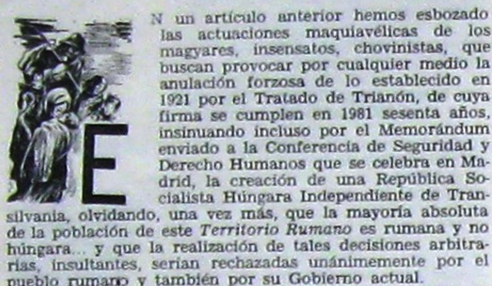
* * *

«Să ai o zi bună!»
ii spun.
«Somn bun!»
rânjeşte
şoferul
nebun...

DEMAGOGIA CRIMINAL

(II)

por Trajano POPESCO

EN un artículo anterior hemos esbozado las actuaciones maquiavélicas de los magyares, insensatos, chovinistas, que buscan provocar por cualquier medio la anulación forzosa de lo establecido en 1921 por el Tratado de Trianón, de cuya firma se cumplen en 1981 sesenta años, insinuando incluso por el Memorándum enviado a la Conferencia de Seguridad y Derecho Humanos que se celebra en Madrid, la creación de una República Socialista Húngara Independiente de Transilvania, olvidando, una vez más, que la mayoría absoluta de la población de este *Territorio Rumano* es rumana y no húngara... y que la realización de tales decisiones arbitrarias, insultantes, serían rechazadas unánimemente por el pueblo rumano y también por su Gobierno actual.

La «Hungaria Milenaria», que coincide exactamente con el territorio que los húngaros ocupan hoy en Europa, fue una megalomanía de los dirigentes magyares, pues en realidad se trataba de un conglomerado de territorios nacionales, ajenos, pertenecientes a los vecinos pueblos, austriaco, checoslovaco, italiano, croato-serbio (Yugoslavia) y rumano, sojuzgados a lo largo de la historia por la fuerza y que, al derrumbarse el imperio austro-húngaro en 1918 al terminar la primera guerra mundial, se desprendieron libremente y se reintegraron por voluntad propia a sus patrias de origen.

El Tratado de Trianón no repartió nada.

Sólo confirmó la decisión tomada por las distintas naciones, basándose en la validez del principio de las nacionalidades y de autodeterminación surgido de la primera contienda mundial, como acto de justicia para con los vecinos de los húngaros.

En el mapa de la Europa de 1914 así se presentaba el conglomerado de naciones sojuzgadas, llamado con orgullo la «Hungaria Milenaria», que reproducimos del libro «Justice pour la Hongrie», editado en 1932 contra el Tratado de Trianón por los Hermanos Légrady —fenicios magyarizados—, redactores del periódico «PESTI HIRLAP».

Apresando las tierras de sus vecinos, por la fuerza o la astucia, claro que no fue difícil constituir en la Europa Central un «imperio».

Pero tal como lo confiesan ellos mismos en el mapa que reproducimos (núm. 2), según las estadísticas magyares del 1910 (qué lógicamente no son de la más estricta verdad), unos 3.500.000 magyares existentes (???) en los territorios apresados de Austria, Eslovaquia, Rumania y Serbo Croatas-Yugoslavia ,territorios que se desprendieron del «Imperio» en 1918 por propia voluntad incorporándose en sus patrias de origen, desearían por el «revisionismo» desatado contra Trianón, volver otra vez a sojuzgar los 7.738.000 autóctonos, que tienen su propia cultura, tradiciones, civilizaciones y aspiraciones, diferentes de la húngara, que intentan imponer por la opresión.

Para ilustrar la «injusticia padecida» y las «mutilaciones territoriales», como llaman la aplicación de los principios de las nacionalidades y de autodeterminación, los húngaros publican en la segunda página del mencionado libro unos mapas de los países: Alemania, Francia, Inglaterra, Italia y Estados Unidos, al lado de la «Hungaria Milenaria», en los cuales superponen, en proporción, el territorio de la Hungría actual, para señalar lo que hubiesen quedado de ellos si hubiesen sido obligados a hacer la misma retrocesión de territorios, y así, con mala fe, sacar la pregunta slogan: «¿Os hubieseis resignado a tan horrible mutilación? ¡No, no, nunca!».

Reiteramos —CON MALA FE—, porque ninguno de estos países han apresado tierras y poblaciones vecinas, cualquier alusión en este sentido no sólo es insidiosa, sino ridícula, pues en 1918 la Historia castigó a los húngaros por el imperialismo opresor practicado por ellos durante siglos en la Europa Central, derrumbándole el «dichoso» imperio, porque ellos fueron los que mutilaron las tierras ancestrales de sus vecinos.

Los magyares hacen caso omiso del hecho que ellos llegaron en Europa en el año 896 de nuestra era como tribus nómadas salidas desde las faldas asiáticas de las montañas de los Urales, instalándose en Panonia, vasta llanura situada entre los fluvios Tissa, Drava, al este y sur, y las montañas de Bohemia y Moravia, al norte y oeste.

Conocían estas tierras por sus anteriores incursiones de rapiña en la Europa Occidental. Les gustó porque se «adaptaban perfectamente al temperamento y costumbres de nómadas que erran (4).

Este territorio era conocido en la época bajo el nombre de «Pastos Romanorum», porque servían a los Daco-Romanos de Transilvania como pastos para sus rebaños.

La llanura facilitaba los desplazamientos de masas guerreras con rapidez y la utilizaron para invadir a sus vecinos occidentales y del sur, hasta que «los emperadores alemanes Enrique I y Othon I les cerraron el camino hacia el corazón de Europa, por las victorias aplastantes de Mersebourg (933) y Augsburg (955) (5), que aniquilaron casi las hordas magyares. La derrota les obligó cambiar su ritmo de vida, renunciar al nomadismo rapiñador y a organizarse en Estado según el modelo de los Occidentales de la Edad Media.

Bajo el reinado de Esteban I (1001-1038), el nomadismo

(4) C. Sassu. -Roumains et Hongrois, Ed. Cugetarea. Bucarest 940, pág. 37.

(5) Idem. op. cit., pág. 92-94.

JUSTICE POUR LA HONGRIE!

LES ERREURS CRUELLES DU TRAITÉ DE TRIANON

PUBLIE, À L'OCCASION DU CINQUANTIÈME ANNIVERSAIRE DE LA FONDATION DU PESTI HIRLAP (LE JOURNAL DE PEST), PAR

LÉGRADY FRÈRES

ÉDITEURS DU PESTI HIRLAP.

TROISIÈME ÉDITION REVUE ET CORRIGÉE

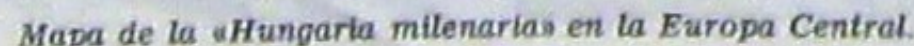
AUX AMIS DE LA JUSTICE CE LIVRE EST DÉDIÉ PAR

Dr. Légrády Ottó

RÉDACTEUR EN CHEF DU PESTI HIRLAP

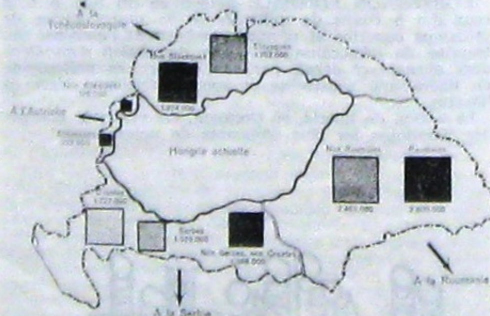
La Hongrie millénaire au coeur de l'Europe.

Territoire de la Grande-Hongrie au commencement de la guerre mondiale.

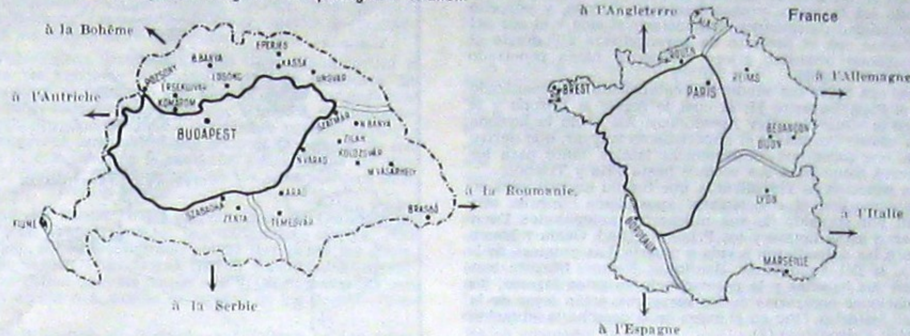
Mapa de la «Hungaria milenaria» en la Europa Central.

Le traité de Trianon et la „libération" des nationalités

Mapa Nr. 2. «Justice pour la Hongrie», pag. 17.

C'est ainsi que la Hongrie a été partagée à Trianon.

Angleterre

à la Norvège

à l'Allemagne

aux Etats-Unis

LONDON

à la France

Les grandes nations du monde pourraient-elles se résigner à cette horrible mutilation? Ne prendraient-elles pas pour devise, elles aussi, celle de la Hongrie mutilée:

Non, non, jamais!

atávico se transformó en expansionismo. El intuyó que el Papado era la fuerza predominante en Europa, y por ello la posibilidad de extender el Reino por el este y el sur del continente con el pretexto de «evangelizar» allí donde el cristianismo bizantino griego orthodoxo había penetrado hacía varios siglos.

Pasó con todos sus súbditos al catolicismo. Fue bautizado por el Papa Silvestre II, el cual le regaló la Corona y le otorgó el título de «Rey Apostólico». Así nació la leyenda de la «Santa Corona» y el imperialismo magyar, que derivó de él, con todas sus consecuencias fatales, tanto para los húngaros como para sus vecinos hasta 1918 y Trianón.

Los rumanos de Transilvania, que fueron los primeros en enfrentarse con el «mesianismo apostólico» húngaro, ocupaban por sucesión de sus milenarios antepasados Daco-Romanos estas tierras y los Príncipes Glad, Gelou y Menumoruth las defendieron a vida y muerte. Las crónicas de la época, la del Annonymus, Bonfinius, Nestor, Dlugosz confirman sus hazañas y la permanencia en estos lugares, las afirmaciones contrarias de los magyares, están lejos de la verdad histórica. (Ver en el mapa de la derecha la situación de estos Voivodatos) (3).

Geográficamente, Transilvania fue siempre una fortaleza natural en la cual siempre los Tracios, los Dacios, los Daco-Romanos y después los Rumanos encontraron protección en sus montañas y bosques contra todos los invasores, y así, ayudados por Dios, llegaron hasta el siglo XX cuando un Occidente inconsciente y traidor les entregó en bandeja a los invasores bolchevíques rusos, junto con todo el Este europeo, incluidos los húngaros.

Mapa Nr. 3. La situación de los Voivodatos de Gelou, Glad et Menumoruth.

Es anacrónico hablar hoy día de «reivindicaciones territoriales», de la «Hungaria mutilada» o de la «Hungaria Milenaria», adjetivos inventados por la fantasía «fenicia» de los hermanos Legrady y el Pesti Hirlap, para atraer la compasión de los ingenuos europeos y americanos, que ni hoy día saben dónde está Hungaria o Rumania y confunden

Mapa de la fortaleza geográfica transilvana.

Bucarest con Budapest, o al revés. El país magyar no ha sido ni martirizado y ni mutilado en Trianón. Nada de eso! Tampoco Hungría fue milenaria! La ocupación de Transilvania por las armas duró dos siglos.

Los «Voivodatos» (principados) de Gelu, Menumoruth y Glad, una vez vencidos y ocupados por sus sucesores de Arpad, existían al principio del siglo X como formaciones estatales independientes de la corona húngara. En contacto con el orthodoxismo byzantino del pueblo rumano sojuzgado, los magyares terminaron por adoptar la religión de los vencidos, lo que justificó la campaña «misionaria» del Rey Esteban el Santo y la eliminación de los jefes políticos húngaros, Gyula, Ahtun y Kean.

El yerno del Conde Teleki, el francés A. de Gerando, en su libro «La Transylvanie et ses habitants», escribe: «El cristianismo penetró temprano en las tierras de los romanos de Dacia. En Transilvania fueron encontradas inscripciones funerarias datadas con el año 274 n. e. marcadas con la cruz, y en 325 n. e. existía un obispo de los Godos —Teophilo.

«Bajo la influencia de Bizancio, los Valacos habían adoptado el culto griego, y los magyares que llegaron a Transilvania adoptaron ese culto. Gyula se bautizó en Constantiphilo».

Una vez sometidos los «voivodatos húngaros», que sustituyeron a los rumanos de Gelu, Glad y Menumoruth, el Rey Esteban el Santo declaró todas estas tierras transilvanas como propiedad real de la «Santa Corona», otorgándolas después en explotación a los nobles locales que aceptaban el catolicismo, junto con un título nobiliario, vasallo del «reino apostólico».

De esta manera el Estado húngaro tomó el aspecto de una federación de corporaciones territoriales de nobles o condados, sin ninguna relación con la etnicidad del pueblo transilvano o de los demás pueblos, sojuzgados en nombre del apostolado católico y de la civilización cristiana.

Así, el «Reino apostólico húngaro» ocupó los países vecinos —Croacia, Dalmacia y Transilvania— por la autoridad conferida por su papel «misionario» y la organización de su nobleza privilegiada, construyendo un edificio artificial desde el punto de vista político, social, geográfico y étnico; en realidad un conglomerado dispar de tierras, naciones y aspiraciones.

A los campesinos de Transilvania, rumanos en su mayoría, y también a los húngaros de la misma condición social les declararon «iobagi», es decir, esclavos de sus propias tierras, sin ningún derecho sobre ellas; al contrario, obligándolos a pagar a los nuevos «dueños» decretados por la voluntad del Rey el permiso de trabajarlas para uso propio. Inútil es mencionar la arbitrariedad de estos pagos en productos y los abusos de los explotadores.

Prueba evidente del despotismo ejercido por estos latifundistas —magnates o condes— y del inhumano tratamiento aplicado a los «iobagi» la tenemos en las repetidas rebeliones en armas de los campesinos contra ellos, tanto rumanos como húngaros o sicules, incluso juntos.

Empezaron en el año 1364-1366 y continuaron en 1380, en 1417, en 1430, en 1433-34, en 1435-36 y la mayor en 1437, cuando se sublevó todo el norte y el oeste de Transilvania, bajo el mando del campesino Martin de Satu Mare.

Concentrados esta vez —el 6 de julio de 1437— en gran

Mapa del foco de la rebelión de 1437.

número en la montaña de Bobâlna cerca de Dej, consiguieron una gran victoria militar y moral contra los nobles terratenientes y la Iglesia católica, aliada con ellos, obligándoles a aceptarlos como fuerza política nacional, con derecho de asamblea propia, y revisar —reduciéndolos— los diversos impuestos y pagos exigidos por la labranza de las tierras que ocupaban.

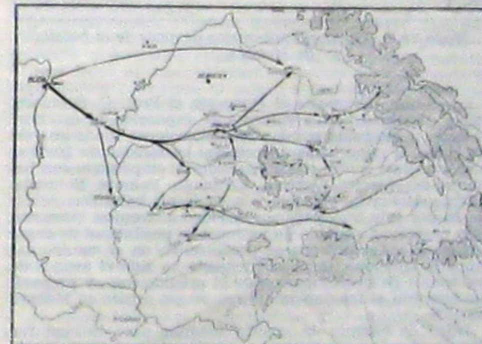
La victoria fue efímera, porque en el mismo año, el 16 de septiembre, los magnates húngaros, atrayendo a su lado a los jefes de los saxones y los sicules, se reunieron en Căpâlna, adonde firmaron el pacto «UNIO TRIUM NATIONUM», dirigido contra los intereses de los campesinos rumanos, que estuvieron eliminados como «nación», a pesar que étnicamente constituían la mayoría absoluta sobre la coalición contra ellos de las tres naciones firmantes.

En su libro «Roumains et Hongrois», editado en Bucarest en 1940, el profesor C. Sassu escribe en relación con este acuerdo: «Esta alianza, Unio Trium Nationum, es una verdadera confederación, ella concreta las tendencias exclusivistas de las clases privilegiadas de Transilvania y revela sus intenciones ilimitadas de monopolizar... incluso contra la soberanía central... la dominación del país... manteniendo intactos los beneficios que la situación de privilegiados les ha otorgado; la mayoría campesina salió más esclavizada aún».

Los magnates húngaros de Transilvania lo presentaban como una alianza defensiva contra el peligro turco, en realidad era el intento de la dominación absoluta del país transilvano, como se demostró más tarde, en 1459, cuando tuvo lugar la renovación del mismo pacto en Medias, bajo el lema de la defensa de las libertades de las clases privilegiadas contra el Rey Mathias Corvin, que deseaba restablecer la autoridad real, y en 1467 con la rebelión abortada contra el mencionado Rey y con las sanguinarias opresiones contra los campesinos rumanos.

Aprovechando la llamada del Papa León X en 1513 para la organización de una cruzada contra los turcos y el llamamiento del arzobispo húngaro Thomas Bakocz, los campesinos oprimidos, abandonando las tierras de labor y a sus familias, se encaminaron hacia Viena para alistarse, escapando así a las torturas físicas y morales que les aplicaban los magnates opresores. Asustados por esa evasión en masa de los campesinos, que ponía en peligro sus latifundios, y sin resultado favorable a las intervenciones hechas por el obispado, los nobles decidieron perseguir y torturar a los familiares de los evadidos con la esperanza de disuadirlos.

El resultado fue al revés. Enfurecidos, los «cruzados», bajo el mando del campesino George Dosza —veterano y héroe de las luchas contra los otomanos—, que el papado había nombrado jefe de las tropas campesinas transilvanas, se dirigieron desde Viena en bandas hacia Transilvania para castigar a los traidores nobles.

Teatro de operaciones de la rebelión de 1514 bajo el mando del sicul Doja.

Las luchas fueron terribles y devastadoras, con éxitos y bajas por ambas partes, hasta que en Timisoara el voivoda transilvano Zapolya derrotó, con la ayuda de su soberano de Budapest, al «ejército» de Dosza. El castigo infligido a Doja y a sus tenientes sobrepasa en crueldad todo lo que una mente normal pueda concebir en materia de represión, incluso para los tiempos de la Edad Media, que se consumó el hecho.

Enterrados cuarenta días en un pozo sin comida ni agua, fueron sacados moribundos. Doja, levantado sobre un trono de hierro calentado al rojo vivo, fue coronado con una corona de hierro incandescente, todo montado encima de una hoguera, y sus tenientes fueron forzados a arrancar

con tenazas incandescentes la carne del que moría abrasado vivo y comérsela. A los campesinos sorprendidos con armas en las manos se las cortaron, todo en signo del «cristianismo apostólico» de los nobles húngaros de Transilvania. A los demás les marcaron con hierro incandescente con el «símbolo» de esclavos y les «regalaron» un código de leyes, denominado después «OPUS TRIPARTITUM», de cuya redacción fue encargado el notario Esteban Verboczy, pariente y consejero de Zapolya, por el cual sujetaba a los campesinos a sus tierras de labranza —a ellos y a sus descendientes—, es decir, les esclavizaban a perpetuidad; los dueños nobles privilegiados podían disponer a su merced del trabajo y de la vida de ellos, porque ya no tenían ninguna libertad.

Este código legalizaba así todas las injusticias políticas, humanas y sociales para con los rumanos, salidas del espíritu bárbaro ancestral, sanguinario, salvaje y dominante de los nobles magyares, excediendo en atrocidad las más bestiales legislaciones de la antigüedad.

El castigo de Dios no tardó en venir. Poco después Zapolya perdió la vista, y en 29 de agosto de 1526 traicionó a su soberano de Budapesta no participando con sus ejércitos en la batalla de Mohacs, adonde el sultán Soliman aniquiló el ejército magyar y la Hungría medieval. El último rey húngaro, Luis II perdió la vida en el campo de batalla, y los turcos abrieron el camino hacia Viena y el corazón de Europa. Hungría fue ocupada por los turcos y transformada en bajalato turco, durante más de ciento cincuenta años los sultanes de Constantinopla fueron los dueños absolutos del país. Transylvania no fue ocupada, pero, como vasalla del soberano húngaro, continuó como tal, bajo el vasallaje del sultan, hecho confirmado también por el Tratado de Paz de Adrianopla de 1568.

Mapa de la «Hungaria milenaria» despues de la batalla de Mohacs.

En el libro *Roumains et Hongrois*, el Prof. C. Sassu escribe: «La tendencia aventurera de expansión al exterior, causada y motivada por las reivindicaciones dinásticas de los reyes, el reino húngaro medieval ha fomentado guerras ofensivas casi contra todos sus vecinos, empezando con los reinos de Nápoles, Venecia, Lithuania, Polonia, Bohemia, Austria, Moldavia, Valachia y la península balcánica, debilitando por este imperialismo dinástico anárquico, inherente a su carácter de Estado no nacional, la posibilidad de resistencia de los países que se encontraban en el camino del Imperio Otómano. Inconscientemente ha sido el avance de los turcos peligrosos para todo el cristianismo, y preparó, sin quererlo, el hundimiento de su propio estado en Mohacs en 1526.

Lejos de cumplir la misión histórica para la cual fue creado el reino apostólico, es decir: de constituir en la cuenca del Danubio una fortaleza de la civilización cristiana contra los invasores, el estado húngaro medieval fue sólo un elemento de inquietud que desorganizó la Europa central por su imperialismo extremista tanto como por su debilidad interior, debido a su desprecio para las circunstancias y las realidades étnicas existentes y por un orden constitucional y una jerarquía social en discordancia y flagrante contradicción con el estado de cosas natural, abrió a los invasores, en un momento crucial para la civilización occidental, el camino que iba hacia el corazón de Europa».

Así, la Hungría de Pesti Hirlap no fue ni milenaria ni defensora de la civilización cristiana europea, como lo pretenden los hermanos Légrady, sino totalmente al contrario, un factor de disgregación y destrucción.

(Sigue en el próximo número.)

(6) Idem, op. cit., pág. 98.

(7) Idem, op. cit., pág. 100.

RAPSODIA VALACA

Por Aron COTRUS

Versión de rumano por GAYETANO APARICIO

FRAGMENTO

Los Cárpatos viejos
nos fueron abuelos,
abuelos y señores...
Transilvania obstinada e idólatra,
a través de los huracanes que gritan y ladran,
nos ha educado en su hogar salvaje,
en pañales de piedra,
en pechos de llamas y de silex,
para que nadie nos iguale en los peligros...

Con pechos que no se asustan,
con pasos bajo los que la piedra se quiebra y canta,
hemos venido a las manos con los lobos y los osos...
Crecidos confusamente con los bisontes y las tempestades,
hemos cambiado de lugar a las rocas,
y así, a la ventura,
hemos asido el rayo con la mano...

Guardias ásperas, inquebrantables,
hacia el Oriente,
tú has querido que seamos,
desde los días del Emperador Trajano hasta hoy;

El defensor de siempre de las tierras rumanas — el campesino soldado rumano.

RELATIILE ROMANO - RUSE

de N. S. GOVORA

PENTRU primul razboiu mondial, Rusia nu era deloc pregătită, dar acest lucru nu vroiau să-l recunoască în primul rând aliaţii vestici şi în al doilea rând, Ţarul Nicolae al II-lea. Aliaţii Vestici nu vroiau să-l recunoască pentru că erau nevoiţi la acest lucru. In primul rând aveau nevoie de milioanele de ruşi care să moară contra inamicului lor principal, Germanii, şi pentru aceasta era nevoie ca Rusia să intre în primul rând în războiu... restul, văzând şi facând, cum spun Englezii.

Rusia fusese slăbită din cauza înfrângerii suferită în faţa Japoniei şi în special din cauza revoluţiei din Rusia. Contra revoluţionarilor Rusia, aparent avusese o victorie totală, dar în fond victoria revoluţionarilor fusese numai amânată. Pentru ca această victorie să se perfecteze, era nevoie de un nou razboiu şi mai ales un războiu de lungă durată. Şi ocazia s'a ivit în 1914.

Intrând în războiul din 1914, Rusia a intrat în maşina din care avea să iasă, iremediabil învinsă. Dar aceasta nu o vedea în special Ţarul Rusiei, Nicolae al II-lea. Acesta avusese o domnie care îi rezervase numai înfrângeri. In primul rând fusese umilirea pe care i-o adusese războiul Balcanic, apoi cealaltă înfrângere ,aceasta mai vizibilă, a răsboiului în Extremul Orient. Dar cea mai dureroasă înfrângere o suferise din cauza revoluţionarilor, înfrângere pe care o acceptase numai cu speranţa că într'o zi îşi va lua revanşa. Şi revanşa nu o vedea decât pe plan european. O victorie în Europa, şi mai ales cu aducerea în balanţă a visului lui Petru cel Mare, Ţarigradul, i se părea lui Nicolae al II-lea că va face pe ruşi să uite totul şi să accepte înapoierea la situaţia dinainte de 1905. De aceia cum s'a văzut, Ţarul a pus tot timpul accentul pe acest punct: Constantinopolul. Şi ca o fata morgana, acest vis a fost de această dată cel mai apropiat de realizare pentru ca după aceia să se depărteze. «După convenţia militară specială, încheiată pentru prima dată în 1892, între Franta şi Rusia, fusese convenit ca, în caz de agresiune a Germaniei sau a unui alt membru al Triplei Alianţe contra unui aliat, sprijinit de Germania contra unuia dintre aliaţi, celălalt trebuia să vină în ajutorul său şi să întrebuinţeze toate forţele sale disponibile contra Germaniei» (P. Milioukov, op. cit., pag. 1207).

Şi, şi Vesticii ca şi Rusia, au respectat angajamentul luat.

Examenul situaţiei, condusese pe cele două Stat Majoare, la concluzia că efortul principal pe care îl va depune Germania, va fi la Vest şi aşa a fost. De aceia mobilizarea a avut loc conform planurilor şi a fost numit generalisim, unchiul lui Nicolae al II-lea, marele duce Nicolae Nicolaevici. Armatele ruseşti încep să se desfăşoare dealungul frontierelor orientale, conform primului plan de operaţii. Dealungul frontierei Prusiei Orientale se desfăşoară nouă corpuri de armată, care formează prima şi a doua armate. Obiectivul acestor două armate era să pună pe fugă, printr'o rapidă ofensivă ,armatele germane masate în Prusia Orientală, apoi după ocuparea acestei regiuni, să se reverse pe cursul inferior al Vistulei. Patru armate trebuiau să opereze pe frontul de Sud-Est, contra Austro-Ungariei. Aceste armate aveau drept scop să bată armatele Austro-Ungare, să permită ocupaţia Galiţiei şi pasurile Carpaţilor care domină câmpia ungurească. Din înfrângerea Austro-Ungariei, Rusia aştepta *mari consecinte politice;* pe o parte desrobirea micelor popoare slave, de multă vreme oprimate de Dubla-Monarhie, care trebuia să dea ideia războiului foarte populara în faţa poporului rus; pe de altă parte, pătrunderea trupelor în teritoriul Austro-Ungar trebuia să îmbunătăţească situaţia militară a Serbiei, să mărească prestigiul aliaţilor în Balcani şi să atragă în câmpul aliat, Italia şi *România*.

De fapt se urmăreau efecte decisive pentru obţinerea victoriei, o victorie cât mai rapidă şi mai *scurtă*, căci desigur printre capetele ruseşti se găseau şi de aceia care înţelegeau că un războiu lung va fi moartea Rusiei. La noi a fost un singur om, Stere, care vedea clar că Rusia nu poate purta un războiu lung, din cauza forţelor revoluţionare care atâta aşteptau: un războiu lung.

La Nord, la 16 August, prima armată are o primă întâlnire care se termină în favoarea ei. Continuând ofensiva, prima armată rusească angajează la 19 August o luptă înverşunată urmată a doua zi, contra a trei corpuri de armată care încearcă să treacă la ofensivă. Dar cu toate sforţările lor, Germanii sunt nevoiţi să bată în retragere în seara de 20 August. Victoria primei armate ruse este atât de mare încât baronul von Prittwitz-Gaffron se gândeşte să evacueze Prusia Orientală. Paul Milioukov, găseşte că cei doi generali ruşi, Samsonow comandantul celei de a doua armate şi Rennenkampf comandantul primei armate, au comis nişte greşeli după care Germanii au ştiut să profite şi punând distanţă între ei şi învingătorii ruşi reuşesc să concentreze patru corpuri de armată şi trei brigăzi speciale fără să mai vorbim de *artileria grea care lipsea complet ruşilor*. De la 23 la 30 August au loc o serie de importante bătălii în zona armatei a doua ruseşti şi germanii reuşesc să încercuiască această armată care pierde aproape două corpuri de armată şi jumătate. Pentru a nu supravieţui acestui dezastru, generalul Samsonov se sinucide.

Acestei strălucite victorii germane, Paul Milioukov îi găseşte un singur defect: germanii numesc această bătălie, *bătălia de la Tannenberg*, pentru a celebra revanşa înfrângerii din 1410, când au fost învinşi de forţele reunite Ruso-Polono-Lituaniene. «Denumire arbitrară, spune Milioukov, căci operaţiile din 1914, s'au desfăşurat mult la răsărit de satul care, în secolul XV văzuse dându-se bătălia de la Tannenberg sau de la Grünwald». Mai important este faptul că această faimoasă bătălie a fost dusă de un nou general care-i luase locul slabului baron von Prittwitz: generalul von Hindenburg. După înfrângerea lui Samsonov, generalul Hindenburg îi întinde o cursă şi generalului Rennenkampf, încercând să încercuiască cele două aripi ale armatei ruseşti. «Dar — spune Milioukov — Rennenkampf scapă de cursa ce i se întindea. Şi reuşeşte să se retragă în ordine, *cu preţul unor grele pierderi*».

Dar pe frontul de Sud şi de Sud-Vest, Austro-Ungarii se grăbesc să pornească ofensiva înaintea Ruşilor. După ce au pus în faţa oraşului Lwov o cuvertură de trei la patru corpuri de armată, desfăşoară aproape opt între Vistula şi Rowo-Ruska şi pătrund în Polonia rusească. Atacul lor pune într'o situaţie grea corpurile IV şi V ruse care nu sunt încă gata de luptă. Dar graţie contra ofensivei energice ale armatelor III şi VIII care atacă venind dinspre Est frontul Lwov-Halicz, comandamentul rus reuşeşte să stăvilească ofensiva Austro-Ungară în direcţia Nord.

In cursul contra ofensivei, armatele II şi VIII obţin numeroase succese şi ocupă la 2 Septembrie Halicz şi Lwov. Urmează o veritabilă criză pe teatrul de operaţii inamic. Grupul Nord al Austro-Ungarilor trebuie să se gândească să-şi asigure retragerea şi pentru a proteja aceasta retragere, comandamentul inamic decide să întărească considerabil cuvertura sa orientală, stabilindu-se pe linia care începe de la Verecinica şi merge până la Rawa-Ruska. Această poziţie de apărare naturală trebuie să oprească presiunea armatelor III şi VIII ruseşti.

La 6 Septembrie, pe Verecinica, începe o luptă înverşunată care durează cinci zile. In zorii zilei de 12 Septembrie Austriecii temându-se să nu-şi vadă întoarsă linia lor de apărare încep retragerea pe tot frontul până la *Nistru*. Mai mult de 40 de divizii se regrupează pe îngustul spaţiu cuprins între Vistula superioară şi Carpati. Toată partea occidentală a Galiţiei este în mâinele ruşilor, *care se găsesc la porţile Ungariei şi ale Bucovinei*. «Ofensiva rusă în Galiţia — ne spune Milioukov — se termină deci glorios spre jumătatea lunei Septembrie» (Milioukov, op. cit., pag. 1218).

Prusia Orientală este o ameninţare permanentă pentru aripa dreaptă a frontierei ruse. Deaceia *Stavka* se gândeşte la începutul anului 1915 să o ocupe din nou. Dar planul nu este ţinut secret şi comandamentul german i-o ia înainte celui rusesc. Trupele germane iau ofensiva contra aripelor armatei a X-a ruse şi cu tot timpul defavorabil, atacul dus cu o vigoare extremă, forţează pe ruşi să retreacă cursul mijlociu al Niemenului şi Bobr-ului: în cursul retragerii sale, corpul XX rusesc este încojurat în pădurile de la Augustow şi *după o rezistenţă înverşunată şi grele pierderi, este făcut în mare parte prizonier*.

In timpul primului semestru al anului 1915, frontul austriac este teatrul unor evenimente care vor avea o influienţa decisivă asupra cursului ulterior al războiului: după ce au inaintat în Carpaţii, ruşii trebuie să se retragă şi să evacuieze Galiţia şi Polonia rusească.

De la sfârsitul anului 1914, după părăsirea cursului mijlociu al Vistulei şi al Sanului de către austro-germani, trupele austro-ungare se îndreaptă spre Carpaţii. Generalul Ivanov,

comandantul armatelor de Sud-Est, socotește necesar să ia ofensiva pentru a împiedeca forțele inamice să se refacă. Mai mult, *el speră că invadând Ungaria, va desprinde-o de Austria și va obliga-o să încheie o pace separată.*

De partea austriacă, generalul Conrad von Hoezendorf, conștient de gravitatea situației decide să scoată o parte de forțe de pe frontul sârbesc pentru a le îndrepta spre Carpații. In plus, germanii formează în regiunea Munkacs o armată de Sud specială. Proiectul austro-german este de a degaja un larg front și de a amenința comunicațiile rușilor cu Lembergul. Astfel că, cu toată iarna aspră, masivul Carpaților, devine teatrul a numeroase lupte înverșunate, care produc pierderi grele și unora și altora. *Aproape complet lipsiți de cartușe și de artilerie*, soldații ruși obosiți peste măsură, escaladează stâncile acoperite de gheață și se forțează să atingă punctele care le-au fost fixate. Dar aceste teribile sforțări fac ca rândurile lor să se rărească. Totuși, spre sfârșitul lunii Aprilie, trupele rusești reușesc să treacă Carpații și să se întărească pe o parte destul de întinsă pe versantul de Sud al Carpaților.

Dar austro-germanii pregătesc o ofensivă care începe la Mai 1915 prin ruptura frontului rusesc în sectorul cuprins între Vistula superioară și Carpați. Nu numai aripa dreaptă a armatelor rusești este risipită, dar partea dinapoi a unităților lor care au pătruns mult în Carpați și au ocupat chiar o parte a coastelor de Sud ale lanțului principal, este amenințată. Lipsa de căi ferate și mediocra capacitate de transport împiedică pe ruși să opună adversarilor o manevră și sunt constrânși la o retragere profundă. In același timp germanii sunt activi și pe frontul de Nord-Vest. Pentru a începe, ei declanșează la sfârșitul lui Aprilie o ofensivă de partea Tilsitului și Memelului pe malul drept al Niemenului în direcția Rigei, Dvinskei și Vilnei apoi la mijlocul lui Iulie atacul se întinde la Narew, în regiunea Novogeorgievsk-Lomcia.

Desfășurarea acestui atac care este însoțit de o presiune teribilă în Galiția, expune armata rusă care operează în Polonia și ocupă în special malul stâng al Vistulei în pericol de a fi debordată pe cele două aripi. Astfel comandantul șef al frontului de de Sud-Est, generalul Ivanov a început să scoată trupele sale din «buzunarul polonez». In noaptea de 5 August rușii evacuiează Varșovia și încep să se retragă spre răsărit, respingând atacurile inamice și conducând treptat o parte a trupelor spre Vilna, Dvinsk și Riga unde un nou front începe să se formeze. Totuși numai la sfârșitul lunei August se ajunge să se oprească ofensiva inamică pe o linie care începe la Riga, Dvinsk, gura râului Stryp și coboară dealungul Nistrului până la *frontiera românească*. In timpul celor patru luni cât a durat retragerea lor din Galiția și Polonia rusească, *rușii lipsiți de arme și muniții*, au suportat singuri presiunea forțelor inamice coalizate. Trupele franco-engleze au încercat în Iunie să facă o «diversiune», pentru a întoarce pe germani de pe frontul rusesc, dar slaba desvoltare a acestei operațiuni și rezultatele ei n'au putut să amortizeze lovitura pe care germanii au dat-o în Răsărit. La 7 Iulie, generalul Joffre a reunit la Chantilly un consiliu de războiu interaliat *pentru a studia mijloacele de a ajuta Rusia, care se epuiza.*

In fața situației dificile a armatelor rusești, constrânse să se retragă în interiorul țării după ce au abandonat în mâinile inamicului imensa întindere a douăzeci de guvernăminte ale Rusiei din Europa, Țarul decide să ia el însuși comandamentul suprem al armatelor de uscat și de mare. La 5 Septembrie el sosește la *Stavka* (comandamentul suprem) pe care el îl mută de la Baranovici la Mohilev și în aceiași zi își pune planul său în executare. Nicolae al II-lea numește șef de Stat Major pe generalul Alekseev. Hotărîrea Țarului de a exercita comandamentul suprem nu este aprobată nici de majoritatea miniștrilor săi, nici de *Dumă*, nici de public. Toată lumea nu găsește că este oportun ca șeful Statului să părăsească capitala și să asume în plus, responsabilitatea viitoarelor operații militare.

Și începând cu 12 Septembrie, germanii exercitează o puternică presiune contra Vilnei și Dvinnscului. Pentru a separa armatele frontului de Nord, definitiv constituite sub comanda generalului Ruski, de cele ale frontului de Vest comandate de generalul Evert, el lansează înainte cavaleria lor, dintre care unele detașamente ajung până în regiunea Borisov. Principalele linii ferate care leagă cele două capitale cu frontul, sunt provizoriu tăiate. Pentru a restabili frontul spart, trupele rusești trebuie să facă un efort supraomenesc; ele nu isbutesc aceasta decât la sfârșitul lui Septembrie. *Totuși regiunea Vilnei, așa de importantă pentru comunicațiile feroviare, este pierdută.*

In toamna anului 1915, armata sârbească este învinsă de forțele reunite ale austro- germanilor și bulgarilor care intră în războiu de partea germanilor. Toate căile de comunicație fiind tăiate, sârbii sunt obligați să se bată în retragere spre mare, în condițiuni climatice extrem de penibile. Pentru a-i ușura situația, armata a VII-a rusă, la sfarsitul lui Decembrie, atacă aripa stângă a frontului de Sud-Vest, în regiunea Trembovla. *Această ofensivă costă pe Ruși 50.000 oemeni.*

La 31 Decembrie 1915, o nouă conferință interaliată se reunește la Chantilly pentru a coordona eforturile aliaților pentru anul următor. Ea prevedea pentru vara lui 1916 o ofensivă comună franco-engleză pe Somme și însărcinează pe ruși să creeze o diversiune, luând de partea lor ofensiva cu 15 sile înaintea armatelor franco-engleze. Dar Germanii o iau adversarilor lor. Incepând cu 22 Februarie, ei lansează forțe formidabile contra Verdunului, în fața căruia se desfășoară o bătălie de o violență și o înverșunare teribilă, care va absorbi toate forțele de care ei pot să le apună pe frontul Occidental.

Pentru a stânjeni planurile germane, rușii declanșează la 18 Martie un atac masiv în regiunea lacului Naroci. Ei duc ofensiva lor în condițiuni teribile pe terenuri complet desfundate de desghețul și creșterile apelor transformate în noroiu și sânge. *Pierderile lor, extrem de grele ating* 100.000 *de oameni.* Totusi *Stavka* prepară ofensiva de vară proiectată în conferința de la Chantilly. Dar planul este împiedecat pentru că armata italiană este grav bătută la Isonzo și cere să fie ajutată de urgență. Deacela *Stavka* este obligată să părăsească propriile ei planuri de ofensivă și să înceapă o ofensivă improvizată.

In aceste condițiuni defavorabile debutează celebra ofensivă a lui Brusilov, comandantul armatelor de Sud-Est. «Angajată la 1 Iunie, ea se prelungește până în primele zile din Septembrie și se desfășoară pe toată linia cuprinsă între Pripjat și Nistru, fie pe aproape 375 de verste. La început, ea reușește să spargă tot frontul inamic și să producă o gaură de 28 la 75 verste în adâncime. Dar aceasta nu se prăbușește complet, caci sunt aduse repede întăriri luate de pe frontul francez, englez și italian și chiar de pe frontul macedonean» (Milioukov, op. cit., pag. 1233).

«Dacă *această ofensivă* n'a putut să obține rezultate decisive, ofensiva lui Brusilov a avut o influiența serioasă asupra situației generale. Ea a ameliorat într'o măsură notabilă situația armatei italiene, a favorizat declanșarea ofensivei franco-engleza pe Somme și *a determinat România să se unească cu aliații.*

La sfârșitul lui August România intră în războiu. Din nefericire ea o face foarte imprudent, avasând trupele sale în Transilvania și expune aripa sa dreaptă și spatele său loviturilor forțelor reunite ale inamicilor săi. Rușii trebuie să-i vină în ajutor. Trupele sale sunt forțate să patrundă pe teritoriul românesc pentru a strânge rămășițele armatei române!!! Formarea unui front românesc special pregătit, aduce pentru ea o noua și grea sarcină. Cum Românii nu pot să furnizeze decât șase divizii de infanterie și una de cavalerie, care ocupă un sector de abia 33 verste, va fi ea (armata rusă) care va trebui să apere tot restul frontului, un front care se întinde pe 465 de verste spre Sud și până la Marea Neagră (?). Spre luna Ianuarie 1917 vor trebui să fie transferate 36 de divizii și șase de cavalerie, adică aproape un sfert din forțele sale (?). Situația pe frontul oriental se găsește în mod considerabil agravată și armatele rusești, eșalonate la exces, pierd definitiv libertatea lor de acțiune» (Milioukov, op. cit, pag, 1234).

• • •

La 31 Ianuarie 1914, adică abia început războiul, Țarul se separă de Kokovcev pe care îl înlocuiește cu Goremykin. Curând se observă că Țarul vrea să restrângă drepturile *Dumei* prin interpretarea arbitrară a legilor și se zvonește că guvernul proiectează să transforme Camerele legislative, printr'o nouă lovitură de Stat, în simple adunări consultative. In acel timp, ministrul de interior care este încredințat lui Nicole Maklakov, copleșește publicul cu măsuri jicnitoare și paralizează funcționarea instituțiilor locale autonome.

A doua zi după declanșarea războiului Germaniei, Țarul publică un manifest în care el își exprimă dorința «ca în acest an teribil de încercări, discordiile intestine să fie uitate, ca legătura cu poporul său să fie întărită și ca Rusia unită, să respingă agresiunea îndrăzneață a dușmanului» (Milioukov, op. cit., pag. 1242). Partidele politice și unele organizații sociale se asociază la acest apel al «uitării discordiilor intestine». Fapt semnificativ, cum se înțelege pericolul situației internaționale, grevele care izbucniseră în uzinele din Petersburg în prima jumătate a lunii Iulie, în momentul venirii lui Poincaré, președintele Republicei Franceze, încetează imediat. Dar la sedința extraordinară a *Dumei*, ținută la 26 Iulie, s'a declarat «uniunea sfântă» a partidelor politice și a guvernului într'un mod impunător. Milioukov în numele «cadeților» vine să confirme cu putere că «opoziția responsabilă» oferă guvernului un sprijin fără rezervă: «Noi luptăm pentru a libera *Europa și slavismul* de hegemonia germanică, pentru a libera lumea întreagă de greutatea insuportabilă ale armelor în creștere. In această luptă, noi suntem uniți».

In timpul sfârșitului verii și al toamnei, această stare de spirit predomină în cea mai mare parte a societății rusești, nu numai în reprezentanții partidelor liberale și democrate, dar *chiar și la socialiștii revoluționari și socialiștii democrați* (menșevici). Entuziasmul public rămâne neclintit cu

toată lovitura teribilă dată de Hindenburg armatei lui Samsanov la Tannenberg.

Dar măsurile luate de guvern sapă puțin câte puțin acest entuziasm general. Guvernul dorea să întârzie cât mai mult posibil convocarea *Dumei* și a decis să n'o cheme înaintea toamnei anului 1915. Dar opinia publică se neliniștește, căci circulă svonuri că într'un memoriu prezentat Țarului, cercurile reacționare au demonstrat că prelungirea războiului, sacrificiile imense pe care el le impune și dezorganizarea interiorului, pot să aducă complicații interioare și să servească la declanșarea unei mișcări revoluționare și au preconizat în mod deschis *încheierea păcii separate cu Germania*, al cărei regim politic și social se aseamănă mai bine cu cel rusesc decât cu regimul democratic al aliaților occidentali.

Guvernul este silit să fixeze deschiderea *Dumei* la sfârșitul lui Ianuarie 1915, dar seziunea durează numai trei zile din care două sunt consacrate examenului bugetului.

In primăvară lipsa de muniții și mai ales de obuze, care s'a făcut simțită în timpul penibilei și sângeroasei campanii de iarnă în Carpați face situația amenințătoare. Când Germanii declanșează ofensiva lor în Galiția, interiorul ca și frontul, *înțeleg că înfrângerea armatelor rusești* se produce din cauza serviciului de aprovizionare. Cercurile parlamentare și opinia publică întreprind o campanie înverșunată contra lui Sukhomlinov *care prin declarații liniștitoare în fața comisiunii de apărare națională a înșelat încrederea Dumei*. Sub influiența înfrângerilor militare, opinia publică evoluiaza net. «Uniunii sfinte» îi urmează puțin câte puțin *un sentiment de indignare din ce în ce mai vie contra nepăsării criminale a guvernului care lasă armata rusească fără muniții și fără echipament, în fața unui adversar formidabil (!).*

Valuarile de refugiați, care fug în fața înaintării inamicului măresc nemulțumirile. Dar nemulțumirile acestea s'au produs în Rusia și nu în România lui Ionel Brătianu!!!

Atunci intervine împărăteasa Alexandra Fedorovna, pe care o domina un om care, câțiva ani înaintea războiului și chiar în timpul războiului, a jucat un rol politic imens. Un țăran din Siberia, cu antecedente obscure, care își da numele de *stareț* și care este cunoscut peste tot cu supra numele de Rasputin (destrăbălatul) este una dintre cele mai sumbre figuri ai istoriei moderne a Rusiei. Grație relațiilor pe care a știut să și le facă în cercurile de la Curte, a reușit să ajungă până la împărăteasă, și prin profețiile șarlatanești și abila întrebuințare a unei «influiențe magnetice» a știut să-și asigure respectul și devotamentul ei. Rasputin a profitat că Țareviciul suferea de o boală — hemofilia — și Țarina credea că Rasputin îl va vindeca! Ascendentul acestui șarlatan pe care îl exercita asupra ei și prin intermediul ei asupra Țarului, este o armă puternică de care clica curtezanilor se servește pentru a influiența asupra numirilor în posturile înalte și prin aceasta asupra soartei țării întregi. *Cei care vor să obțină prin stăruințe favorurile Curții, fără să fie jenați de alegerea mijloacelor, sunt siguri că vor reuși dacă atotputernicul stareț consimte să le dea sprijinul său și candidații la posturile ministeriale se înghesuiesc în anticamera lui, căci pentru a ajunge la putere, bunăvoința sa este indinspensabilă* (Milioukov, op. cit., pag. 1233). Peste 30 de ani lucruri asemănatoare se vor întâmpla și în București, numai că actorii se schimbă: locul *starețului* îl luase o femeie roșcată numită Lupeasca, și după cât se vorbește, această femeie roșcată era *nemțoaică*.

Prelungirea *Dumei* aduce după sine retragerea succesivă a miniștrilor care erau partizanii unui acord cu majoritatea parlamentară și se pronunțaseră contra ducerii Țarului pe front. Unul după altut sunt concediați ministrul de interne, procurorul general al Sfântului Sinod, ministrul agriculturii și apoi câteva luni mai târziu, popularul ministru de războiu și ministrul de externe Sazonov a cărui plecare face rău influienței Rusiei pe lângă Statele aliate în care acesta se bucura de un mare prestigiu. Ei sunt înlocuiți cu candidații Țarinei și ai lui Rasputin. Dacă Goremykin el însuși, este obligat să părăsească președenția de Consiliu și să fie înlocuit cu Stürmer, asta nu însemnează că acesta a fost socotit necesar în acest înalt post, ci numai că clica lui Rasputin a vrut să aibă ca prim ministru pe unul de ai săi.

Când după demisia lui Sazonov, Stürmer ia în plus direcția afacerilor străine, o neliniște profundă cuprinde cercurile parlamentare. De data aceasta, chiar soarta politicei externe a Rusiei era în joc. Prăpăstia cea mai adâncă se sapă între țara întreagă și guvern. Stürmer este concediat și este numit președinte de Consiliu, A. Trepov, care nici el nu este făcut ca să placă majorității parlamentare și opiniei publice. Deputații îl primesc cu răceală și *chiar noutatea pe care el o anunța de la tribună că aliații au consimțit să atribuie Rusiei Constantinopolul și Strâmtorile, nu produce impresia la care acesta se așteptase.*

In noaptea de 17 Decembrie 1916, în Palatul prințului Felix Iosupov după o noapte de orgie în cursul căruia s'a încercat să-l otrăvească cu cianură de potasiu amestecat cu vin și prăpituri, *starețul* Rasputin este ucis cu câteva lovituri de revolver. Vestea uciderii se răspândește imediat în toată țara și toată lumea consideră moartea lui Rasputin ca un suprem avertisment pentru camarilă și șefii guvernului.

Se vorbește că o lovitură de Stat se va produce fără întârziere; se vorbește că conspiratorii, printre care se găsesc ofițeri ai armatei de pe front-se citează în special generalul Krymov și chiar generalul Alekseev ca susceptibili să ia la inițiativa loviturii de Stat — vor să forțeze pe Nicolate al II-lea să abdice în favoarea Țareviciului, și să numească regent pe fratele său, marele duce Mihail Alexandrovici. Proiectul unei regențe a lui Mihail este discutată în cercurile parlamentare de unde va ieși, câteva săptămâni mai târziu, *guvernul provizoriu* Nemulțumirea provocată prin amestecul Țarimei, nu numai în afacerile interne, dar deasemeni în cele externe, se întinde în țara întreagă, în toate clasele sociale și *chiar în armată*. O demonstrație a fost pregătită la Petrograd pentru ziua redeschiderii *Dumei*. La 14 Februarie se prevede că un cortegiu de lucrători va traversa orașul, va merge la *Dumă* și, în numele clasei muncitorești, va prezenta o serie de revendicații politice, în special acela a unui minister responsabil în fața Camerii. Dar aceasta demonstrație nu are loc pentrucă șefii blocului progresist reușesc să convingă pe lucrători să renunțe. Dar ceiace ei au putut evita la 14 Februarie, izbucnește câteva zile mai târziu. Turburările muncitorești încep la 24 Februarie, provocate printr'o lipsă de provizii în capitală și se transformă într'o mișcare revoluționară formidabilă, la care aderă regimentele din garnizoana Petrograd.

• • •

In dimineața de 27 Februarie, în timp ce membrii *Dumei*, se întrunesc la Palatul Tauridei pentru a lua cunoștință de *ukazul* Țarului care suspenda lucrările lor, care nu are nici o legatură cu acest *ukaz*, izbucnește în cazărmile regimentelor din Petrograd marea răscoală. Soldații pun mâna pe arsenal, ocupă fortăreața sfinților Petru și Pavel, deschid închisorile deținuților politici și de drept comun, și pun focul la palatul de justiție și la siguranță, etc. Imediat ce află aceste evenimente, membrii *Dumei* aleg dintre ei un comitet provizoriu pentru «a stabili ordinea și a se pune în legătură cu persoanele și organizațiile care au luat parte la răscoală». Dar spre seară, atunci când ei își dau seama de amploarea pe care a luat-o mișcarea revoluționară, comitetul provizoriu se vede obligat să ia în mâini puterea pe care guvernul țării, care a pierdut complet capul, a lăsat să-i scape. In aceiași seară se ține o reuniune organizată în grabă de *grupurile muncitorești și socialiste* din «sovietul deputaților muncitori». Acesta decide să-și ia ajutoare *deputați soldați* din regimentele revoltate. Cu toate că el e împins în fundul sălii de mulțime amestecată, care invadează repede sălile *Dumei*, comitetul provizoriu continua să ia măsurile sale și trimite comisari în toate administrațiile.

Consiliul de miniștri și fratele Țarului telegrafiază la Cartierul General pentru a-l decide pe Nicolae al II-lea să însărcineze o personalitate care se bucură de încrederea generală, care să formeze un minister parlamentar. Docil el asculta de sfaturile Țarinei și fără să țină seama la argumentele generalului Alekseev, Nicolae al II-lea refuză și ordonă să se ia «măsuri decisive pentru a sfărâma mișcarea revoluționară» și trimite la Petrograd, cu puteri dictatoriale, pe generalul Ivanov, și decide să plece la Carskoe Selo, unde el vrea să-și vadă pe nevasta lui și pe copiii săi bolnavi. In acel timp mișcarea revoluționară se organizează. La 28 Februarie regimentele revoltate, *conduse de ofițerii săi*, se prezintă la *Dumă* pentru a declara că ei aderă la revoluție; sunt luate dispoziții pentru a nu lăsa să treacă trenul imperial care mergea spre Carskoe Selo și la stațiunea Dno, Țarul trebuie să se îndrepte spre Pskov.

In aceste condițiuni comitetul provizoriu procedează la 1 Martie la formarea unui *guvern provizoriu revoluționar*. Este desemnat prim ministru prințul G. E. L'vov. Seara comitetul provizoriu al *Dumei* și membrii desemnați pentru a face parte din guvern încep discuțiile cu reprezentanții Sovietului lucrătorilor și soldaților pentru a obține ca acesta să sprijine guvernul revoluționar. *Socialiștii care nu sunt încă siguri de concursul maselor și pe care revoluția i-a surprins, se arată destul de împăciuitori.* Ei accepta un acord, pe baza unui program politic și social radical care recunoaște în același timp drepturi speciale armatei în general și soldaților revolțați din garnizoana Petrograd, în particular.

Creația primului guvern revoluționar este primită cu entuziasm general. Dar rămâne să se hotărască soarta Țarului și a dinastiei. La 2 Martie comitetul *Dumei* însărcinează pe Gucikov și Sulgin să ceară abdicarea Țarului și urcarea pe tron a principelui moș tenitor Alexis sub regența marelui duce Mihail. Țarul abdică.

• • •

La 6 Martie guvernul provizoriu își publică programul său. Mai întâiu, conform cu starea de spirit ce a determinat adeziunea *Dumei* și armatei la revoluție, el promite să

procure trupelor tot ce va fi necesar pentru a putea duce războiul până la victorie, şi se angajează să menţina alianţele şi să execute tratatele existente. Acest fapt duce la recunoaşterea acestui guvern, mai întâiu de către America şi după aceia de Franţa, Anglia, Italia, Belgia, Serbia, *România* şi Portugalia. Insfârşit el îşi ia angajamentul să convoace cât mai repede o Adunare constituantă şi să dea ţării garanţii solide de libertate şi egalitate, şi să recheme «cu omoare, pe exilaţii politici». In acelaşi timp, proclamă o amnistie politică generală.

La 7 Martie, sub influienţa lucrătorilor şi soldaţilor, el decide *să aresteze pe Nicolae al II-lea şi pe soţia sa şi să-i menţină arestaţi la Carskoe Selo.* La 16 Martie el publică un apel adresat Polonezilor pentru a afirma necesitatea de a creea un «Stat independent, format din toate teritoriile populate în majoritate de Polonezi» *unit cu Rusia*, «printr'o liberă uniune militară» şi chemat să «formuleze dorinţele sale prin organul unei Adunări constituante convocată în capitala Poloniei».

La 17 Martie el lansează un apel ţăranilor pentru a-i angaja să se abţină de a pune mâna pe pământuri până când se va prepara documentaţia care va permite Adunării constituante să rezolve chestiunea agrară. Când la 27 Martie, primul ministru declară: «Noi putem să ne considerăm ca cei mai fericiţi dintre oameni: generaţia noastră a trăit perioada cea mai fericită din istoria Rusiei», el traduce sentimentele multora dintre colaboratorii săi.

Din contra, sovietele şi *partidele socialiste* sunt departe de a fi satisfăcute cu primele rezultate ale revoluţiei. La începutul războiului, extrema stângă se ridicase contra socialiştilor patrioţi şi afirmase la congresul de la Zimmerwald (5-12 Septembrie 1915) şi la cel de la Kienthal (de la 5-9 Februarie 1916) necesitarea de a lupta cu «toate mijloacele pentru pacea imediată fără anexiuni». La Zimmerwald ea preconizase, printre altele, paralel cu lupta pentru pace, unirea proletariatului mondial pentru o luptă de clase neîmpăcată contra «guvernelor capitaliste şi imperialiste». Sunt principalii inspiratori ai deciziilor de la Zimmerwald, socialiştii rusi emigraţi, Lenin, Trotzki, Martov şi alţii, care au proclamat la Berna, la începutul revoluţiei din Februarie, principiul cu care ei se vor întoarce în Rusia: «Sau Revoluţia va ucide războiul, sau războiul va ucide revoluţia». La 28 Februarie, adică în ziua a doua o revoluţiei, comitetul central al bolşevicilor din Petrograd a decretat că «datoria imediată şi directă a guvernului provizoriu revoluţionar este de a intra în legătură cu proletariatul ţărilor în războiu, în vederea unei lupte revoluţionare a popoarelor din toate ţările contra opresorilor lor».

La 7 Martie el a precizat măsurile pe care sovietul lucrătorilor şi soldaţilor trebuie să le ia pentru a-şi îndeplini misiunea: «*Liber acces pe front şi în apropierea lui pentru a transforma frontul într'o armată revoluţionară organizata pe bazele principiilor «democrate»; necesitatea de a expedia pe front emisari ai sovietelor şi a-i lăsa să treacă liberi pe propogandiştii partidului*». Pe de altă parte el a propus sovietului să «invite proletariatul, prin intermediul partidelor *socialiste* din toate ţările, să angajeze o luptă revoluţionară contra opresorilor şi *să fraternizese pe toate fronturile cu armatele revoluţionare ale democraţiei ruse*». «Nici un guvern nu putea să-i urmeze pe această cale». (Milioukov, op. cit., pag. 1266.

«Astfel o luptă se angajează imediat pe chestiunea războiului şi păcii între guvernul provizoriu şi «zimmerwaldieni», *susţinut de socialiştii moderaţi*» (Miliukov, op. cit., pag. 1266).

La 11 Martie, presa publica două documente adoptate de sovietul lucrătorilor şi soldaţilor: pe o parte proiectul unei *Declaraţii ale drepturilor soldaţilor*, pe care frontul o primeşte imediat ca lege, înainte chiar ca el să fi fost examinat de către comisia specială organizată de ministrul de razboiu Gucikov şi prezidată de generalul Polivanov; pe de altă parte, un *Apel către popoarele din lumea întreagă*, declarând că a venit momentul de a angaja o luptă decisivă contra planurilor anexioniste ale guvernelor şi că a venit momentul ca «popoarele să ia în mâini chestiunile de războiu şi pace».

«Rezultatele propagandei *socialiste* nu se fac aşteptate. Pe front, dezorganizarea armatei, a căror simptome se manifestaseră înaintea revoluţiei, face progrese rapide; ea era deja aşa de avansată la începutul lui Aprilie că generalul Lukomskij declara: «Nu mai este posibil să se execute în aceste momente operaţiile ofensive proiectate pentru primăvară» (Miloukov, op. cit., pag. 1267). Aliaţii însărcineaza pe miniştrii socialişti moderaţi Albert Thomas, Henderson şi Vandervelde să meargă în Rusia şi să grabească ofensiva convenită. Dar la 1 Mai Lenin cere în jurnalul său *fraternitatea soldaţilor pe front* şi în uzine lucrătorii votează o rezoluţie care cere publicarea tuturor tratatelor şi convocarea unei conferinţe internaţionale care să examineze condiţiile de pace şi sa înceapă negocieri. Comuniştii organizează o manifestaţie contra guvernului, la 20 Aprilie, care se prelungeşte a doua zi şi provoacă o încăerare în care s'a tras cu armele. Aceasta este prima încăerare de acest fel, de la începutul revoluţiei.

Prinţul L'vov, Kerenskij şi Terescienko, principali membri ai guvernului provizoriu, ajung la concluzia că singura soluţie în acest caz este să introducă în guvern *reprezentanţi ai sovietului*. Dar Kerenskij precipită criza ministerială, adresând Comitetului provizoriu al *Dumei* şi organizatiilor partidelor o declaraţie scrisă că deacum înainte «el nu poate să-şi asume sarcina puterii decât dacă el este direct mandatar de către partidul lui». Sovietul, pe care criza ministerială l-a surprins, se pronunţa la început contra socialiştilor în minister, dar a doua zi când ministrul de războiu demisionează, noua combinaţie guvernamentală, devine inevitabila. La 1 Mai, Comitetul executiv al sovietelor aprobă intrarea socialiştilor într'un minister de coaliţie, *alături de partidele burgheze*.

După cinci zile de discuţii asupra *distribuţiei ministerelor*, primul guvern de coaliţie este format la 6 Mai. Pentru a asigura misiunea principală care este organizarea ofensivei, Kerenskij se însărcinează cu ministerul de războiu şi cel de marină.

Acesta este primul minister de coaliţie care durează de la 6 Mai la 15 Iulie. După ce a semnat la 11 Mai *charta soldatului* care fusese aprobată de comisiunea Polivanov, care contribuise foarte mult la desorganizarea armatei, Kerenskij conform angajamentelor luate faţa de aliaţi, se duce imediat pe front pentru *a convinge* pe soldaţi să înceapă ofensiva. El vizitează Helsingfors, Kamenec-Podolsk, Odessa, Sebastopol, Kiev, Riga, şi alte numeroase oraşe. El face soldaţilor discursuri asupra libertăţii, republicei, păcii, minunile marei revoluţii franceze, dar el le spune deasemeni că *libertatea obligă* şi că renunţarea la disciplină exterioară le impune o datorie interioară. Soldaţii îl ascultă şi-l aplaudă dar imediat ce el pleacă, revin la sentimentele lor pacifiste. Pe de altă parte, bolşevismul a câştigat definitiv pe marinarii din Cronstadt şi a pătruns în Sebastopol unde el a desorganizat repede forţele navale ale Mării Negre şi forţează pe amiralul Kolciak să-şi dea demisia. Finlanda cere noi concesiuni iar Ucraina care n'a obţinut încă nimic, îşi dă un guvern provizoriu ucrainian, *Rada* centrală.

Presa sovietului se indignează: pentrucă este imposibil de a se înţelege neputând să forţeze burghezia franceză şi engleză să accepte ideile revoluţiei şi dacă ea refuză definitiv, nu este mai uşor decât să se rupă orice legături cu ea? Sovietul nu poate chiar să se inteleagă cu Albert Thomas care dealtfel este dispus să facă multe concesiuni. In nota pe care el o dă ministrului francez în ziua plecării sale, Terescienko îi indică în termeni voalaţi, concepţia particulară a guvernului său. Dar în aceiaşi zi, el este obligat să publice corespondenţa interceptată de Robert Grimm, şeful «zimmerwaldienilor» atunci la Petrograd, cu consilierul federal Hoffmann, asupra subiectului condiţiunilor de pace cu Germania. Socialiştii guvernamentali, care încetează de acum înainte să se numescă «zimmerwaldieni», sunt obligaţi să ia contra lui Grimm măsura radicală a expulzării.

Imediat ce a sosit în Rusia, la 4 Aprilie, Lenin care a traversat Germania în vagon plumbuit, a declarat că soluţia burgheză şi democratică s'a terminat şi că ea trebuie să se transformeze într'o revoluţie socialistă. El lansează cuvântul de ordine: «*Toată puterea, sovietelor*» şi numeşte grupul său *comunist* şi nu socialist. Partizanii săi au început să se mire de acest lucru şi fac obecţiuni politice în Pravda. Dar Lenin îi forţează să accepte punctul său de vedere.

Masele muncitoreşti şi soldaţii din capitală trec din ce în ce de partea bolşevicilor. La 18 Iunie sovietele organizează o manifestaţie pacifică şi guvernul este deja desconsiderat şi în loc de cuvânt de ordine, *Sprijiniţi guvernul de coaliţie*, drapelele nu poartă decât formula: *Incredere în soviete!* Dealtfel se vând în cortegiu pancarte pe care este scris: *Toată puterea pentru soviete* şi *Jos cu cei zece miniştru capitalisti!* (Kerenskij inclus). Dar se văd pretutindeni pancarte pe care se poate citi: *Este timpul să se termine cu razboiul, sau Pâine, pace, libertate!*

Criză ministerială care izbucneşte le dă bolşevicilor pretextul favorabil de a cere formal lichidarea coaliţiei cu burghezia şi darea puterii întregi sovietelor. Propaganda lor în uzine şi cazărmi a fost eficace şi mai multe regimente şi zeci de mii de lucrători se decid să treacă la acţiune la 3 Iulie. In momentul în care comuniştii capătă convingerea că nimic nu mai poate să-i reţină, hotărăsc să ia conducerea acestei mişcări: în caz de succes, Lenin este gata să aresteze pe toţi miniştrii şi să ia puterea. In realitate ei nu sunt încă siguri de ce vor face în caz de victorie. In dimineaţa de 4 Iulie, 20.000 de marinari din Cronstadt vin din propria lor iniţiativă în ajutorul lucrătorilor şi soldaţilor. Sunt diriiaţi asupra palatului Tauridelor pentruca ei să ceară sovietelor să pună mâna pe putere; această cerere este reînoită de 10.000 de lucrători din uzina Putilov şi de primul regiment de mitraliere şi de un regiment de grenadieri. Dar majoritatea moderată a sovietului care continuă încă să susţină guvernul, nu vrea să asume puterea. Revoluţia se calmează puţin câte puţin şi o ploaie survenită în momentul

critic, contribuie definit la această liniştire. Marinarii se întorc la Cronstadt.

Dealtmineri în aceiaşi noapte, trupele de pe front rămase credincioase, chemate de guvern, sosesc să dea ajutor cazacilor care rezistaseră atacului soldaţilor şi lucratorilor revoltaţi. In acelaşi timp, publicaţia în presă a documentelor ce demascau pe Lenin de a fi avut legaturi cu Germanii, seamănă turburarea printre trupele din garnizoană. *Opinia publică se ridică cu violenţă contra bolşevicilor!* Sentimentele antibolşevice cresc încă când a doua zi în Petrograd *ofensiva lui Kerenskij a eşuat şi armata se retrage în dezordine*. Lenin aruncă masca declarând: La 4 Iulie trecerea pacifică a puterii la soviete eră încă posibilă. *Actualmente desfăşurarea pacifică a revoluţiei nu mai este posibilă în Rusia şi chestiunea este astfel pusă pentru istorie: sau victoria completa a contrarevoluţiei, sau o nouă revoluţie.*

Reacţiunea contra bolşevicilor care urmează revoltei din Iulie este dusă de Kerenskij. După ce principele L'vov ia cedat locul lui, el completează în grabă ministerul cu membri ai partidului «radical şi democrat» în special creiat pentru această operaţie. Partidele burgheze protestează imediat contra acestui lucru. Dar Kerenskij cere şi obţine din partea comitetului sovietului, recunoaşterea guvernului său ca *guvern al salvării revoluţionare*. Lenin şi Zinoviev au timpul să fugă dar Trotzki şi Kamenev sunt arestaţi. Marinarii din Cronstadt sunt forţaţi să predea pe principalii lor agitatori. Se dă ordin populaţiei ca să predea armele. *Propaganda jurnalelor bolşevice în armată este interzisa.* Petrograd, poate să privească un spectacol de multa vreme uitat: *Inmormântarea religioasă, însoţită de Kerenskij, a cazacilor ucişi de bolşevici!*

Kerenskij a invitat pe Cadeţi să intre în guvern dar aceştia cer o putere tare, independenţă de comunisti şi organizaţiile partidelor, în timp ce programul sovietelor păstrează articole utopice care au obligat mai înainte pe Cadeţi să iasa din guvern şi pe care ei nu pot să-l admită. Pentru a ieşi din acest impas, Kerenskij anunţă deodată — 21 Iulie — că văzându-se în imposibilitate de a creea un guvern investit cu o autoritate suficientă în ochii ţării întregi, renunţă la putere. In aceiaşi zi, la Palatul de iarnă, unde el şi-a fixat reşedinţa sa, el adună pe reprezentantii partidelor şi organizaţiilor; a doua zi în zori, după dezbateri ce au durat noaptea întreagă, el obţine depline puteri pentru a forma ministerul. *Kerenskij este în apogeul puterii sale* şi manierele pe care el le-a adoptat, tonul autoritar al discursurilor sale, vocea sa imperioasă, fraza tăiată şi scurtă, fac o puternică impresie. Dar masele capitalei s-au depărtat de el; pe front după eşecul ofensivei, el a pierdut vechea sa autoritate şi se caută deja un alt candidat la dictatură. După cum se vede, acest apogeu al lui Kerenskij este foarte scurt.

La 25 Iulie, al doilea minister de coaliţie este însfârşit format Kerenskij, cumulează funcţiile de prim ministru şi ministerul de războiu şi marină. El este omul puternic al zilei. Dar în loc să publice un program, se mărgineşte să adreseze ţării un «apel pe care îl semnează el singur». *El nu face aluzii decât la dificultăţile de moment care cer uitarea discutiilor* în faţa inamicului şi dat fiind «implacabila necesitate militară», de a creea o «putere de fier» pentru «a salva patria prin eforturi eroice».

«Conferinţa de Stat» care se ţine la Moscova de la 12 la 15 August, relevează contradicţia esenţiala inerentă celei de a doua coaliţii care nu poate găsi sprijin în nici unul din cele doua câmpuri, burghez sau socialist. Cu toata absenţa bolşevicilor care nu sunt prezenţi la conferinţă, îşi arată forţa lor organizând greve în oraş în timpul reuniunii sale şi lipsind pe membrii săi de apă, de lumină şi de masă la restaurante.

Dar în marele Teatru din Moscova se întâlnesc celelalte două partide duşmane, care îşi împart aproape egal pe cei 2000 de delegaţi: când o jumătate aplaudă, cealaltă jumătate fluieră. Insfârşit discursurile generalilor Kornilov — devenit generalisim în locul lui Brusilov —, Alexeev şi Kaledin, care toţi cer cu insistenţă ca să se ia măsurile disciplinare cele mai riguroase pe front, şi să fie restabilită pedeapsa cu moartea, nu numai pe front ci şi înapoia frontului. Inainte de a formula aceste cereri, generalul Kornilov a luat măsurile sale: el venit la Moscova cu o gardă armată şi cu tot aparatul exterior al unui dictator. El se aşteaptă să fie destituit şi în acest caz este gata să intre în lupta deschisă contra lui Kerenskij. Acesta la rândul lui se teme de o încercare de lovitură de Stat, dar nu se hotărăşte să destituie pe general.

Cele doua săptămâni care se scurg între discursul lui Kornilov şi insurectia sa, se petrec între discuţii între general, al cărui cartier general este la Moghilev, şi Kerenskij. De două ori Kornilov vine la Petrograd spre a se înţelege cu Kerenskij. Discuţiile cu Kornilov sunt duse prin intermediul lui Savinkov până în ziua insurecţiei. Kornilov şi Savinkov vreau amândoi distrugerea sovietelor şi să uşureze realizarea reformelor militare. Kornilov nu se gândeşte să-l îndepărteze pe Kerenskij ci se gândeşte să-l pastreze dându-i ministerul de justiţie. După ce a preparat o serie de proclamaţiuni şi a fixat lovitura de Stat la Petrograd la 27 August, el este destul de naiv ca să comunice la 26 August, proiectele sale lui Kerenskij. Prin telefon Kerenskij îi promite că va veni la Cartierul general dar aceasta este numai o manevră pentru a demasca mai bine complotul generalului. *Şi Kerenskij se grăbeşte să declare pe Kornilov trădător şi dă ordinul să depună funcţiunile sale de generalisim.* Generalul trimite contra capitalei trupe care trebuie să nimicească pe bolşevici, să-i extermineze fără milă pe membrii săi şi fără să exite să omoare pe cei mai influienţi dintre ei. Altfel el se gândeşte să asigure ţării o putere fermă şi tare.

Dar pe acest teren, lupta este inegală pentru acest general lipsit de experienţă politică. El îşi diminuiază încă şansele sale, rămânând la Carierul general în loc să fie aproape de trupele sale. Când acestea se apropie de Petrograd, Kerenskij mai întâiu îşi pierde capul. El petrece ziua de 28 August şi noaptea urmatoare într'o groază crescândă, împărtăşită de anturajul său şi se fac mai multe încercări pentru a împăca pe general cu primul ministru. *Numai bolşevicii, pentru care succesul lui Kornilov ar fi egal cu o condamnare a lor la moarte, îşi păstrează sângele rece.* El formeaza un «consiliu de luptă» şi fac pretutindeni cât mai repede posibil, o reţea de «comitete de războiu revoluţionare» care pun sfârşit ezitărilor lui Kerenskij şi organizează rezistenţa contra lui Kornilov. Ei recurg la vechile lor metode, distrugere de căi ferate, desorganizarea comunicaţiilor, *trimiterea propagandiştilor înaintea trupelor lui Kornilov*, etc. Ofiţerii adunaţi de general la Petrograd în aşteptarea răsvrătirii armatei, se arată mai prejos de orice şi fug în momentul decisiv.

De la 29 August, eşecul lui Kornilov este definitiv. A doua zi, generalul Krymov comandantul corpului trimis asupra capitalei, este obligat să se supună ordinului lui Kerenskij, care îl convocă la Petrograd; primit de către primul ministru cu cea mai mare brutalitate, el se duce la ministerul de războiu şi se sinucide. La 31 August, Kornilov şi complicii lui sunt inculpaţi de răsvrătire şi Kerenskij se proclamă generalisim şi îl numeşte pe generalul Alekseev şef de Stat major. Kornilov este arestat cu alţi generali ca Denikin, Markov, Erdeli, etc.

De acum înainte, cărtile sunt date în mâinile bolşevicilor şi balanţa politică se înclină tot aşa de repede la stânga cum se înclinase în Iulie la dreapta. La cererea sovietului din Petrograd, Savinkov este destituit şi înlocuit cu generalul Verkovskij care este astfel recompensat pentrucă refuzase să pună la dispoziţia lui Kornilov garnizoana din Moscova. Verkovskij renunţă la toate măsurile luate de Kornilov pentru a *restabili disciplina în armată şi revine la metodele de persuasiune* şi «*democratizare*».

* * *

Demisia, la 26 August a unei mari părti a miniştrilor a deschis criza ministerială. După răscoala lui Kornilov începe o luptă deschisă între politica lui Cereteli care se sprijină pe ideia de coaliţie şi vrea recunoaşterea unei republici burgheze ca sfârşit a revoluţiei, şi aceia a lui Lenin, care visează transmiterea puterii partidului comunist prin intermediul sovietelor şi realizarea *regimului socialist*. De la 31 August la 13 Septembrie, politica lui Cereteli este în mod formal pusă în eşec la sovietul din Petrograd care a adoptat o rezoluţie a bolşevicilor: retragerea de la putere, nu numai a Cadeţilor, acuzaţi de a fi avut raporturi cu Kornilov, dar în general a tuturor elementelor burgheze; crearea unui guvern format din *proletari şi ţărani revoluţionari*, care va propune naţiunilor în războiu o *pace democrată*, *va publica tratatele secrete*, va aboli pedeapsa cu moartea, *va ngădui propaganda în armata*, va desfiinţa proprietatea funciară, etc.

Cereteli reuşeşte să obţină un nou termen: soarta guvernului va fi decisă printr'o «conferinţa democratică» specială. Dacă principiul coaliţiei, în special cu Cadeţii, este condamnat de la început, Cereteli admite că viitorul guvern va fi responsabil înaintea «democraţiei revoluţionare». Graţie acestor termeni elastici care se aplică la toţi democratii, socialişti sau nu, el salvează în fapt odată în plus, principiul coaliţiei. La 25 Septembrie este publicată lista ultimului guvern de coaliţie. In aceiaşi zi este ales Trotzki preşedinte al sovietului din Petrograd, în locul lui Ckheidze. Cereteli plecat în Caucaz, rolul de intermediar între guvern şi comitetul executiv al sovietului, trece la menşevicul Dan şi socialistul revoluţionar Goc, care nu arată în raporturile lor cu Kerenskij, aceiaşi supleţă şi complezenţă ca şi predecesorul lor.

De la prima reuniune a Consiliului Republicei, numit preparlament, bolşevicii părăsesc ostentativ sălile de şedinţă pentru a merge la *baricade*. Ei nu mai ascund intenţiile lor şi Trotzki declară pe faţă că noul minister este un *guvern de războiu civil*. Profitând de existenţa *dublei puteri*, aceia a guvernului şi aceia a sovietului, graţie căreia se menţine un regim special de *legalitate revoluţionară* care violează în mod public legea şi-şi bate joc de guvern, ei se prepară,

aproape pe față să răstoarne guvernul. *Rămâne numai să se fixeze data revoltei.*

Bolșevicii organizează lovitura și gândesc să o execute înaintea Congresului sovietelor pentru a-i în fata pune unui fapt împlinit. Preparativele lor se desfășoară la lumina zilei. Fără îndoială, ședința comitetului lor, la care asistă și Lenin, ieșit din ascunzătoare, și unde, în unanimitatea de voturi mai puțin două, cel al lui Zinoviev și a lui Kamenev, decid să încerce lovitura de Stat care rămâne secretă, dar consecințele deciziei se manifesta imediat în modul cel mai vizibil. Se vede mai întâiu nesupupunerea regimentelor din garnizoana Petrograd care refuză să părăsească capitala și să plece pe front, după luarea țărmurilor golfului Riga de către flota și armatele germane. Apoi s'au format cu știrea tuturor, la 12 Octombrie, un *comitet de războiu revoluționar* și desemnarea comisarilor sovietici pentru a asigura legătura acestui comitet cu regimentele.

La 25 Octombrie în zori, Kerenskij poate să constate că răscoala a început și că Statul major n'a făcut nimic pentru a apăra Petrogradul. El face responsabil pe militari care au facut mereu rapoarte liniștitoare. După ce a transmis ministrului civil Kiskin, comandamentul batalionului de *femei*, numit *batalionul de șoc* și detasamentele formate de către elevii școlilor militare superioare adunate în fața Palatului de iarnă, *el se grăbește să părăsească capitala, sub protecția unui automobil al ambasadei Statelor Unite* care îl precedează pe al său, arborând fanionul american, și merge înaintea trupelor care au fost chemate de pe front. In acest timp, la amiază, regimentele din Petrograd revoltate au împrăștiat Preparlamentul. Spre sfârșitul amiezii, Palatul de iarnă, înconjurat, nu mai are nici o comunicație cu orașul. Guvernul provizoriu este acolo și așteaptă zadarnic întoarcerea lui Kerenskij cu trupele. Seara, *crucișătorul Aurora*, care a luat partea bolșevicilor, după ce a sosit de la Cronstdat, bombardează Palatul. Cu toate că o parte a apărătorilor săi, convinși de inutilitatea luptei, îl abandoneaza, guvernul, socotind că până la convocarea Adunării constituante este depozitarul puterii supreme și nu poate fi deposedat decât cu forța, *refuză să se predea*. Când află de situația în care se găsește guvernul, o delegație formată din membrii municipalității și din oameni politici reuniți la primărie, vrea să mearga la Palatul de iarnă *pentru a-i libera său să moara cu el, dar patrulele bolșevice (!) nu-i lasă să treacă!!!* Intorși la primărie, se formează un *comitet pentru salvarea patriei și a republicei*. Un grup de elevi ofițeri izgonește pe bolșevici de la Palatul de iarna, dar această victorie nu este decât efemeră căci o nouă mulțime de marinari, de soldați și de lucrători, pătrund în Palatul al carui comandant se predă, cu condiția să-i lase în viață pe elevii ofițeri. Membrii guvernului provizoriu sunt arestați și duși cu viața lor în pericol, pe celălalt mal al râului Neva și închiși în fortăreața Petru și Pavel unde *ei se întâlnesc cu miniștrii vechiului regim răsturnat de Revolutia din Februarie.*

Ironia soartei vrea deasemeni ca Kerenskij să ceara ajutor aceloraşi trupe care au mers asupra Petrogradului în Septembrie, pentru a executa lovitura lui Kornilov. Ce s'a petrecut atunci se repetă exact acum și mult mai repede. Trupele compuse în mare parte din cazaci, n'au nici o poftă să se bată și încă pentru Kerenskij, și se împrăștie. Generalul Krasnov reușește totuși să strângă mai multe sute de cazaci și încearcă să organizeze un marș asupra Petrogradului. Krenskij se sforțează să activeze marșul acestei trupe în speranța că unitățile chemate de pe front vor sosi fără întârziere și că Petrogradul se va ridica. Dar aceste unități se lovesc de aceleași obstacole creiate de către federația amploaiaților la calea ferată. Cazacii care nu văd venind infanteria așteptată și care nu au nici o simpatie pentru Kerenskij, se arată din ce în ce mai puțin dispuși să se bată pentru el. La 30 Octombrie, 500 de cazaci dau o lupta cu adversari de 15 la 30 de ori mai numeroși, comandați de locotenentul german Bauer; după ce au ținut până în noapte, Krasnov se repliază spre Gatcina. După ce s'a retras, Krasnov îl somează pe Kerenskij să angajeze cu bolșevicii negocieri de armistițiu. Cazacii disperați că nu văd infanteria venind, din proprie inițiativă au intrat în tratative cu bolșevicii. Aceștia răspund de la Krasnoe Selo, cerându-le ca Kerenskij să fie predat și trimit la Gatcina pe marinarul Dybenko. In cursul zilei de 1 Noembrie, discuțiile ajung la un acord dar, zece minute înainte de arestarea sa, Kerenskij reușește să fugă, deghizat în marinar și mascat cu ochelari de șofer. Generalul Dukhonin, care asumă funcțiunile de generalisim, după dispariția lui Kerenskij, dă oficial ordinul de a opri marșul spre Petrograd.

La 3 Noembrie, printr'o proclamație, el conjură *toată democrația* (!), să se unească pentru a salva patria și să aleagă un guvern recunoscut de toată națiunea (Milioukov, op. cit., pag. 1292). Bolșevicii îi dau ordin să înceapă discuții de pace cu Germanii. Refuzând, comuniștii trimit la Cartierul general la Moghilev, o expediție comandată de sublocotenentul Krilenco, numit șef suprem al armatei rusești și la 20 Noembrie, Dukhonin este ucis de un marinar. *In ajunul morții sale, el dăduse ordinul de a pune în libertate pe generalii arestați după insurecția generalului Kornilov, adică Kornilov însuși, Denikin și alții care curând se vor pune în fruntea unei armate antibolșevice în regiunile cazacilor de pe Don.*

Rusia a intrat într'o fază nouă, din existența ei, o fază de dezorganizare în care se formeaza o serie de republici mari și mici. Descompunerea a început deja sub guvernul provizoriu. Din vara anului 1917, țăranii au început, de capul lor, să-și împartă pământurile, deja desorganizarea a pătruns în armată, sătulă de războiu; mulțime de soldați înarmați ,au invadat satele și orasele, dezertorii al căror număr a luat proporții inimaginabile, s'au pus pe drumuri spre satele lor, jefuind districte întregi și organizând *progromuri*. Dezorganizarea transporturilor a adus o criză de aprovizionare; în numeroase regiuni a apărut foametea și țăranii au refuzat să vândă grâul la prețul impus de guvern, căci inflația a provocat o ridicare a costului vieții care va atinge mai târziu sub bolșevici, proporții îngrozitoare. Toate aceste fapte anunțau deja, în mult mai mică seară natural, cele ce se petrec de obiceiu pentru a caracteriza venirea regimului sovietic. Dezorganizarea provocată printr'un extraordinar efort militar, oboseala extremă a armatei, neorânduiala mare economică, toate acestea, într'un oarecare sens, au preparat Rusia pentru bolșevism. Ei singuri, soldații au încetat războiul, în timp ce țăranii au pus mâna pe pământuri și lucrătorii pe uzini. Lenin n'a avut altceva de făcut decât să sancționeze faptul împlinit pentru a-și asigura simpatia soldaților, țăranilor și lucrătorilor (Milioukov, op. cit., pag. 1294).

* * *

In momentul în care bolșevicii au pus mâna pe putere, programul lor politic și economic, este departe de a fi pus la punct, și numărul lor este foarte redus. Partidul comunist nu număra încă decât mai mult sau mai puțin de 50.000 de membrii dintre care o parte este formată din o duzină de mii de vechi revoluționari și 35.000 de noi aderenți care n'au intrat în partid decât în 1917, în cursul luptelor contra guvernului provizoriu. Partidul este — o recunoaște Lenin în 1920 — dirijat de un comitet central de 19 membri aleși de Congres, dar lucrul zilnic la Moscova trebuie să fie încredințat la grupe încă și mai restrânse, *Orgburoul* sau un birou de organizație și *Politbiroul* sau un birou politic, aleși, câte cinci membri pentru fiecare birou, de comitetul central reunit în ședință plenară.

De la 25 Octombrie, adică chiar din ziua revoluției, el autorizează pe țărani să ia pământul proprietarilor fără să mai aștepte deciziile Adunării constituante. Prin decretul din 28 Octombrie propune soldaților istoviți, să încheie cu soldații germani un armistitiu imediat, pe riscul lor, pe nu importă ce punct al frontului. Decretul de la 1 Noembrie dă lucrătorilor un drept de control general în uzinele în care lucrează. Iar decretul de la 2 Noembrie lasă diverselor națiuni ale țării libertatea de a dispune de soarta lor, până la punctul de a se separa de Rusia.

La început bolșevicii nu se opun la participarea celorlalte partide *socialiste* la guvernare. La socialiștii-democrați ca la socialiștii-revoluționari s'au constituit grupe de *extrema stângă* care au *socotit că e posibil să colaboreze cu guvernul* și dintre care mai mulți membri fac chiar parte din guvern. *Dar aceasta nu durează mult timp.* Relațiile se încordează cu alegerea Adunării constituante, pe care guvernul provizoriu o fixase în Noembrie. *Contrariu așteptărilor, comuniștii nu obțin majoritatea.* După cifrele incomplete ale alegerilor, ei nu obțin decât 9 milioane și jumatate de voturi din 36.000.000 de alegători, adică puțin mai mult decât un sfert, contra 20.900.000, adică majoritatea absolută cât obținuse partidul socialist — revolutionar și 4.600.000 voturile obținute de partidele burgheze. Așa că ei n'au obținut decât 175 deputați contra 417 socialiști - revoluționari, 34 social-democrați și 64 deputați burghezi. Ei nu pot accepta o Constituantă așa compusă. După ce au declarat partidul cadet, *inamic al poporului* și amânat convocarea Adunării la 18 Ianuarie 1918, ei se decid la o lovitură contra reprezentanței pe care ei o acuză de a nu mai corespunde voinței alegătorilor. La 18 Ianuarie după o lungă serie de discursuri arzătoare dar inutile, deputații sunt împrăștiați în zori de Jeleznjakov, șeful marinarilor de gardă, cu pretextul *că garda este obosită!* Bukharin, ideologul bolșevismului, declară de la tribună *un războiu pe viață și moarte republicii burgheze parlamentare* și strigă: *Chestiunea puterii va fi rezolvată prin razboiu civil!*

Prima Constituție a republicii socialiste federative sovietice a Rusiei este promulgata la 10 Iulie 1918. După doctrina lui Marx și Lenin, Statul este expresia luptei de clasă și Constituția exprimă raportul de forță între clasele unei societăți date. Proletariatul ieșit învingător la 25 Octombrie, Statul trebuie să ia forma *dictaturii proletariatului.*

In *Declarația drepturilor poporului muncitor și oprimat*, sunt proclamate: abolița proprietății private a pământului; ratificarea legii asupra controlului uvrier, prim pas în

calea transferării complete a fabricilor, minelor, drumurilor de fier... în proprietatea Republicei muncitorești și țărănești ale sovietelor; anularea împrumuturilor făcute de guvernul țarist; naționalizarea băncilor; munca este obligatorie pentru toți; dezarmarea burgheziei și creerea unei armate roșii socialiste a lucrătorilor și țăranilor; suprimarea tratatelor secrete, fraternizarea între soldații și țăranii armatelor actualmente în războiu și obținerea cu ori ce preț a unei păci fără anexiuni și fără plata despăgubirilor de războiu; liberarea coloniilor; transferarea oricărei puteri în mâna sovietelor.

Autoritatea supremă a Republicei este Congresul panrusesc al sovietelor și între sesiunile Congresului, comitetul central executiv panrus numește un consiliu al comisarilor poporului pentru direcția generală a afacerilor cu 18 secțiuni sau comisariate ale poporului pentru direcția diferitelor branșe ale administrației.

Dreptul electoral nu este acordat în fapt decat lucrătorilor, soldaților și țăranilor care nu întrebuințează mână de lucru; celelalte clase sunt excluse să participe la direcția afacerilor. Libertatea de opinie, adică a presei, aceia de reunire și de asociație devine la fel monopolul muncitorilor. In realitate toate puterile sunt sub dependența completă a partidului, cum o subliniază Lenin. Noi trebuie să știm și să ne amintim că Constituția puterii sovietelor, *de jure* și de *facto* se reazimă pe partidul care conduce, dirijează și organizează, după un singur principiu... Partidul comandă, dirijează tot Statul, domină și trebuie să domineze aparatul de stat.

Prima problemă urgentă, ce trebuie rezolvată pentru învingătorii de la 25 Octombrie, este să termine cât mai repede războiul. Pentru a înțelege mersul negocierilor, nu trebuie uitat că bolșevicii punând mâna pe putere în Rusia, au planul să declanșeze revoluția în Europa și în lumea întreagă. Prima lor grijă este să demoralizeze Germania. Ei sunt convinși că refuzul diplomaților și generalilor germani de a încheia imediat o *pace democratică* va fi cel mai bun mijloc de a propaga revoluția în Germania. Ei cer, fără succes, Stockolmul ca loc de discuție a păcii. Spre marea lor mirare Germanii răspund la propunerea lor cu o cerere: ei cer Rușilor să dea tuturor naționalităților să dispună de ele înșile și să renunțe la Polonia, la Lituania, la Curlandia, o parte a Letoniei și la Estonia. Ei rup tratativele de două ori dar cum Germanii sunt încăpățînați și *proletariatul german* tace, Trotzki se decide la 4 Februarie, să facă *un gest unic în istoria lumii*: «nici pace, nici rasboiu», va demobiliza armata rusească și «va pune frontul rus sub protecția lucrătorilor germani». Dar Germanii știind că «Befehl befehl» și neînțelegând noul vocabular întrebuințat de ruși, răspund la 18 Februarie printr'o ofensivă generală și prin ultimatumul de la 21 Februarie își măresc pretențiile. După lungi desbateri, comitetul central al partidului înțelege că trebuie să capituleze. La 3 Martie 1918, un tratat de pace este semnat. El comportă independența Finlaidei și Ukrainiei, separația Poloniei, a Lituaniei și a Curlandei, ocuparea Estoniei și Letoniei de către Germani și interdicția de a face propagandă bolșevică în Germania.

Vechii aliați ai Rusiei, pierzând orice speranță că bolșevicii vor continua lupta contra Germanilor, își pun ultimile lor nădejdi în lupta ce au început-o generalii «albi» contra bolșevicilor. Pe teritoriul Cazacilor de la Don și la Rostov pe Don, unde ofițerii ruși care au scăpat persecutiilor bolșevice și un grup de generali, printre care Kornilov, Denikin, Alecseev, au adunat o armată de voluntari care se constituise încă din Noembrie 1917. In Ianuarie 1918, această armată numară 3000 de oameni dar nu se poate menține la Rostov și Novocerkassk în fața numeroaselor trupe sovietice care înaintează din toate părțile. La 11 Februarie, generalul Kaledin, hatman al Donului, se sinucide și la 23 Februarie voluntarii se pun în marș spre stepele caucaziene. Acest marș extrem de penibil, numit *campania de ghiață*, în care timp numărul lor crește la 9.000 de oameni, face proba energiei lor. Ei încearcă dar fără succes, să pună mâna pe Ekaterinodar. La 13 Aprilie *Kornilov* este ucis de o bombă și interlocutorul lui, generalul Denikin, cu mare greutate reușește să-și aducă armata la Rostov. In acel moment, forța bolșevicilor slăbește. Austro-germanii, care au încheiat la 9 Februarie o pace separată cu Ukrainienii, ocupă Mica Rusie și Donul. La Kiev, ei au organizat guvernul hatmanului Skropadkij și pe Don au ajutat la alegerea generalului Krasnov ca hatman al cazacilor.

Temând constituirea unui front german în Rusia, aliații se interesează de armata lui Denikin și caută să-l ajute într'o oarecare măsură. Ei se interesează deasemeni la un alt element care ar putea să favorizeze creația unui front, Cehii, care sub regimul țarist au constituit o legiune contra Austro-germanilor și au căutat în acel timp să se întoarcă cât mai repede în Europa pentru a continua lupta pe frontul german. Pe lungul drum — prin Siberia și Vladivostok — ce și-au ales, Cehii se izbesc de bolșevici și ajută pe ofițerii ruși să-i îndepărteze de Transiberian. Succesele lor îndeamnă pe aliați să schimbe destinația lor spre Pacific și îndreaptă detașamentul lor spre Urali. La 25 Iulie ei pun mâna pe Ekaterinburg. Inainte de a evacua acest oraș, *unde familia Țarului fusese internată de la 30 Aprilie, bolșevicii au asasinat, la 16 Iulie, pe Țar, pe Țarina, pe fiul și pe ficele lor. La 18 Iulie la Alpajesvk, pe care Cehii și albii nu îl vor lua decât la 28 Septembrie, la fel ei au asasinat pe marele duce Sergiu, Ivan, Constantin și Igor Constantinovici, și pe sora împărătesei care se făcuse călugăriță.*

Pe de altă parte, aliații se hotărăsc să intervină personal. Englezii care au debarcat după 11 Martie la Murnmansk, trimit în Iulie noi trupe la Arkhangelsk. La 2 August ofițerii ruși gonesc pe bolșevicii guvernului de la Arkhangelsk și cu ajutorul Englezilor creează un guvern care au drept șef pe N. Ceaicovski, un bătrâm revoluționar emigrat, în Anglia. Pe Volga, la Samara, liberat cu ajutorul Cehilor, un grup socialist-revoluționar ,deputați ai Constituantei dizolvate, creiază un comitet de membri ai Constituantei și îl prezintă ca *preembrionul puterii panslave*. La 1 August, armata populară pe care el a adunat-o, numără 8.500 de voluntari și 2.200 de soldați mobilizați printre populațiile locale. Aliații promit să sustină această armată, dar este prea departe de legiunile de Nord ca să poată fi ajutată de aliați și curând aceștia nu-i mai dau ajutor și Cazanul este ocupat de bolșevici la 10 Septembrie și Samara la 8 Octombrie.

Operațiile antibolșevice și ale aliaților au mai mult succes în Siberia unde Englezii au trimis pe amiralul Kolceak cu misiunea de a strânge o armată în Extremul Orient. După lungi discuții este creiat un guvern panrus la Ufa și are în fruntea sa pe un socialist revoluționar moderat, N. Avhsentev care își are sediul la Omsk în Siberia. Dar el nu poate să se întărească și la 1 Decembrie este răsturnat de ofițerii de *dreapta* și este înlocuit cu guvernul personal al amiralului Kolceak care își ia titlul de *șef suprem*.

Dar legiunile fertile de Sud, mai apropiate de centrul moscovit, sunt cele ce sunt mai disputate de bolșevici ca și de *albi*. Dar aici ajutorul aliaților întârzie și este mai puțin eficace. Intr'adevăr ei nu se gândesc să intervină decât după capitularea puterilor centrale (11 Noembrie 1918), adică când ei nu mai au nevoie să creeze un front oriental. *Comandantul armatelor aliate pe frontul românesc, generalul Berthelot, promite trimiterea a* 150.000 *de oameni care vor debarca la Odesa: se subînțelege că bogatele rezerve ale frontului românesc (?) vor fi puse la dispoziția rușilor și că se va îngriji ca să-i aprovizioneze cu material de războiu suficient.* La 19 Decembrie o divizie franceză debarcă la Odesa și la jumătatea lui Ianuarie, generalul d'Anselme, ia comandamentul (Milioukov, op. cit., pag. 1307).

Planurile generalului Berthelot se isbesc de rezistența aliaților reuniți la Paris pentru Conferința păcii. Dacă domnii Pichon și Orlando se pronunță în favoarea lor, domnii Lloyd George, Wilson și Clemenceau, se opun. Asistenței militare i se substituie un proiect sugerat de domnul Lloyd George și acceptat de Wilson, ca să fie convocați reprezentanții «tuturor secțiunilor poporului rus» în insulele Prinkipo pentru a se pune de acord. Bolșevicii se grăbesc să primească propunerea și acceptă să facă tot felul de concesiuni aliaților. Dar reprezentanța guvernămintelor antibolsevice refuză (19 Februarie) să intre în raport cu «usurpatori criminali» și proiectul conferinței eșuiază.

Trei zile mai târziu, Wilson, cu știrea lui Lloyd George, trimite în Rusia sovietică pe domnul Bullitt un tânar atașat la legația americană la congresul păcii, pentru a elabora condițiile de pace pe baza propunerilor bolșevice. La 14 Martie, un proiect de pace, plin de concesiuni seducătoare, este hotărît la Moscova dar starea de spirit în Europa *s'a schimbat deja căci armatele albe încep să aibă succese și bolsevicii își arată prea pe față dorința de a provoca revoluția mondială.*

La Odesa, Francezii nu dispun decât de 12.000 de oameni dintre care 6.000 de Greci și Polonezi. Inaintea protestelor ridicate la Camera deputaților, guvernul francez dă ordin de evacuarea Odesei și Francezii pleacă începând cu 3 Aprilie.

* * *

La Omsk, amiralul Kolceak, pe care Denikin l-a recunoscut ca șef suprem, se înconjoară de un corp diplomatic foarte strălucitor, în care figurează generalul francez Janin și generalul englez Knox. După luarea Permului, la 24 Decembrie 1918, de generalul ceh Gajda și generalul rus Pepejlaev, el stabilește în Ianuarie 1919 un plan de campanie contra Moscovei. Cele trei armate ale lui care numără de la 120.000 la 130.000 oameni, iau Ufa la 13 Martie, și în Aprilie înaintează până la Novouzensk, Bugulma, Elabuga, Glazov și Vjatka.

Dar în luna Mai apar certurile, Gajda se ceartă cu Kolceak și demisionează, țăranii siberieni refuză să se bată, și sub influiența propagandei bolșevice provoacă mai multe răscoale înapoi. Administrația Siberiei rămâne una din cele mai rele; abuzurile funcționarilor și ale soldaților irită populația. Intrigile se înoadă în jurul lui Kolceak însuși care, din ce în ce mai nervos, este incapabil să exercite puterea

și refuză s'o imparta cu altcineva (Milioukov, op. cit., pag. 1310). Aliații nu mai sunt dispuși să-l susțină decât cu condiția de a face *promisiuni democrate*. El consimte la 4 Iunie 1919 dar e prea târziu, armata sa este in plină retragere. La 14 Octombrie, Omsk este amenințat de către bolșevici care îl iau la 14 Noembrie. La Irkutsk unde se refugiaza, guvernul lui Kolceak se află în mijlocul partidelor de stânga care simpatizează cu bolșevicii și pierde restul autorității sale. Cum Transiberianul este păzit de Cehi, cărora guvernul țării lor i-a recomandat neutralitatea, trupele lui Kolceak trebuie să se bată în retragere pe jos, dealungul *taigei* pe un frig teribil cu prețul a mari suferinți.

Plecat de la Omsk in șapte trenuri pe care el este obligat să le părăsească in drumul său, la sfârșit Kolceak el însuși este obligat să se urce in trenul cehilor. El nu ajunge însă la Irkutsk când *o revoltă*, este ațâțată de socialistii-revoluționari. La cererea miniștrilor săi el și dă demisia din funcțiile sale la 4 Ianuarie 1920 și cere protecția reprezentanților aliaților cărora le încredințează depozitul de aur pe care l-a adus cu el. In gara Irkutsk Cehii îl lasă să fie arestat de revoluționarii care amenință să nu lase trenul să treacă mai departe. El este judecat de bolsevici, *cărora socialiștii-revoluționari le-a lăsat puterea, și la 7 Februarie el este împușcat.*

Dupa moartea generalului Alekseev (8 Octombrie 1918), generalul Denikin ia comanda «fortelor armate din Sudul Rusiei» și se instalează la Ekaterinodar in Caucazia de Nord. Armata sa care din Mai până in Octombrie 1919 trece de la 64.000 la 150.000, are la inceput o serie de succese. El cucerește Kharkovul și Tarltynul pe Volga (24 Iunie și 20 Iunie) intră in Kiev (30 August) și inaintează spre Nord in direcția Moscovei, ia Kursk (20 Septembrie) și Voronej (30 Septembrie).

Dar după cucerirea Orelului (13 Octombrie) greutătile incep. Cazacii refuză să meargă mai departe spre Nord. *Populația, care a primit pe «albi» ca pe niște «eliberatori» este repede decepționată și incepe a nu vedea in ei decât pe reprezentanții proprietarilor doritori să-și reia pamânturile de la țărani.* Generalul Wrangel îi scria lui Denikin: războiul a devenit o sursă de câștig. Denikin este incapabil să redreseze situația. Ofițerii, cea mai mare parte dintre ei monarhiști îl consideră că este prea de *stânga* și oameni de stânga reproșează guvernului său că ar fi prea de *dreapta*. Eșecul ofensivei sale devine definitiv când Cazacii se hotărăsc să se retragă toți pe pamânturile lor. Denikin își da demisia și pleacă in străinătate după ce a numit pe succesorul lui la 4 Aprilie 1920, pe generalul Wrangel care are simpatia ofițerilor.

Wrangel hotărăste retragerea definitivă. El aduce in Crimeea restul armatei, aproape 20.000 de voluntari, și 12.000 de cazaci. După ce a ridicat moralul oamenilor săi și a restabilit disciplina, el intreprinde intre Iunie și Septembrie 1920, trei operații succesive in direcția Dnieprului și a Kubanului. *Dar Englezii îi cer să înceteze lupta* și el refuzând să se supună, aceștia *nu-l mai susțin*. Guvernul france din contră *îl încurajeaza* și chiar *recunosc oficial* guvernul său la 10 August.

Dar bolșevicii după terminarea războiului cu Polonia, lansează toate forțele contra lui după trei Noembrie. Armata sa care a pierdut 60 % din efectivul ei, este demoralizată și se retrage in dezordine. Inamicul după ce a fortat istmul Perekop (8-9 Noembrie) îl urmăreste in Crimeea. Incapapabil de a mai rezista mult timp, Wrangel adună in porturi 126 de vase care la 13 și 14 Noembrie imbarcă cam 135.000 de persoane din care 70.000 sunt soldați, și-i transportă la Constantinopol unde ajung după o penibilă călătorie.

Wrangel nu consideră armata sa dizolvată și nu renunță nici la putere și nici la ideia de a continua lupta contra bolsevicilor. *Dar această atitudine îl pune in conflict cu aliații.* Franța care îl ajutase in timpul evacuării, *refuză să-l mai susțină multă vreme* și la 17 Aprilie 1921, *declară că nu mai recunoaște armata sa*. Și de la 4 August la 14 Decembrie in peninsula Galipoli, combatanții refugiați sunt instalați in câmpuri militare, de unde mai târziu sunt transportați in Bulgaria și Yugoslavia.

* * *

Cititorul își mai amintește desigur de armata generalului Sarrail. A fost o armată care a fost așteptată cu sufletul la gură și de Ionel Brătianu și de bietul oștean român. Această armată a venit insfârșit. Cam târziu, dar e mai bine mai târziu, decât niciodată. Nu sub comanda generalului de tristă memorie Sarrail, ci de cel, deși de mai tristă memorie pentru români și pentru Ionel Brătianu, generalul Franchet d'Esperay. Brătianu conform hârtiilor pe care le semnase cu Francezii, îl așteptase cu doi ani mai inainte ca să se intâlnească cu armata românească ce inainta victorioasă in Ardeal, ca să ia in primire *tot* Banatul, și a intâlnit o armată deloc prietenoasă. Această armată venia insoțită de armata sârbească care ințelegea că *tot* Banatul era al lor și nu al Românilor până la Belgrad cum i se semnaseră hârtiile lui Brătianu de către Francezi. Cu această ocazie, Brătianu a putut să afle că hârtiile ce erau în posesia lui erau false, erau niște hârtii semnate de Francezi la nevoie, și daca ar mai fi ținut la preț atunci, ar fi obținut și Belgradul. Bineințeles, pe hârtie. Acum Brătianu constata că armata generalului Franchet d'Esperay, dăduse Sârbilor tot Banatul iar Românilor le permisese să ocupe numai o parte din Ardeal. Iată ce notează Tiberiu Vuia: *«Pe un petec de pământ, nici trei județe se împărțeau acum patru puteri militare și se disputau trei influiențe politice. Armata franceză, sârbească, românească și pe o fașie dinspre Nord, armata populara maghiară, ocroteau fiecare in felul ei, câte o formă de viață, ce-și căuta drepturile și câstigurile pe vadul vechi»* («Vacanțele Destinului», pag. 121, Tiberiu Vuia, Editura Carpații, Madrid).

In Arad, generalul Condrecourt se inconjurase cu elemente din cercurile oficiale de ieri, pe care le-a recunoscut și autorizat să funcționeze ca unice organe administrative și gospodarești ale orașului. Condrecourt a autorizat constituirea unei jandarmerii locale care să poarte brasarda tricoloră *roșu-alb-verde!!!* Exista o explicație firească a comportării numitului general căci «se spunea» că lunecase in mrejele intinse de o prea frumoasă doamnă, Goldsmidt, al cărui oaspe a și fost cât timp o petrecut la Arad. Această doamnă se pare că a fost numai puțintel *nemțoaică*.

La 17 Mai 1919, au intrat trupele române in Arad și a incetat *ocupația franceză*, atât de prietenoasă cu Ungurii și neprietenoasă cu Românii, cărora nu le serveau la nimic hârtiile semnate de Ionel Brătianu in 1916. Dar franțujii au plecat ei cum au plecat, dar Brătianu nu a terminat cu bătaia de cap. El semnase hârtiile cu franțujii dar nu le recunoșteau Sârbii căci in acele hârtii era vorba și de interesele Sârbilor. Dacă ar fi fost vorba ca hârtiile lui Brătianu să fi fost valabile, ar fi însemnat ca Sârbii să se trezească intr'o bună zi cu Românii de cealaltă parte a Dunarii cu Românii sub fereastră. Și Sârbii protestau și nu voiau să recunoască acele hârtii care le *fusesera ascunse* deci nu le puteau fi opuse. Francezii erau incurcați și au facut apel la un argument ce era departe de a fi elegant. Și anume ei pretindeau că hârtiile semnate de ei in 1916 nu mai erau valide deoarece *Românii violaseră contractul, semnând pacea separată din* 1918. Era un argument violent, prea violent chiar. E drept că Românii semnaseră această pace, dar in niște momente tragice. Această pace fusese atunci aprobată de toți miniștrii puterilor aliate care se găseau in funcție la Iași și semnasera toți un act care constata și justifica teribilul moment prin care trecuse România atunci.

Take Ionescu venise la Paris înainte de sfârșitul războiului, luase contact cu reprezentanții Sârbi și intelesese că in fața pretențiilor Sârbilor, până la un punct justificate, nu era decât o iesire onorabilă ințelegerea cu Sârbii. Și a căzut la invoială și chiar s'a si semnat un act. Acest act nu a fost recunoscut de Ionel Brătianu și s'a dat naștere la acea «trântire de uși» la conferința de pace de la Paris, trântire de uși lăudată de presa patriotardă de la București, dar fără nici un rezultat practic bun, ci din contra. «Nu se poate imagina un mai viu contrast decât acela dintre acest strălucit *demagog cosmopolit*, plin de intuiție și de inventivitate și acest Brătianu, *masiv și lent*, al cărui spirit nu juca decât intre limitele unui patriotism rigid și inflexibil» (R. W. Seton-Watson, op. cit., pag. 602).

Brătianu a refuzat să semneze tratatul de pace și a plecat «trântind ușa». România a fost obligată in cele din urmă să semneze și a semnat condițiile impuse de Francezi și Englezi care au fost mai proaste decât cele obținute prin bună invoială de către Take Ionescu. Și încă ceva, această pace a fost semnată de către Alexandru Vaida-Voevod.

ROMANI TRANSILVANENI
DIN EXIL
UNITI
EFORTUL VOSTRU FINANCIAR
CU
EFORTUL NOSTRU CULTURAL
PENTRU APARAREA
DREPTURILOR ANCESTRALE
SI
UNITATEA
DACO - ROMANIEI!

BIENTOT A MADRID

par B. CHINTESCU

LES délégués de 35 pays signataires de l'act final de la Conference pour la Securité Europeenne, se sont reunis a partir du 9 Septembre 1980, pour preparer la Conference des Pays signataires, afin de verifier l'aplication de l'accord de Helsinski dans tous les domaines.

Ceci est la suite de la Conférence de Belgrade, qui c'est terminé par un communiqué confus, car il-y-avait des nombreux chapitres, ou les interpretations de l'application, était antagoniste entre le bloc des pays Occidentaux et ceux de l'Europe de l'Est, dirigées en coulisses par l'Union Soviétique.

Les preliminaires de la Conférence de Madrid se heurtent deja aux mêmes differences d'interpretations et il est difficile d'envisager un resultat positif de cette conférence.

Analisons en quelques mots, les faits historiques anterieures a la conférence de Helsinski, les initiateurs de cette conférence et les événements qui se sont passés dans les pays signataires de *l'Acte final*.

Avant la fin de la 2e Guèrre mondiale, le président Franklin Roosevelt et Winston Churchill, ont partagé l'Europe en deux zonnes d'influence, en accordant a Staline la domination totale de la: Pologne, de l'Hongrie, de la Tchecoslovaquie, de la Roumanie, de la Bulgarie, des Pays Baltes, Albanie et l'Allemagne de l'Est.

Aprés un marchandage historique, Winston Churchill a obtenu de Staline en 1944, que l'influence Sovietique soit seulement 50 por 100 en Jugoslavie et de 10 por 100 en Grece.

En conséquence, les troupes Sovietiques ont occupées temporairement ces pays, en instalant des gouvernements communistes, même dans les pays ou le parti communiste était inexistent.

Ces pays sont devenus depuis —en éffet—, des protectorats de Moscou, présentés aux Occidentaux comme des *«pays frères»*, militairement reunis sous le nom de Pacte de Varsovie et economiquement reunis de force, dans le Comecom.

Les statistiques dressées par chaque pays du «bloc Soviétique», ont demontrés que l'Union Sovietique a exploité les «pays frères» en les amenant au bord de la faillite et dans la plus grande misère. On doit pas oublier «le plan Valev» qui «organisait» a la baguète de l'URSS, l'economie des pays devenus des satelites de Moscou.

En 1956, la Hongrie a été occupée par l'Armée Sovietique et les dirigents du Kremlin on mis «de l'ordre» dans le pays, en changeant le gouvernement et en faisant des purges sanglantes.

Le 22 Aout 1968 c'était la même chose en Tchécoslovaquie de Dubchèk, même si celui ci était Marxiste et formé par Moscou, *mais qui n'avait pas oublié qu'il est un homme et Tchèque.*

Le changement de gouvernement a eu lieu a l'abri des chars Sovietiques, Dubchèk a été banni et envoyé en Turquie pour quelques mois, pour être ensuite mis au pas, dans son propre pays.

Il faut se rappeler aussi les evenements de Berlin Est, quand le Kremlin a «demissioné» monsieur... Grotewol.

De même les grèves de Gdansk de 1970, ont fini par «la demission» de Mr. Gomulka et l'arrivé au pouvoir de Mr. Gyerek, mais avec effusion de sang et l'intèrvention de la «Sécurite Polonaise», organisée et incadrés par des téchniciens venus de Moscou.

Les recentes événements de Gdansk, Scezin et de Silesie, sont aussi concluents. L'appareil mis en place par Moscou, ne defendait pas le monde ouvrier Polonais.

La «Nomenclatura» polonaise, est devenue une classe dominante et éxploitatoire du peuple Polonais.

Tout en se disant un gouvernement independant, Monsieur Gyèrek est allé en URSS pour recevoir des ordres de ses patrons et tout recement Monsieur Konia a fait la même chose...

Les articles menaçants de la Pravda et Isvestia, de ce derniers jours, confirme l'ingerence de l'URSS en Pologne —qui voudrait bien être indépendante—, mais ce ci n'est pas possible, tant que l'Armée Sovietique surveille la frontère de l'Est.

Esperons que la Pologne pourra éviter une nouvèlle occupation Sovietique et que son indépendance deviendra réelle.

En 1972, l'URSS et ses satelites ouvrirent la guèrre froide, en ayant besoin de faire face a des grandes difficultées intèrnes et en voulant gagner du temps et obténir l'aide des pays Occidentaux pour forger le plus important appareil de guèrre de tout les temps —aucune menace ne justiffiant l'organisation d'une armée offensive et une de la plus grande flote du monde—.

La Conférence sur la sécurité et la Coopération en Europe.

Les pays Occidentaux, désireux de la paix et de la détente, ont acceuillis favorablement les propositions Soviétiques.

La preparation de cette conférence a commencé en 1973 et l'aboutissement a eu lieu a Helsinski, le 1er Aôut 1975, quand les Chèfs d'Etats et leurs mandataires, ont signé l'acte final.

Politiquement, la signature de l'acte finale, de Helsinski, est une grande victoire diplomatique Soviétique, car elle confirme le tragique partage de Yalta, donc le Status quo, sine die des 120.000.000 d'hommes.

Depuis la signature de l'Acte finale, l'autodetermination des pays n'est pas permise, les droits de l'homme ne sont pas respectés, la reunification des familles est rarement permise ,la libre circulation des idées et des hommes est interdite et sanctionnée par des peines de prison, deportation ou asile psychiatrique...!

Les etiquètes que l'on met a ces categories de citoyens, est trés vaste: elle debute par disident, fou, érétique, éspion ou enemi du peuple...!

Toutes ces personnes deviennent rapidement des morts vivants et preferent par fois la vrai mort, seule solution pour trouver la paix dans l'ame.

L'Acte Finale de Helsinski, prevoit des commissions de survaillance, qui doivent verifier dans chaque pays l'application des engagements pris a la signature du traité.

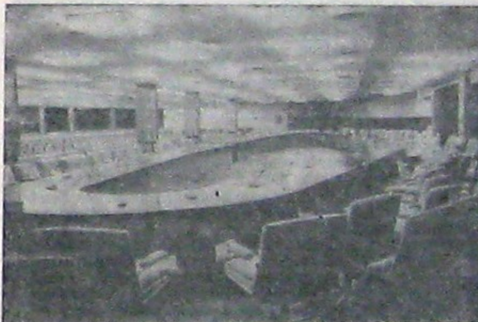
Ces Commissions ne peuvent faire leurs travail, car les pays de l'Est invoquent *«la non ingerence dans les affaires intereness»*...!

Tus ces problèmes seront discutés de nouveau a Madrid...

Personne ne sait et personne ne peut prevoir la reaction de Pays de l'Est et surtout de la Russie Sovietique...!

Si la Conférence de Madrid se termine comme celle de Belgrade, quelle est l'éfficacitée du traité de Helsinski —et comme la deception sera grande—, pour ceux qui ont eu un rayon d'espoir...?

Le seul merite du traité de Helsinski sera celui d'avoir demontré a l'humanitée entière, que l'on ne doit pas faire confiance au totalitarisme Marxiste, et que seul le rearmement moral et la fermeté du monde Occidentale sont l'unique solution pour sauvgarder notre civilisation et liberté.

Sala de ședințe și inaugurarea conferinței de Securitate Europeană de la Madrid, 1980.

NE SCRIU CITITORII

PE MARGINEA UNEI REEDITARI

a lui A. C. POPOVICI

ESTE vorba de foarte meritoasa inițiativă a Fundației Europene Drăgan de a reedita lucrarea mult lăudată dar și mult discutată a politologului Aurel C. Popovici, tipărită în 1906 la Leipzig și intitulată «Die vereinigten Staaten von Gross-Osterreich».

Cartea a stârnit răsunet mare în cercurile politice românești din Ardeal într'o perioadă critică a orientării noastre pe plan tactic. Se poate afirma fără a greși că analiza lui A. C. Popovici a avut influenta, dacă nu chiar hotărâtoare, dar desigur importantă în părăsirea pasivismului politic practicat decenii de a rândul de Partidul Național Român din Ardeal și reintrarea în luptă la alegerile generale din 1906. Vederile lui A. C. Popovici la acea epocă și încă multă vreme, au stârnit mari speranțe în rândurile Ardelenilor. Trista experiență cu Casa Habsburgilor, de la Iosif al II-lea și până la ultimul împărat, decepția lui Iancu, umilirea memorandiștilor nu a putut convinge toate capetele politice că din această parte nu ne putem aștepta la o schimbare a soartei românilor din Ardeal. Glasul profetic a lui A. C. Popovici care prevedea un finis Austriae dacă nu se ajunge la o federalizare a popoarelor din rândul acelui mozaic multinațional a rămas neascultat până la sfârșit. Lucrarea, în mod explicabil azi până la un punct, nu a avut aprecierea cuvenită în cercurile politice și publicistice din Monarhie dar nici în Occident și această constatare o dețin de la contemporanii lui, Caius Brediceanu, nepot de al lui, în primul rând, apoi de la Al. Vaida-Voevod, Iuliu Maniu și alții. S'a urzit atunci un fel de conspirație a tăcerii în jurul cărții în care autorul atacă cu un curaj puțin obișnuit deopotrivă magnații maghiari, iudeo-liberalii din Austria, cum îi numește în multe locuri și apoi chiar și cercurile conservatoare aulice de la Viena pe care îi acuză de prea multă îndulgență față de hegemonismul maghiar.

In ce constă patetica pledoarie a lui. A. Popovici pentru Statele Unite a Austriei mari? Austria și Ungaria, monarhie dualistă este o asociere între două state multinaționale, reprezentând o creație nefirească a celor doi artizani al ei, Beust și Deak. Intr'o analiză fină și densă, de peste 300 de pagini, cu citate abundente din oameni politici, publiciști, scriitori contemporani, autorul ajunge la concluzia că menținerea acelei structuri va duce inevitabil la dislocarea monarhiei, la dispariția ei chiar. Clarviziunea lui — poate nemărturisită — nu merge până a prevedea războiul cu sarcinile uriașe pe care le impunea o asemenea încercare, sarcini, pe care un stat care nu este și națiune în acelas timp nu le poate suporta (1).

Argumentele și demonstrațiile lui A. Popovici sunt de natură predominant politică, lipsește prezentarea socială și culturală a Vienei de la începutul acestui secol, acea atmosferă de «fin de siècle» morbidă chiar, care se reflectează cu atâta strălucire în literatură, artă, muzică până și în știință medicală prin Freud. La Viena au trăit și au creat în acel sfârșit de secol al XIX-lea și începutul celui de al XX-lea un H. von Hofmansthul, Schinitzler, J. și R. Strauss dar și un Lueger, primarul antisemit, alături de Herzl, fondatorul sionismului, care acolo a luat ființă în anul 1896. In mijlocul acestei ambianțe de înaltă și rafinată cultură atât de disonantă, pe care unii o compară cu Florența Medicisilor sau Londra Elisabetiană, la periferia imperiului trăiau niște țărani primitivi, de o diversitate rasială de necrezut, sloveni, slovaci, ucranieni, români, maghiari abia ieiți din epoca feudală. Dintr'o asemenea atmosferă schizofrenică între cultură și infrastructură socială și economică a Imperiului nu putea să iasă decât haos politic pe care îl zugrăvește cu pană de maestru A. Popovici.

Există o susținută campanie dusă cu multă istețime de emigrația maghiară din Occident dar la care se raliază un număr important de istorici maghiari și occidentali chiar. Campania caută să demonstreze că dispariția Monarhiei Habsburgice nu a fost o necesitate dictată de istorie, ea a fost o mare greșeală care a lipsit Europa centrală de un stabilizator. Intr'o biografie a lui Clemenceau scrisă recent de istoricul francez de mare reputație, Erlanger, după ce recunoaște meritele exceptionale ale Tigrului, îi reproșează marea eroare pe care a comis-o refuzând oferta de pace separată propusă de Impăratul Carol. In presa din Occident această teză este amplificată, dezbătută pe toate căile, iar istoriografii oficiali maghiari au clădit o veritabilă doctrină am zice pe ruinele Monarhisi defuncte. Cele patru mari puteri în 1918-1920 la Paris au transformat principiul de autodeterminare a propunerilor lui Wilson într'o ideologie la adăpsotul căreia ele, aceste puteri, au căutat, creiând state artificiale, neviabile, să-și menajeze avantagii economice. Despre lipsa de viabilitate a statelor zise succesorale, Ungaria a avut ocazia să se convingă în cursul ultimului războiu. Iar cât privește propaganda despre necesitatea de a menține în picioare Monarhia cartea lui A. Popovici, aduce o demonstrație edificatoare. Bogate citate de autori străini dar și austrieci și chiar maghiari, printre cari contele Iuliu Andrassy, arată jalnica decadență morală a Imperiului. «Monarhia nu este nici națiune, nici stat, ci numai două guverne» .... R. Springer în «Lucrele .... Și Popovici nu-l citează pe Karl Kraus, el a apărut mai târziu pe arena publicistică a Vienei, acel Kraus care o compus o analiză zdrobitoare a decadenței Vienei și a dinastiei.

Se cunoaște ce propune autorul pentru a salva Austria, monarhia Habsburgilor de la dezastru și a asigura un viitor mai bun multiplelor popoare din care se compunea acea monarhie. O federație largă compusă din 15 unități, un fel de Helvetizare a Monarhiei sub sceptrul Habsburgilor. Pentru a scăpa de o dominație maghiară apăsătoare câțiva din oamenii politici din Ardeal s'au lăsat seduși de aceasta perspectivă utopică desigur cât mai era în viață Impăratul Frantz Iosef, dar promițătoare în cazul urcării pe tron a lui Frantz-Ferdinand. In aceasta perspectivă unii dintre ardeleni au luat contact cu Moștenitorul Tronului, în primul rând Popovici, apoi și alții printre cari Vaida-Voevod, episcopul Cristea, Patriarhul de mai târziu, Canonicul Bunea din Blaj. Aceste nume le dețin tot de la nepotul lui A. C. Popovici, Caius Brediceanu Contactele trebuie că au fost fugitive mai mult informative, nici odata nu vom afla ce gânduri avea misteriosul arhiduce pentru a reforma structura Monarhiei. Asupra acestui punct și Brediceanu era mai de grabă evasiv, interlocuitorii citați mai sus vorbeau se pare mai mult ei, iar Frantz Ferdinand asculta. Nu greșim cred prea mult când afirmăm că viziunea lui A. C. Popovici menită să salveze Monarhia Habsburgică ar fi rămas utopică chiar și în ipoteza urcării pe tron a lui Frantz Ferdinand. Greșeala mare, fatală au făcut-o Habsburgii și fidelul lor servitor, contele Benst, când s'au legat în 1867 cu Ungaria în regimul dualist. A. C. Popovici subliniază în repetate rânduri aceasta enormă eroare de a se fi legat de mâini și de picioare de un alt stat multinațional cu o structură politică și socială semifeudală în care spiritul rebeliunii sus citat de Kosuth nu s'a stins încă, gata oricând pentru o nouă secesiune și detronare. Operațua de a sfărâma în fragmente monstruosul hibrid care a fost imperiul habsburgic și a-l reclădi apoi nu pe criterii istorico-politice ci pe criterii pur naționale ar fi putut fi executată poate după efervescența care a urmat lui 1848 și înainte de Sadova. Ungaria după dezastrul din 1848 poate ar fi putut fi constrânsă să accepte o structură federalistă mai largă dar după Sadova ea a devenit principala piedică în fața unui asemenea operații. După ieșirea Austriei, din Bundul German, învinsă și umilită de Bismark, Ungaria și-a dictat condițiile și astfel s'a născut acea monstruoasă confederație, o nouă temniță a popoarelor care nu s'a deschis decât după 50 de ani și după o înfrângere nemai întâlnită a Ungariei și a Austriei pe câmpul de luptă.

Schema propusa de A. Popovici cuprindea 15 unități pe cari le înșirez pentru a ilustra îndrăzneala gândirii politice a marelui bănățean.

1) Austria germană.
2) Boemia germană (sudeții).
3) Moravia germană (Silezia).
4) Boemia.
5) Ungaria.
6) Ardealul.
7) Croația.
8) Galiția Apuseană.
9) Galiția răsăriteană.
10) Tara slovacilor.
11) Ucraina.

(Urmează în pag. 28.)

(1) Traducătorul lucrării din 1940, Petre Pandrea, arbitrar îi dă titlul de Stat și Națiune. Mi se pare tot atât de arbitrar noul titlu care sună: Statele Unite ale Europei. Amândouă titluri lasă să apară în filigran idei cari au existat în plin la A. Popovici, dar cari sunt dominate de una principală, un Stat federal dominat de Austria Habsburgilor.

BREVES REMARQUES SUR DES NOUVELLES COLONIES SOVIETIQUES

--NICARAGUA--

par Patrick ARGARACOMENDIA

LORS de la prise du pouvoir au Nicaragua par les révolutionnaires sandinistes, chacun c'est empressé de déclarer que jamais o grand jamais il s'agissait d'une révolution comparable à celle de Cuba. De Carter à Mario Soares, représentant de l'Internationale Socialiste de retour d'un voyage au Nicaragua, en passant par les journalistes, tout le Monde Libre était d'accord, Cuba n'était pour rien dans ce changement.

Pourtant à la lecture des publications cubaines, à l'écoute des interviews de responsables sandinistes, on peut que douloureusement sourire devant une telle naiveté des Occidentaux.

Le 26 juillet 1979, Fidel Castro fêtait le 26è anniversaire de l'attaque de caserne Monada qui marque le début de la révolte castriste. A cette occasion, il prononça à son habitude un discours, consacré en large partie au Nicaragua et repris par le journal castriste *Granma*.

Pour Fidel Castro, les choses sont simples; les révolutions cubaine et nicaraguyenne sont samblables et poursuivent le même but par des chemins différents: «*Ils* (les Sandinistes) *sont sans préjugé, car ils ne craignent pas que l'on confonde la révolution nicaraguyenne et la révolution cubaine ils sont au dessus de ces préjugés. Pour autant, ils ne vont pas affirmer que les deux révolutions sont exactement identiques? Ce sont deux révolutions profondes, identiques sur bien des plans et différentes sur bien d'autres, comme toutes les véritables révolutions doivent l'être. (...) Chaque pays a son chemin, ses problèmes, son style, ses méthodes, ses objectifs. Nous avons les nôtres, ils ont les leurs. Nous avons fait la révolution d'une façon, à notre façon; ils la feront à leur façon. Il y a des similitudes: ils ont remporté la victoire en suivant un chemein similaire au nôtre; ils ont remporté la victoire de la seule facon dont nous pouvions, eux comme nous, nous libérer de la tyrannie et de la domination impérialiste: les armes à la main, en luttant durement, héroiquement (...). A ceux qui affirment ou qui craignent que le Nicaragua se transforme en un nouveau Cuba, les Nicaraguyens ont donné une réponse magnifique: le Nicaragua va se transformer en un nouveau Nicaragua! Ce qui est fort différent!* (sic).

(...) *Les Sandinistes sont révolutionnaires, nous ne cherchons pas à le cacher, personne ne cherche à le cacher, eux mêmes ne cherchent pas à le cacher; mais ils ne sont pas des extrêmistes, ils sont réalistes. Et c'est avec la trempe des hommes réalistes que se font les meilleures révolutions, les meilleures et les plus profondes. Et j'ai le pressentiment qu'ils iront loin parce qu'ils ne sont pas des extrêmistes, parce qu'ils prennent leur temps et savent quel objectif correspond à chaque étape d'un processus politique et révolutionnaire, et quelles sont les formes qui correspondent à ces objectifs« j'en suds certain.*»

Que les lecteurs nous pardonnent ces longs extraits, mais il nous a paru néccessaire de citer Fidel Castro, l'un des mieux placé pour nous rappeler qu'il existe différentes «voies spécifiques du socialisme», qu'il ne faut pas brusquer les choses — Cuba en est la preuve vivante, tout comme *a contrario* le Portugal et le Chili.

La lecture de *Granma* est également fort instructive quant à l'histoire du Mouvement Sandiniste, fondé un juillet 1961 par six jeunes militaires — dont un seul réussit à goûter au pouvoir post-somoziste, Tomas Borge ministre de l'Intérieur — et plus précisément quant à la biographie du fondateur du Mouvement, Carlos Fonseca Amador.

«*Né à Matagalpa en 1936, Carlos Fonseca Amador est mort le 8 novembre 1978 en combattant les sbirres somozistes dans les montagnes de la région de Zinica, dans le nord est du pays. Lié aux activités révolutionnaires dè l'âge de 18 ans, il est membre d'une cellule d'étudiants marxiste en 1954, puis milite au sein du Parti Socialiste du Nicaragua* (P. C. local) *de 1956 à 1959.*»

Nous apprenons également qu'en 1957 il se rend en URSS et en R.D.A. comme délégué à des rencontres internationales de jeunes. En 1959, il est blessé à El Chaparral lors des combats menés par les guérilleros, mais réussit à s'enfuir en Honduras. De 1961 à 1963, il est en exil au Chili, au Costa Rica et en Honduras, et organise le Mouvement Nueva Nicaragua. En 1965, il rentre clandéstinement au Nicaragua; fait prisonnier en juin 1966, il est emprisonné puis expulsé au Mexique. Et Carlos Fonseca Amador reussit de rentrer au Nicaragua quelques mois plus tard!

En 1969, il est de nouveau arrête mais parvient à s'enfuir à Cuba. De 1970 à 1975, il voyage dans divers pays, toujours au service de la subversion, avant de revenir une nouvelle fois en 1976 au Nicaragua où il trouvera la mort.

A la lecture de ce bref *curriculum vitae*, deux faits nous paraissent indubitables:

— la dictadure de Somoza n'était pas plus redoutable que celles du Caudillo, du Shah. Les responsables des mouvements subversifs, terroristes au lieu d'être exécutés étaient seulement emprisonnés, voire au Mexique...

— Carlos Fonseca Amador, fondateur du Mouvement Sandiniste, est loin d'être un simple «compagnon de route» des communistes; il est au contraire un agent du communisme international formé dans les écoles de l'U.R.S.S. et de la R.D.A. pour établir des régimes pro-soviétiques en Amérique Centrale et en Amérique Ibérique.

Que l'on nous permette encore une citation! En 1971, Carlos Fonseca Amador adressa un message au XXIVè Congrès du Parti Communiste de l'Union Soviétique dans lequel il déclarait: «*les idéaux de l'immortel Lenine, fondateur du P.C.U.S., sont une étoile qui sert de guide aux révolutionnaires de notre pays dans la lutte qu'ils livrent pour renverser le régime réactionnaire* (...) *c'est à bon droit que le Front Sandiniste se considère lui même comme le successeur de la Révolution d'Octobre*». Voilà qui nous parait assez clair, voilà qui devrait édifier nos libéraux occidentaux sur la réalité nicaraguyenne, mais est-ce sans doute trop demander?

Pourtant, les Sandinistes ne cachent même pas leur pensée. Si l'on se reporte à un autre numéro de *Granma*, l'on y trouvera des extraits d'une conférence de presse de trois membres de la Direction Nationale du Front Sandiniste de Libération Nationale, le commandant Humberto, le commandant Ortega et le commandant Nunez: «La tenue d'elections à un moment où le pays a des problèmes urgents à régler ne ferait qu'entrainer un gaspillage de ressources puisqu'il est clair que le peuple se prononcerait massivement en faveur du Front (...). Les différents organes de presse pourront reprendre la diffusion de leurs informations après l'étape d'urgence que vit actuellement le pays. Durant cette période, la Révolution sandiniste disposera de trois moyens d'expression: le quotidien *Baricada*, organe officiel du Front, la station de radio sandiniste et une station de télévision qui diffusera le même programme sur toutes les chaines».

Quant au commandant Bayardo Arce Castano, lui-aussi membre de la Direction Nationale, il fut encore plus catégorique lors d'une autre conférence de presse puisqu'il précisa que «la liberté d'expression dans le nouveau Nicaragua sera une liberté en faveur du processus révolutionnaire».

Il était difficile de considérer Somoza comme un modèle de chef d'Etat chrétien, nationaliste, anti-communiste, défenseur du Bien Commun. Il confondait les caisses de l'Etat et les siennes, ils régentait le Nicaragua comme s'il s'agissait de sa propiété privée, mais pendant 23 ans de pouvoir il protégea son pays du communisme — au demeurant en emprisonnant et en faisant exécuter moins de monde en un quart de siècle que les Sandinistes en quelques mois.

Si au moins la révolution nicaraguyenne pouvait faire prendre conscience aux dirigeants du Monde Libre du danger communiste qui machina tout en coulisse pour coloniser le Nicaragua, seul pays d'Amérique Centrale où l'on puisse construire un canal doublant celui de Panama, Panama dont le chef d'Etat le général Torrijos, catholique progressiste, ami de Dom Helder Camara, a été accusé par le sénateur américain Robert Dole, avec son frère Moïse et d'autres membres de sa famille de trafic de drogue à l'échelon international!

Le Monde Libre a perdu Panama, il a perdu le Nicaragua; tous les pays d'une quelconque importance géo-politique tombent les uns après les autres sous la domination soviétique (cf. *Carpatii*, núm. 17/18 mai-juin-juillet 1979). Nous avons eu la chance de suivre il y a quelques années des cours sur la Subversion lorsque nous portions l'uniforme; aussi ne fumes-nous guère étonné par l'assassinat du

(Suite pag. 23.)

PE MARGINEA CARTILOR

SARATA: de Nicolae Rosca - Bibl. GENERATIA NOUA

Am fost ofițer și cu toate acestea, nu știam mare lucru despre Sărata. Știam doar ca era un «Centru de Instrucție» pentru legionarii condamnați, care voiau să obțină iertarea, mergând pe front. Privind lucrurile superficial, era o măsură bună. Dar citind cartea lui Nicolae Roșca care a trecut prin «acest centru de instrucție «am rămas inmărmurit de cele aflate.

In primul rând, zisul «centru de instrucție», era și pentru borfași și nu numai pentru legionari, adică și pentru cei condamnați pentru delicte de drept comun, nu numai pentru cei condamnați pentru delicte politice. Vroia oare mareșalul să-i urce pe borfași la nivelul legionarilor, sau din contra, vroia pe legionari să-i coboare la nivelul borfașilor? Trebuie să admitem că își iubeau prea mult Țara legionarii care admiteau sa meargă pe front alături de borfași. Se prea poate că iertarea mareșalului se obținea cu greu, dar in orice caz se impunea o limită. Adică legionarului ce mergea pe front, i se cere un timp anumit de linia I-a, și odată executat acest timp, era «reabilitat», și era trecut la o altă unitate să-i zicem normală, sau se adoptau și alta măsuri ca de exemplu, unui legionar care obținea cutare decorație, era «reabilitat» și trecut automat la o unitate normală. Căci ne existența acestor măsuri duce la gândul normal că se urmărea distrugerea cu orice preț a tot ce este legionar, duce la bănuiala că mareșalul avea mațe pestrițe, că vedea negru numai când auzea de culoarea verde. Sunt mulți oameni de aceștia, de exemplu René Theo, și atâția alții, dar ar insemna că părerile mele despre mareșal ar cobori la un nivel pe care *deocamdată*, nu il accept. Părerea mea este că mareșalul nu avea timpul să se ocupe cu mărunțișurile, el de exemplu fixa principiile, și detaliile erau lăsate altora care, intr'adevar, aveau mațele pestrițe ca René Theo. E drept că printre ofițeri se vorbea că mareșalului i se spunea «câinele roșu» dar nu am alte amănunte despre acest lucru și deaceia nu insist.

In orice caz este un lucru pe deplin stabilit că mareșalul și-a semnat sentința de condamnare la moarte, când a pornit lupta contra legionarilor. Nu se poate ști dacă pe parcurs mareșalul nu și-a dat seama de acest lucru, dar dacă s'a intâmplat așa, el s'a intâmplat prea târziu ca să mai poată fi indreptat ceva. E posibil că din când in când mareșalul să-și fi dat seama că a apucat-o pe un drum greșit dar «anturajul» care era de veghe mai «descoperea» un nou complot contra vieții mareșalului!!!

In orice caz este știut de toți și este regretat de toți Românii și nu se mai poate face nimic.

Printre cei ce au mers pe front ca soldați cităm pe Gheorghe Andrițoiu *asistent universitar al profesorului Sextil Pușcaru* și pe *comandorul Izbășeșcu. Găsim că s'a procedat* greșit, chiar criminal, atunci când s'a trimis să moară ca soldat un comandor de marină. Avea mica noastră marină atâția comandori ca să-i sacrifice cu atâta ușurință? Și mai intâlnim un nume care nouă celor din exil ne spune ceva. E numele inginerului Alexandru Tănase din Timișoara. Acest inginer a scăpat cu viață și a ajuns in străinătate unde *s'a oferit* să meargă in Țară pentru a continua lupta. Gestul lui pentru mine este *sublim*, căci desigur că dacă are valoare lupta oricărui român ce a fost surprins in Țară de poptopul comunist, mai *valoros*, eu zic mai *sublim*, este gestul aceluia care scăpat in străinătate, se oferă să se ducă să moară in Țară. Gestul lui, pe mine m'a facut să mă gândesc la celebrul roman al lui Sienkiewiez, Quo Vadis. Este acolo o scenă teribilă in care Sfântul Petru fugit din Roma, de frica lui Neron, il intâlnește pe drum pe Mântuitor, și acesta il intreabă pe Sf. Petru: Qvo vadis, unde mergi Tu Doamne? și răspunsul este de neuitat: Mă duc la Roma ca să fiu răstignit a doua oară. Și Sf. Petru s'a intors și a fost răstignit cu capul in jos. Fără indoială că nu socotesc că toți românii sunt obligați să se intoarcă și să fie impușcați in Țară, dar nu mă pot opri să-i admir pe toți acei ce au avut curajul s'o facă.

Pe Nicolae Rosca il cunosc de peste 30 de ani. L-am intâlnit de multe ori și niciodată nu mi-a spus că a fost la Sărata cum nu mi-a povestit nici unul din faptele lui in serviciul Legiunii. Și nici nu mi-a spus că știe să scrie și incă bine. Aceasta am aflat-o acum vre-o trei ani. Citeam un manuscris pe care il credeam scris de Faust Brădescu. Și la sfârsit am făcut ochii mari. Autorul era Nicolae Roșca. Cum am spus, nu stiam că știe să scrie. Pe urmă i-am intâlnit semnătura sub alte articole și acuma in această *Sărata*. Peste tot aceiași gândire pătrunzătoare, și aceiași eleganță in fraze, ne face să regretăm că așa de târziu s'a hotarit să scrie. Timpul nu e pierdut, e incă tânăr și noi bătrânii ne bucurăm că se ridică să ne ia locul o pană viguroasă.

N. S. GOVORA

ROMANI TRANSILVANENI
DIN EXIL.
UNITI
EFORTUL VOSTRU FINANCIAR
CU
EFORTUL NOSTRU CULTURAL
PENTRU APARAREA
DREPTURILOR ANCESTRALE
SI
UNITATEA
DACO - ROMANIEI!

COLONIES SOVIETIQUES

principal opposant de Somoza, le journaliste Chamorro. Le processus moscovite se mettait en branle, les injures qui suivirent dans la presse libérale présentèret Somoza comme un «fasciste», un «sanguinaire», un «assassin», «violeur des droits de l'homme» n'étaient que la suite logique, de même que les interventions de Carter, du Vatican postconciliaire; les forces subversives intervenaient.

Ne tombons pas toutefois dans le piège du pessimismo, du fatalisme. Salazar et le Caudillo vainquirent les forces subversives — hélas ils succombèrent sous les coups des clercs. Tout peut être sauvé, si nos prêtres et nos popes cessent de nous trahir, s'ils prient pour la survie de l'Occident et s'ils reprennent les armes pour repartir en croisade contre nos occupants. Et grâce à saint Michel, nous vaincrons!

PE MARGINEA UNEI REEDITARI

12) Voivodina.
13) Tara secuilor.
14) Tirol.
15) Triest.

Aceasta propunere a fost făcută acum 80 de ani și prin ea parcă auzi ecourile discuțiilor de azi intre partizanii unei Europe confederală cu păstrarea strictă și geloasă a suveranității naționale și a partizanilor unei federații largi in care și-ar găsi locul mai ușor toate tendințele centrifuge din Europa de azi care zgudule parcă temeliile celor mai vechi state: baști, bretoni, scoțieni, waloni, flamanzi, corsicani, occitani chiar, cari cer drepturi politice, economice, culturale.

Dar cine să asculte pe vizionarul lugojan in Viena sau Budapesta de atunci.

In 1918, la 16 Oct. după prăbușirea fronturilor, ultimul impărat adresează un patetic manifest către «popoarele sale fidele» in care propune o nouă structură a Monarhiei — un fel de operație de ultimă oră, pe un pacient in comă aproape. Pentru a-l salva nici măcar operația Popovici nu ar fi fost salvatoare, naționalitățile oprimate timp de secole își

cereau drepturile cu armele in mână. Dar ce oferea Kaiserul in aceasta ultimă oră? O nouă confederație, este drept mai largă, compusă din 6 regate. Ardealul ar fi rămas și mai departe in stăpânirea Ungariei și in acest moment crucial așa zisele drepturi istorice treceau inaintea drepturilor noastre. Dar și aceasta propunere a venit prea târziu cum și propunerea lui Jaszi la 13 Mai 1918 la Arad de a helevetiza Ardealul cu organizare pe grupuri etnice, un fel de cantoane a venit prea târziu. Răspunsul la manifestul Impăratului a venit prompt la 19 Oct. in forma unui refuz categoric atât din partea croaților și slovenilor cât și din partea adunării populare (Norodny Vibor) din Praga (2).

Au avut dreptate acei bărbați politici din Ardeal cari nu așteptau nimic bun de la casa Habsburgilor pentru a-și scoate nația din intuneric și cari analizând fără complezența erorile regimului politic din Monarhie, așteptau deznodământul fără compromisuri inutile pentru neamul nostru. Fiindcă și erorile au o logică implacabilă, neiertătoare, cari duc la scandență.

Ce s'a ales din visul lui A. C. Popovici știm. El insuși, din exilul din Geneva, a recunoscut că propunerile lui de reformă din 1906 au fost depășite de evenimente incă de atunci. Din ruinele in aparență ale strălucitului imperiu s'au născut câteva state noi, viguroase care au rezistat furtunei celui de al doilea războiu mondial, Yugoslavia, Ceho-Slovacia, Polonia. Alte naționalități ca cele române, italiene, au fost reintegrate in țările de origine. Mica Austrie după câteva avatarii intre cele două războaie, provocate mai mult de intrigile italiene, a devenit o Republică prosperă azi și respectată. Tratatele de la St. Germain și Trianon nu au făcut decât să sancționeze juridic o stare de fapt: dezmembrarea Monarhiei Austro-Ungare.

Lucrarea lui A. C. Popovici a găsit puțini exegeți printre români, poate și mai puțini in și inafara Monarhiei. El credea in caracterul perimat și economic ineficient al așa ziselor suveranități naționale, ele trebuiesc treptat abandonate pentru a ajunge la descentralizarea puterilor politice, prioritatea trebuie acordată structurilor economice, culturale și sociale create la nivel local la inceput, apoi regional și finalmente supraregional.

Desigur lui Popovici nu i-a lipsit acel misterios sens al viitorului de care vorbește Teilhard de Chardin dar spiritul secolului, cu trezirea explosivă al simțului național ofensat și subjugat de puteri autocratice nu au fost propice pentru a favoriza o asemenea viziune. Și dece nu am spune, o semenea viziune largă lipsește și azi. Acele State Unite ale Europei sunt incă departe. Soluția propusă pentru a salva de la prăbușire un imperiu și o dinastie părea desigur la acea epocă temerară, utopică. Ea recapătă o certă actualitate insă intr'o Europă de azi frământată de numeroase mișcări centrifuge. Pentru a restabili echilibrul s'ar cere un profet care l'ar intrece pe A. C. Popovici in indrăzneală.

Dr. J.

(2) Bertrand Auerbach: «L'Autriche et la Hongrie pendant la guerre de 1914». Paris-Felix, 1923.

ROMANI TRANSILVANENI
DIN EXIL.
UNITI
EFORTUL VOSTRU FINANCIAR
CU
EFORTUL NOSTRU CULTURAL
PENTRU APARAREA
DREPTURILOR ANCESTRALE
SI
UNITATEA
DACO - ROMANIEI!

MEMORIILE LUI I. G. DUCA

de N. S. GOVORA

UPA cum am bănuit, domnul René Theo nu a citit cartea lui I. G. Duca. N'a citit-o și totuși, i-a scris recenzia. Cum face dealtfel domniasa, ori de câte ori apare câte o carte importantă: scrie recenzia, dar nu citește cartea. Se mulțumește să o răsfoiască și consideră aceasta destul pentru un ziarist profesionist. Iată ce afirmă domnul Theo: «Portretele oamenilor politici ca *Iorga*, Stere, Carp, Marghiloman, Take Ionescu sunt *descrise* (?) cu *măestrie* și *sinceritate* de marele dispărut». Pe românește s'ar spune in mod corect, portretele au fost *făcute* și nu *descrise*, dar cum autorul n'a fost nici o zi cetățean român, vom fi puțin pretențioși. Deci portretele au fost făcute cu *măestrie* și *sinceritate*. Era normal din partea lui Duca să caute să fie cât mai drept cu cei a căror portrete le făcuse, căci era datoria lui. Cine scrie «Amintiri politice» își ia insărcinarea să facă istorie. O istorie limitată dacă vreți, dar istorie.

Natural am de făcut multe obiecții. Dar trebuie să spun cu toată sinceritatea că cele mai multe «portrete» m'au entuziasmat. De exemplu, portretul lui Iorga, il găsesc perfect. Dar mă intreb dacă l-a citit, a putut să se declare și domniasa, adică domnul René Theo, de acord cu I. G. Duca? Aceasta este dreadreptul imposibil, căci in acest caz ar insemna că domnul Theo neagă tot ceiace a scris despre Iorga de fiecare dată când a luat condeiul in mână și a scris despre legionari.

Domnului Theo nu-i rămâne decât o singură ieșire: să recunoască in mod cinstit că n'a citit cartea lui Duca, căci altfel trebuie să admită tot ce a scris Duca urit despre Iorga. Căci după cum am spus mai sus, domnul Theo ne spune că portretele au fost *descrise* cu *măestrie* și mai ales cu *sinceritate*. Să incepem:

La pagina 93 citim: «Niciodată arta de a cunoaște oamenii nu a apărut la dânsul (la Carol) mai izbitoare ca față de Iorga. In perioada de la 1900 la 1908, toată lumea politică vedea in Iorga o putere prin statornicia convingerilor și o primejdie prin intransigența atitudinilor sale. Care mai de care se stârnea să-l ingenunche prin lupte, sau să'l reducă prin compromisuri. Totul era zadarnic. Iorga se arăta mai dârz și mai amenințător ca oricând, față de Palat indeosebi afecta o indiferență provocătoare, care pe acele timpuri mai ales lua infățișarea unui anti-dinasticism. Politicienii noștri erau disperați. Când, intr'o bună zi, se află că Iorga e complet imblânzit și mai dinastic *decât cel mai lingușitor vânător de portofolii ministeriale*. Ce se intâmplase? De unde această subită metamorfoză? Regele Carol găsise cheia enigmei: *Iorga nu era nici apostolul unor convingeri nezdruncinate, nici omul inflexibil, nici caracterul de bronz. Iorga era un biet muritor bolnav de vanitate, bolnav până la copilărie și până la ridicol. Ca să-l dezarmezi, era destul să măgulești această vanitate, această patologică hipertrofie a eului și făceai din el ce vroiai!!!* Acolo unde alții incercaseră fără succes lupta sau amenințarea, regele Carol intrebuințase cu strălucit succes o rețetă foarte simplă: a trimis pe Principele Carol să asiste la cursurile de vară de la Vălenii de Munte și să consacre prin prezența lui acolo omagiile pe care intreaga dinastie i le aduceau *marelui istoric!!!*

Bineinteles, pe urmă rețeta a fost intrebuințată adesea de mulți și ce este mai curios, intotdeauna — precum se va vedea dealtfel mai incolo cu *aceleași nedesmințite reușite*».

Și la pagina 119 citim:

«Cunoștințele sale (ale Principelui Ferdinand) istorice erau temeinice, istoria noastră națională și tot ce este in legătură cu ea nu avea taine pentru el. In primăvara anului 1915 am fost cu dânsul și cu Iorga să vizităm o bisericuță ciudată ca formă arhitectonică ce e pierdută intr'un mic sat de pe domeniul de la Cocioc, la Bâltești. Deasupra usii era o pisanie veche, pe care Iorga *s'a trudit s'o descifreze!!!* Era scrisa cu chirilice vechi de tot, cu trei caturi, iar descifrarea mergea greu??? La un moment dat s'a și oprit, fiindcă nu i-a putut da de rost!!! Regele (?) a intervenit atunci, *cu ușurință*, ceti ceiace *cel mai de seamă din istoricii noștri contemporani nu putuse tălmăci!!!* Iorga, cu drept cuvânt, *a ramas inmărmurit!!!*» Eu cred că potrivit ar fi fost spus *rușinat!!!*

Și acuma să citim și ceiace se scrie la paginile 140-141:

«Capitolul Iorga a fost foarte interesant. Dânsul de la început ni se potrivea de minune, fiindcă era ca și noi împotriva unei acțiuni alături de Puterile Centrale, ca și noi credea că trebuia așteptat un moment prielnic și că acest moment n'a venit încă. Infiera neastâmpărul opoziției, refuzase să se solidarizeze la manifestațiile ei, la Universitate era împotriva lui Toma Ionescu, aproba faptele guvernului și nu se sfiia s'o spună fără înconjur. Această atitudine era pentru politica lui Brătianu un auxiliar prețios, *dar problema era acuma ca Iorga să rămâie în aceste bune sentimente. Impresionabil cum este, era de temut că dintr'o zi intr'alta să nu se schimbe*, iar în lagărul advers ar fi fost pentru noi o greutate în plus, printre cele multe cu care aveam de luptat. Cuvântul lui avea înrâurire asupra opiniunii publice, *mai puțin decât își închipuia*, dar însfârșit glasul lui răsuna în întruniri, *persoana lui în fruntea studenților* și a manifestanților putea creia încurcături. Deaceia, era esențial să le înlăturăm.

Intrucât aveam de dinainte bune raporturi personale cu Iorga și fiindcă el avea mereu cu publicațiile lui afaceri cu Ministerul de Instrucție, Brătianu s'a gândit să mă întrebuințeze pentru a menține pe *istoricul nostru* (?) în aceiași stare de spirit favorabilă guvernului. Din iarna 1914-1915 și până în primăvara anului 1918 am avut, deci, neîntrerupt marea onoare să fiu plenipotențiarul guvernului și al partidului pe lângă Dl. Nicolae Iorga. In acest lung răstimp și în mijlocul celor mai mari ceasuri ale vieții noastre de stat, am avut prilejul să văd neîncetat și să cunosc deaproape pe *istoricul nostru* (?). De pe urma acestor îndelungate raporturi *nu am putut rămâne față de Iorga nici cu sentimente de admirațiune, nici cu sentimente de stimă* (?). *N'am văzut niciodată la el un adevărat simț politic, concepțiile înalte ale omului de stat, sau ale marelui patriot* (?). N'am văzut la el decât atitudini *determinate de considerațiuni meschine* (!!!), *de preocupări personale, de vanitate, de susceptibilitățile unei naturi izbite de o caracteristica hipertrofie a eului.* Dealungul acestor rânduri se vor găsi dovezile, nenumăratele și convingătoarele dovezi, pe care se întemeiază această judecată a mea.

Cât despre succesul misiunei mele, el a fost mai presus de orice așteptări. Aproape 4 ani nu am avut nici o dificultate cu Iorgă l'am menținut față de noi în bunele dispozițiuni din primele ceasuri ale izbucnirii războiului mondial. Nu voiu avea desigur prezumțiunea să'mi atribuiesc tot meritul. In orice caz nu a fost al meu meritul de a fi găsit cheia acestui miraculos succes ,am întrebuințat pur și simplu vechea rețetă a regelui Carol care nu a dat greș nici o secundă. Mărturisesc că am primit fără șovăire să joc acest rol, întâiu fiindcă socoteam că dacă poți aduce un serviciu țării tale în astfel de vremuri nu ai dreptul să stai pe gânduri, și aveam conștiința că-i aduceam cu adevărat serviciu. Pe urmă, fiindcă *mă interesa să despic această personalitate!!! Nu-mi puteam închipui că hotăririle îi sunt până intr'atâta determinate de mărunte și vulgare slăbiciuni omenești. Nu credeam că pentru a-l stăpâni era destul să întrebuințez mijloacele cele mai comune și cele mai disprețuite.* Dacă ar fi știut-o, așI fi șovăit».

Și, pentru a sfârși să facem apel și la paginile 171-173:

«Cu Iorga a fost și mai interesantă. Pe vremea aceia îl vedeam mereu, eram în termenii cei mai amicali. Venea pe la mine, îl căutam pe la Academie, mereu avea *câte ceva de cerut* și vesnic *mă grăbeam să îi satisfac toate cererile*, pot zice deci că, *i-am împlinit toate fanteziile* (!!!). S'a certat într'o zi la facultatea de litere cu colegii lui cu o *nervozitate de bolnav*, și a venit să-mi ceară să fac decanatului o adresă în sensul părerilor lui, altminteri «va tuna și va fulgera». L-am rugat să-mi dicteze fraza care îl interesa și am intercalat-o tale-quale în răspunsul meu către decan. Infiinţase un Institut Sud-European, pe care îl socotea drept a fi o mare operă a lui — de fapt ideia nu era rea — și îi venise în minte să-i asigure un local și o bibliotecă. Ministerul avea undeva departe, pe Calea Moșilor, o clădire care îi convenea. Să i-o dau *neapărat* și *imediat!* Și *i-am dat-o*. A venit cu legea în Camere, ba am asistat și la inaugurare, seara pe la 9, nemâncat și plictisit.

La Casa Școalelor *erau cărți și fonduri* dânsul avea nevoie când de unele, când de altele. Imediat ordine ca să se îndeplinească voințele Dlui Iorga. Nu mai vorbesc de lucrurile mici. Dacă aşi avea obiceiul să păstrez toate scrisorile, aşi putea exhiba o colecție întreagă de cartonașe acoperite cu scrisul mic cam întortochiat a lui Iorga, conținând rugăciuni, pentru câte un fiu de preot, pentru vreun fost student, pentru ruda cutărui prieten, sau prietenul cutărei rude. *In scurt, cred ca o buna parte din membrii partidului naționalist democrat au beneficiat pe această cale de dărnicia și de favorurile mele ministeriale. Sunt convins că am contribuit astfel mult la redeșteptarea entuziasmului cam evaporat al acestui partid.* Din acest punct de vedere merit, fara înconjur, aspra cenzură a propriului meu partid.

Iorga însă era încântat. Eram după părerea lui un *excelent* ministru — *căci acestea sunt criteriile de judecare a oamenilor* (!!! — și desigur un tânăr de mare viitor. Cum cerințele lui erau însa infinite, veneau momente în care începeau să cam slăbească puterile mele de seducție. Alergam atunci după ajutoare, rugam pe Brătianu să-l mai cheme, să pară că-i destăinuește marile secrete ale Statului, sau că-l consultă asupra unor chestiuni în care bine înțeles aveam precauțiunea să mă asigur dinainte de tăcerea lui, ca nu cumva să ajungă la vreun conflict. Sau mă înțelegeam cu Barbu Știrbey și combinam vreo o audiență la Rege, vreo vizită cu Regina pe la monumente, vreo excursie la Snagov, sau vreun dejun la Scroviștea. *I se dădea atenție, era măgulit, atât îi trebuia acestui mare copil* (!!!).

Odată pe la sfârșitul lui Iunie, începutul lui Iulie 1915, m'am dus așa dar să văd pe Iorga la Vălenii de Munte. Cu automobilul am plecat amândoi într'o comună din apropiere, să vizităm o biserică veche, în podul căreia Iorga credea că va găsi icoane sau cărți interesante. La întoarcere vorbeam de situația generală, căci Aliații exercitau mari presiuni asupra noastră ca sa intrăm în acțiune. Le mergea rău pe frontul rusesc și ar fi avut nevoie de concursul diviziilor noastre, prin urmare momentul era greu de trecut și eram îngrijorați. Când deodată Iorga mă oprește și-mi spune: *«Crezi Dta serios că noi vom cuceri Transilvania, că vom realiza idealul nostru național?»*. Uluit de această nedreaptă întrebare, zic: «Uite ,dar nu înțeleg bine ce vrei să spui? Crezi mai probabilă posibilitatea de a ieși din acest războiu cu alipirea Basarabiei, decât cu aceia a Transilvaniei?». *«Nu»*, continuă Iorga, *«de Basarabia nu poate fi vorba. Știi punctul meu de vedere, orice s'ar întâmpla este o imposibilitate morală ca România să meargă alături de Austro-Ungaria. Iți vorbesc de Ardeal, crezi Dta serios că îl putem cuceri, că vom avea o Românie Mare?»*. Din ce în ce mai surprins, îl răspund: «Dar bineînțeles că o cred, dar sunt convins, altminteri n'aşi urma pe Brătianu și n'aşi sta în guvern». *«Ei vezi, eu aceasta nu o cred, sunt convins că din toate nu va ieși nimic»*. «Cum se poate Dle Iorga ca tocmai Dta să vorbești astfel?». *«Uite, eu îți vorbesc așa fiindcă asta este convingerea mea adâncă»*. «Dar pe ce te bizui ca să ai o asemenea convingere?». *«Pece, e foarte simplu: țara asta e așa nenorocită, așa plină de păcate, de ticăloșii, de putreziciune, încât să fie mulțumită dacă își poate târi zilele, dar să mai cucerească ea pe alții»*. Și în timp de mai multe minute mi-a desvoltat acest argument.

Mă uitam la el și mă întrebam: *acesta este marele apostol al naționalismului român, aceasta este încrederea lui în puterea de viață a neamului românesc? Dar dacă e așa, ce înseamnă naționalismul său, pe ce se înalță piedestalul pe care stă? Pe ipocrizie, pe minciună*, eram indignat. Aşi mai fi înțeles să-mi spună că nu crede în îndeplinirea idealului național, fiindcă împrejurarile ne vor fi potrivinice dar să nu vadă înfăptuirea lui posibilă fiindcă suntem un neam netrebnic, aceasta mi se părea, mai ales din gura unui istoric, o desmințire a întregului nostru trecut, o acuzație pe care poporul acesta nu o merită.

Insfârsit, dacă Iorga nu era nici pentru politica germanofilă, nici nu credea în posibilitatea unirii noastre cu Românii noștri de peste munți, atunci care-i era punctul de vedere în războiul mondial, neutralitatea definitivă? Ce voia, ce urmărea omul acesta? «Foarte bine, dar lamurește-mi atunci», spun eu, «un lucru: dacă acestea iți sunt credințele, de ce îl susții pe Brătianu care știi că luptă ca să luăm Ardealul?». «Să-ți spun», îmi răspunde el senin, «de ce sprijin pe Brătianu: sunt convins că oricine ar conduce politica României, tot cu nimic nu ne vom alege. Dacă ar veni unii, alții la guvern, nu ne vom alege cu nimic și ne vor băga intr'un bucluc din care nimeni nu ne va mai putea scoate, pe când, cu Brătianu tot nu ne vom alege cu nimic, dar cel puțin nu ne face de rușine». Am găsit inutil să mai prelungesc această stranie discuție.

Când l-am văzut pe Brătianu, i-am povestit-o. *«Nu mă miră»*, mi-a zis el, *«întotdeauna am considerat pe Iorga nu ca un om de convingeri, ci ca un om de impresii și de susceptibilități. Cred că te-ai convins acuma și Dta de natura considerațiunilor care determină atitudinile lui politice»*. Câtva timp mi-a plăcut totuși să mai cred că vorbele lui au fost spuse în treacăt, sub cine știe se supărare trecătoare, că erau izvorâte dintro criză de pesimism, cum se întâmplă să aibă chiar sufletele cele mai tari. Mă refuzam încă să cred că ele puteau oglindi adevărata, adânca, statornica cugetare a lui Nicolae Iorga în cele mai hotăritoare clipe ale dezvoltării neamului nostru. *Viitorul a spulberat însă ultimile mele iluzii.*

Până la declararea războiului, Iorga a mai repetat de câteva ori convingerea sa, dacă nu mă înșel mi-a repetat-o și la Iași. In orice caz a spus-o și altora, deși afară de Brătianu nimeni nu a știut vreo dată despre conversația noastră. La Iași am avut surprinderea să aud pe Take Ionescu, afirmând odată în plin consiliu de miniștri că în tot timpul neutralității *Iorga n'a avut nici o clipă credința că putem realiza idealul nostru național.* La lumina acestei convingeri, dacă urmărim toată atitudinea sa în timpul neutralității, vom vedea ce firească, ce consecventă se înfățișează rezerva sa, abținerea lui sistematică de la orice manifestații mai categorice în favoarea izbândei politicii de intervențiune, sprijinul continu dat lui Brătianu, lipsa lui de entuziasm pentru chestia care atât de mult pasiona pe contemporanii lui, toate acestea își găsesc tâlmăcirea în cele două postulate ale crezului său de atunci. «Suntem prea păcătoși ca să înfăptuim idealurile naționale și Brătianu este prea dibaci ca să ne facă de rușine».

De buna seama acesta nu va împiedeca pe marele istoric (?) să scrie cândva că el a fost centrul de gravitate al întregirii neamului și mulți Ardeleni și Basarabeni, Bucovineni și Sași din Regat, continuă să-l considere ca un fel de simbol al unității noastre naționale.

Pentru respectul istoriei și pentru triumful dreptății, bine este ca generațiunile viitoare să cunoască însă tot adevărul».

Ne oprim aici, dar vom reveni în numărul viitor cu un documentat articol. Pe domnul Theo îl vom lăsa în pace căci nu ne mai servește în documentația noastră. Noi vom demonstra că Iorga a fost un monument de hârtie tipărită, dar falsa, și domnul Theo care are doar patru clase primare ,nu are ce căuta în această discuție.

Aici însă trebuie să-i aducem mulțumirile noastre domnului Ion Dumitru care a editat curajoasa carte a lui I. G. Duca. Dacă în locul lui ar fi fost domnul Ieruncă, ar fi comis un sacrilegiu: ne-a dovedit că știe să facă și aceste lucruri când a publicat câteva pagini din Memoriile lui Gafencu. Și cu încredere așteptăm și celelalte volume din prețioasa carte. Când spun prețioasa carte, mă refer la curajul ce a avut să-și spuna părerile chiar și când era vorba de oameni de carton, dar fără îndoială și Duca are greșelile lui pe care le voiu arată într'un al treilea articol când mă voiu ocupa de un alt personagiu care s'a amestecat «în treburile interne» ale Palatului regal român și pe care Ducă l-a ridicat, pe nedrept, în slăvi.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

• Dădusem la tipar primele mele, «puține», păreri asupra primului volum din «Amintirile politice» ale lui I. G. Duca, când mi-a căzut în mână și «recenzia» asupra aceleiași cărți a domnului Vălimăreanu. Și deosebirea e prea mică, aproape inexistentă. Domnul Theo a răsfoit doar paginile proaspăt ieșitei cărți, pe când dl. Vălimăreanu a citit numai paginile 7-8 (Prolegomena) și coperta (sfârșitul). Și a considerat că e destul pentru a-și scrie părerile sale asupra cărții lui Duca.

Și nu e destul dle Vălimăreanu. Cartea lui Duca este o bombă, adevărata bombă.

Acum câțiva ani mi-ai scris că recenziile la «Vatra» le făcea răposatul Mircea Popescu și după trecerea lui în cele veșnice, te ocupi dtale cu această treabă. Și ți-am citit toate «recenziile» tot timpul, cu toate că m'ai pedepsit și nu-mi mai trimiți «Vatra». De ce nu mi-o mai trimiți? Fără îndoială că ai și dta motive ca să mă «pedepsești». Și am constatat că și «recenziile» dtale se aseamănăn cu ale lui René Teodosiadis, A mers cu «recenziile» de până acum, dar s'a terminat cu cartea lui Duca care, după cum ți-am spus este o adevărată bombă.

Că editorul, probabil cu scopul de a-și mări vinderea cărții, a pus pe copertă chipul unei «nemțoaice», e treaba lui. Probabil că aceasta este slăbiciunea lui. Ca și a dlui Demetrescu care a pus aceiași poză pe un articol al lui Pamfil Șeicaru!!!

• Și în «Vatra» dlui Vălimăreanu, mi-au atras atenția unele păreri exprimate de *șeful* de generație, adică de dl Horațiu Comăniciu. Dsa spune: *«In plină tragedie, nu suntem capabili să ne unim cu toții. Vanități, mediocritate, interese, duc la desunire»*!!! Adevărat spus, dle Comaniciu! Dar, vinovații nu suntem noi. Vinovat ești dta care fiind *șef de generație*, și constatând că nu reușești să aduni în jurul dtale nici măcar doi oameni, rămâi mai departe de unul singur. Ceilalți s'au prezentat fostului rege în numele unui partid sau a unei disidențe și numai dta te-ai prezentat ca *independent!!!* Adică de unul singur!!! *Vanitate, mediocritate și interese!!!* Dta n'ai învățat de la Vasile Alexandri că unde-i unul nu-i putere? Și pe de altă parte ne spui că suntem în plină tragedie!!!

• Mai departe mai spui: «Realitatea este că se bate de decenii în retragere, pe când comunismul înaintează». Dta ne spui că anticomuniștii se bat în retragere de decenii! Dar de câte decenii, nu precizezi. S'o spunem noi. Comuniștii au început să *înainteze* din 1942, după victoria lor de la Stalingrad. Bătălia aceasta a constituit începutul înaintării comuniștilor. A fost bine, a fost rău? Dta ai un curaj care noua ne lipsește s'o spunem din cauza «nemților». Și cu un curaj fără prihana, spui: «Yalta a fost dezastrul Europei de răsărit și amenințarea restului. Despre conferința de la Yalta, *spui în special că a fost opera lui Roosvelt...»*.

Ori cum ar fi, o spui bine chemând în ajutor pe Toquevile și pe Napoleon și pe alții mai mici, dar nu ne spui că în 1942, dată la care a început înaintarea comunismului, dta *te-ai bucurat* și cu alții ca dta, ai început să pregătești o altă dată tot atât de celebră: 23 August 1944. Să-l lăsăm deci să doarmă în pace pe Roosvelt și să ne gândim la ce-am făcut noi sau mai bine zis la ce ai făcut dta.

• In numarul I al ziarului Consiliului Național, dl Penescu îl atacă pe dl Horia Sima. Dsa îi spune dlui Sima că nu are dreptul să fie în contra fostului rege, deoarece la 24 Aprilie 1949 i-a trimis o scrisoare de supunere, fostului rege.

Intr'adevar la această dată, dl Sima i-a trimis fostului rege o scrisoare pe care n'o neagă. Dar la aceasta dată, toți Românii s'au bucurat de ieșirea lui Mihai din Țară și s'au grăbit să-i scrie și să-i declare supunere. Chiar eu și capitanul Cristescu, *sfătuiți de părintele Boldeanu*, i-am trimis fostului rege o scrisoare în care-i spuneam că *ne punem* săbiile la dispoziția lui. Eram vinovați? La această dată și eu și căpitanul Cristescu, ca și dl Sima, nu știam nimic de trădarea de la 23 August. Aceasta s'a aflat mai târziu, când cineva care cunoștea bine lucrurile, Pamfil Șeicaru, a adus la cunostința exilului și trădarea și pe trădător.

Dle Penescu ai dat un atac în gol. Cei care au făcut războiul, știu ce înseamnează a da un atac în gol. Chiar și părintele Boldeanu o știe. Sf. Sa a făcut războiul până la sfârșit, nu până la 23 August. Prin Ianuarie 1945 și eu și Sf. Sa, ne găseam pe undeva prin Ungaria, luptând amândoi contra comunismului, amândoi sub comanda lui Horia Sima. Dacă Sf. Sa a servit dlui Penescu zisa scrisoare de supunere, să-și aminteasca de atacurile în gol!

• Faptul că Iorga a fost prea puțin citit sau deloc, este aruncat pe spinarea stilului imposibil al istoricului, marelui istoric. «Avem, deci, în bună parte, explicația lipsei de cititori de care suferea și se plângea N. Iorga». Pamfil Șeicaru, N. Iorga, p. 72.

Pamfil Șeicaru ne dă chiar un exemplu de «frază iorghistă» pe care o reproducem și noi:

«Trebuie să spunem că numai cu excepția unui om politic român, Mihail Kogălniceanu, având o preparație cu totul extraordinară și un talent care se apropia de geniul politic, a inițiat în tot trecutul țării lui, cu cunoștinți enciclopedice și în același timp unul dintre marii oratori ai țării, având un spirit critic care nu se pierdea cu ușurință în visările metafizice care chinuiau până la sfârșit spiritul unui Rosetti sau în combinațiile adesea, victorioase dar câteodată meschine, în care se încurca acțiunea celui mai tânăr dintre Brătieni, Ion, care a jucat un mare rol în formarea țării, deci cu excepția lui Mihail Kogălniceanu în România, acei care au condus viața politică a Statelor din Sud-Estul Europei au fost, din ce în ce mai mult, personalități destul de mediocre».

Dar această frază *iorghistă*, nu este cea mai lungă. Intr'adevăr are și mai lungi. Prin 1953 am citit volumele Istoriei Românilor de marele nostru istoric. Le-am citit cu mare atenție. Am asudat tocmai din cauza acestor fraze lungi și la sfârșit am constatat că nu am reținut mare lucru. Dar iată că cineva nu e de acord cu mine și cu Pamfil Șeicaru: e dl Bălașu. Domnia sa publică la mai bine de 40 de ani de la moartea lui Iorga, un articol al unui colaborator al Cuvântului Românesc, care e aproape tot atât de lung ca și al lui Iorga. Iată-l:

«Dacă la început a existat acest «fatum» ascuns și advers, amintit mai sus, și care se identifică perfect cu expansionismul sovietic, urmând ca întreaga Europă să fie ,înghițită de molohul sovietic, și a existat efectiv o voință de pedepsire a lumii creștine prin sovietism, după cel de-al doilea razboiu mondial, s'a dovedit de la un timp, că există și o contra-voință fermă, pentrucă în Occident se petrece în ultimii ani un reviriment spiritual, pe care propaganda roșie încearcă să-l dea pe seama unor nazismo-fasciste inexistente».

E drept că colaboratorul dlui Bălașu mai are destul până l'o ajunge pe Iorga, dar are timp destul înainte și cu ajutorul dlui Bălașu se va întâmpla și această minume.

N. S. G.

REDACTIONALE

Dragi cititori, cred că este inutil să vă mai dau explicații in legătură cu noua intârziere produsă in apariția revistei noastre. Sunt greutățile de totdeauna, pe care le cunoașteți in tot complexul lor. Mulțumim insă lui Dumnezeu și vouă, care nu v'ați pierdut increderea in noi și după cum constatați mergem mai departe, chiar așa «târzăelnic». Sper in ințelegerea voastră, căci n'ar fi bine să dăm satisfacții dușmanilor Țării noastre, pentru libertatea și dreptaea căreia muncim din greu zi și noapte.

* * *

S'au implinit curând șapte ani dela plecarea dintre noi a marelui militar, camarad luptător și mare Român, Generalul Platon Chirnoagă.

Ca un omagiu adus merorіei lui Editura Carpații a decis să imprime a doua ediție a lucrării lui: «Istoria Politică și Militară a Răsboiului Romăniei contra Rusiei Sovietice», tipărită in 1965 și astăzi epuizată. Opera de incalculabilă valoare pentru istoricii de mâine fiind singura narare onestă și veridică a celor intâmplate in țara noastră și Europa intre 1938-1945 și drama provocată ambelor.

In anii ulteriori apariției cărții. Generalul a urmărit cu atenție tot ceace militarii și istoricii germani au desvăluit in legătură cu răsboiul din Est, a revizuit, a adăugat și complectat lucrarea lui, lăsând generațiilor viitoare singurul document care redă adevărul asupra răsboiului Romaniei impotriva Rusiei Sovietice, atât de falsificat și denaturat de făuritorii dramei dela 23 August 1944 și de regimul comunist din Țară.

Noua ediție va depăsi cu cea 200 de pagini pe cea anterioară și va constitui pentru noi toți cei din exil, pledoaria cea mai valabilă in apărarea drepturilor noastre la libertate națională și integritate teritorială, prin restituirea teritoriilor Basarabiei, Bucovinei și Herței, tâlhărește anexate de Sovietici.

Deacea imi ingădui să vă adresez tuturor, dragi compatrioți acest apel rugându-vă să contribuiți cu toții, fiecare cu cât poate, pentru tipărirea cărții cât mai repede, trimițând dania voastră pe numele și adresa editurii indicată mai jos.

Editura Carpații - Traian Popescu

CITITI SI RASPANDITI SCRISUL ROMANESC IN EXIL

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL

Director-Proprietar:

TRAIAN POPESCU

APARE ODATA LA DOUA LUNI

SUB INGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACTIE

★

Redacția și Adminisratia:

Calle Conde de Peñalver, 82, 4

Teléf. 402 11 01 - MADRID-6

Correspondenta:

Apartado 9.283 - MADRID (España)

★

Abonamente:

Anual	30 $ USA
De susținere	60 $ USA
Expedierea Avion plus.	10 $ USA